

**NHRCT
ANNUAL
REPORT
2022**

**รายงานผล
การปฏิบัติงาน**

**คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565**

NHRCT
ANNUAL
REPORT
2022

รายงานผล การปฏิบัติงาน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ
National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
รายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. --
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, 2565.
128 หน้า.
1.สิทธิมนุษยชน -- ไทย. I. ชื่อเรื่อง.
323.4
ISBN 978-616-8274-23-1

**รายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565**

ที่ปรึกษา

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ผู้จัดทำรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

จัดพิมพ์โดย

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550
อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 6-7
120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
โทรศัพท์ 0 2141 3800 โทรสาร 0 2143 9566
สายด่วนร้องเรียน 1377
E-Mail : library@nhrc.or.th, nhrc.library@gmail.com
เว็บไซต์ : www.nhrc.or.th

ออกแบบและพิมพ์ที่ : บริษัท พรินท์เอเบิล จำกัด
เลขที่ 285 ซอยพัฒนาการ 53 แขวงพัฒนาการ เขตสวนหลวง กทม. 10250
สัญญาอนุญาต สอบถามสินค้าและบริการ 09 4559 2965

ผลงานนี้ ใช้สัญญาอนุญาตของครีเอทีฟคอมมอนส์
แบบแสดงที่มา-ไม่ใช้เพื่อการค้า 4.0 International.

คำนำ

รายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จัดทำขึ้น เพื่อแสดงผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2564 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2565) ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 45 ที่บัญญัติว่า ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา โดยอย่างน้อย ให้คณะกรรมการสรุปปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการ และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

รายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้แสดงผลสำเร็จ ในการดำเนินงานที่สำคัญของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามหน้าที่และอำนาจที่บัญญัติในกฎหมาย ทั้งด้านการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน การเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ การสร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคม ให้ตระหนักถึงความสำคัญด้านสิทธิมนุษยชน ความร่วมมือด้านต่างประเทศ การบริหารจัดการและการพัฒนา องค์กร รวมถึงบทวิเคราะห์รายงานการประเมินผลภาครัฐราชการแบบบูรณาการ (Government Evaluation System: GES) นอกจากนี้ ยังได้สรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากการดำเนินการ และเพิ่มเติมข้อมูลตามข้อสังเกต ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา อาทิ ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กับยุทธศาสตร์ กสม. พ.ศ. 2560 - 2565 และจำนวนงบประมาณเหลือจ่าย เพื่อให้รายงานมีความสมบูรณ์ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานประจำปีฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่ดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน ตลอดจนประชาชนผู้สนใจทั่วไป

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มกราคม 2566

สารบัญ

สารจากประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	8
บทสรุปผู้บริหาร	10
Executive Summary	14

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาของรายงาน	20
1.2 หน้าที่และอำนาจ และโครงสร้างองค์กร	20
1.3 วิสัยทัศน์ และพันธกิจ	24
1.4 ยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2565	25
1.5 นโยบายคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชุดที่ 4	27
1.6 ภาพรวมด้านทรัพยากรบุคคลและงบประมาณ	28
1.7 ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และยุทธศาสตร์ กสม. พ.ศ. 2560 - 2565	29

บทที่ 2

การเปรียบเทียบงบประมาณและผลการดำเนินงานระหว่างปีที่ผ่านมาถึงปี 2565

2.1 การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2565	32
2.2 การเปรียบเทียบงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2565	34
2.3 การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานในภาพรวม	36

บทที่ 3

ผลการดำเนินงานในภาพรวม

3.1 การตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน	40
3.2 การเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	60
3.3 การจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ	60
3.4 การสร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน	62
3.5 การศึกษาวิจัยด้านสิทธิมนุษยชน	70
3.6 การดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ	71
3.7 การวิเคราะห์ผลการติดตามการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	75
3.8 การบริหารจัดการและการพัฒนาองค์กร	76

บทที่ 4

บทวิเคราะห์รายงานการประเมินผลภาครัฐการ แบบบูรณาการ

บทวิเคราะห์รายงานการประเมินผลภาครัฐการ
แบบบูรณาการ (Government Evaluation
System: GES) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

บทที่ 5

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ
ในการดำเนินงาน

รายงานงบการเงิน สำนักงานคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

งบแสดงฐานะการเงิน 93
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565

ภาคผนวก

- ประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชุดที่ 4 120
- ประกาศแต่งตั้งกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
(นางสาวสุภัทรา นาคะผิว) 122
- ภาพเครื่องหมายราชการของสำนักงาน
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ 123
- ค่านิยมองค์กร 124
- ภาพคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชุดที่ 4 126
- ภาพผู้บริหารสำนักงาน
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ 127

สารบัญแผนภาพ และสารบัญตาราง

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่ 1	โครงสร้างสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	22
แผนภาพที่ 2	ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และกลยุทธ์	26
แผนภาพที่ 3	ผังความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และยุทธศาสตร์ กสม. พ.ศ. 2560 - 2565	30
แผนภาพที่ 4	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2565 ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	33
แผนภาพที่ 5	สถิติเรื่องร้องเรียนจำแนกตามประเภทสิทธิมนุษยชนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	41
แผนภาพที่ 6	สถิติเรื่องร้องเรียนจำแนกตามพื้นที่เกิดเหตุในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	42
แผนภาพที่ 7	สถิติเรื่องร้องเรียนจำแนกตามเพศของผู้ร้องเรียนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	43
แผนภาพที่ 8	สถิติเรื่องร้องเรียนจำแนกตามช่องทางการร้องเรียนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	43
แผนภาพที่ 9	ความเชื่อมโยงการดำเนินงานของตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กับกรอบการประเมินของระบบทางการประเมินผล ภาครัฐการแบบบูรณาการ (GES)	83

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	จำนวนบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำแนกตามสำนัก/กลุ่มงาน	28
ตารางที่ 2	การเปรียบเทียบงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และ 2565	29
ตารางที่ 3	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2565 ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	33
ตารางที่ 4	เปรียบเทียบผลการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2565	34
ตารางที่ 5	แผน/ผลการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)	35
ตารางที่ 6	การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานในภาพรวมของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2565	36
ตารางที่ 7	สรุปผลการพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	44
ตารางที่ 8	ผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	46
ตารางที่ 9	รายงานผลการตรวจสอบที่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชน และ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกัน หรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	48
ตารางที่ 10	รายงานผลการตรวจสอบที่ไม่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	49
ตารางที่ 11	รายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ที่ได้ติดตามผลการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	51
ตารางที่ 12	เหตุของการยุติการติดตามผลการดำเนินการตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ในระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยการติดตาม ผลการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2564 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 22	51

สารจากประธานกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ

“การตอบสนองต่อเรื่องร้องเรียนด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรวดเร็ว
ในรูปแบบการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
ตลอดจนพัฒนากระบวนการตรวจสอบและการจัดทำข้อเสนอแนะ
เพื่อแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในภาพรวมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น”

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นปีที่ 2 ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ชุดที่ 4 นับแต่ที่ได้เข้าปฏิบัติหน้าที่เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2564 และเป็นปีที่มี กสม. ครบ 7 คน ซึ่ง กสม. คนที่ 7 ได้เข้าปฏิบัติหน้าที่เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2565 โดย กสม. ยังคงมุ่งมั่นทำงานตามนโยบาย 5 ประการ ที่ประกาศไว้อย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรม การส่งเสริมวัฒนธรรมการเคารพสิทธิมนุษยชน การสร้างและสนับสนุนกระบวนการความร่วมมือขององค์กรเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ การสร้างความเชื่อมั่นต่อบทบาทของ กสม. ในระดับสากล และการพัฒนาสำนักงาน กสม. ให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กสม. ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา และประชาคมระหว่างประเทศ เพื่อขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชน โดยได้ริเริ่มจัดงานสมัชชาสิทธิมนุษยชนระดับชาติเป็นครั้งแรก เพื่อเป็นเวทีสำหรับภาคีเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชนร่วมกันทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนที่สำคัญ และร่วมกันกำหนดแนวทางขับเคลื่อนงานเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ นอกจากนี้ กสม. ยังเน้นการเผยแพร่ความรู้และสร้างความเข้าใจด้านสิทธิมนุษยชนต่อสังคมผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น การออกแถลงการณ์ การแถลงข่าวเด่นประจำสัปดาห์ และการจัดทำสื่อเผยแพร่ทางโซเชียลมีเดีย รวมถึงให้ความสำคัญกับ

พรประไพ กาญจนรินทร์
ประธานกรรมการสภามหาวิทยาลัยแห่งชาติ
มกราคม 2566

การตอบสนองต่อเรื่องร้องเรียนด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรวดเร็วในรูปแบบการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตลอดจนพัฒนากระบวนการตรวจสอบและการจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในภาพรวมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การดำเนินงานที่สำคัญอย่างยิ่งอีกประการหนึ่ง คือ การดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านเพื่อแก้ไขประเด็นที่เป็นข้อห่วงกังวลของคณะกรรมการประเมินสถานะ (Sub-Committee on Accreditation: SCA) เป็นผลให้เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2565 สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ฝ่ายเลขานุการของ SCA ได้แจ้งว่า SCA มีข้อเสนอแนะ

ให้ กสม. กลับคืนสู่สถานะ A เนื่องจากเห็นถึงความพยายามอย่างต่อเนื่องของ กสม. ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย และการแก้ไขข้อห่วงกังวลของ SCA ในเรื่องความเป็นอิสระและการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

กสม. ขอขอบคุณทุกภาคส่วนที่ได้ให้ความร่วมมือและร่วมขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชนกับ กสม. ด้วยดีในปีที่ผ่านมา และมุ่งมั่นจะทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนต่อไป เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และเคารพในสิทธิมนุษยชน

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นการดำเนินการตามบทบัญญัติมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 รายงานครอบคลุมผลการปฏิบัติงานระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2564 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2565 ซึ่งในการดำเนินงาน กสม. ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติ การตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ กสม. และแนวนโยบายพื้นฐานของ กสม. ชุดที่ 4 โดยประสานความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อร่วมสร้างสังคมที่เคารพสิทธิมนุษยชน และมีผลการดำเนินงานที่สำคัญสรุปได้ ดังนี้

ด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนกรณีกล่าวอ้างว่ามีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน 1,149 เรื่อง รับไว้ดำเนินการ 924 เรื่อง (คิดเป็นร้อยละ 80.42) และไม่รับไว้ดำเนินการเนื่องจากไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ กสม. หรืออยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรอิสระอื่น 225 เรื่อง (คิดเป็นร้อยละ 19.58) เรื่องร้องเรียนที่รับไว้ดำเนินการแบ่งเป็น 1) การประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน 164 เรื่อง (คิดเป็นร้อยละ 17.75) 2) การตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน 236 เรื่อง (คิดเป็นร้อยละ 25.54) 3) การศึกษาเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน 29 เรื่อง (คิดเป็นร้อยละ 3.14) และ 4) การให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ 495 เรื่อง (คิดเป็นร้อยละ 53.57) ประเด็นที่มีการร้องเรียนมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สิทธิและสถานะบุคคล สิทธิในกระบวนการยุติธรรม และสิทธิชุมชน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กสม. ได้จัดทำรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนเสร็จสิ้น

รวม 169 คำร้อง เป็นเรื่องที่มีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและ กสม. มีข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 88 คำร้อง (คิดเป็นร้อยละ 52.07) เป็นเรื่องที่ไม่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชนแต่ กสม. มีข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนไปยังหน่วยงาน 57 คำร้อง (คิดเป็นร้อยละ 33.73) และเป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา และไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ กสม.¹ หรือเป็นเรื่องที่ส่งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการหรือไม่มีประเด็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน 24 คำร้อง (คิดเป็นร้อยละ 14.20)

นอกจากนี้ กสม. ได้ติดตามผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในรายงานของ กสม. ซึ่งได้มีการยุติการติดตามรวม 146 คำร้อง โดยพบว่าหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ กสม. ทั้งหมดหรือบางส่วน

¹ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 39

ที่เป็นสาระสำคัญและนำไปสู่การแก้ไขปัญหาจนเกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมรวม 102 คำร้อง (คิดเป็นร้อยละ 69.86) เช่น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลในการจ้างงาน และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลกรณีการเปิดเผยข้อมูลในทะเบียนประวัติอาชญากร เป็นต้น ส่วนอีก 44 คำร้อง (คิดเป็นร้อยละ 30.14) เป็นกรณีที่ไม่อาจดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางหรือข้อเสนอแนะ กสม. ได้ โดยมีเหตุผลอันสมควร กรณีที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว และกรณีคำร้องอื่นที่เสนอ กสม. พิจารณาเป็นรายการนี้

ด้านการจัดทำรายงานและข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กสม. ได้จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศประจำปี 2564 และส่งไปยังรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2565 ซึ่งอยู่ภายในระยะเวลา 90 วันนับจากวันสิ้นปีปฏิทินตามที่กฎหมายกำหนด รายงานได้นำเสนอผลการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะครอบคลุมสถานการณ์สำคัญในปี 2564 และสถานการณ์สิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และสิทธิของกลุ่มบุคคล ได้แก่ กลุ่มเด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ สตรี และผู้มีปัญหาทางสถานะ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กสม. ได้มีรายงานข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมถึงการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ต่อคณะรัฐมนตรีและต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวม 7 เรื่อง อาทิ

1) การทบทวนหลักการและเหตุผลตามร่างพระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ. ที่มุ่งเน้นการควบคุมตรวจสอบและจำกัดเสรีภาพในการรวมกลุ่ม โดยเพิ่มกลไกส่งเสริมควบคุมไปกับการกำกับดูแลเพียงเท่าที่จำเป็น และตัดหลักการที่กำหนดให้องค์กรไม่แสวงหากำไรต้องมาจดแจ้งก่อนจึงจะดำเนินกิจกรรมได้ 2) การแก้ไขร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีที่ประเทศไทยเป็นภาคี 3) กฎหมายลำดับรองประกอบพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับหน่วยงานของรัฐและควบคุมประชากรในการอยู่อาศัยหรือทำกินในเขตป่าอนุรักษ์ และ 4) สิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีการดำเนินคดีล่าช้าอันเนื่องมาจากการอายัดตัว เพื่อป้องกันมิให้ผู้ต้องขังที่ถูกอายัดคดีต้องเสียสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่พึงได้รับตามกฎหมายราชทัณฑ์และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ด้านการสร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญของ กสม. ชุดที่ 4 มีการดำเนินงานที่สำคัญ คือ การจัดทำหลักสูตรการอบรมสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย เช่น หลักสูตรเสริมสร้างความตระหนักด้านสิทธิมนุษยชนสำหรับนักบริหารระดับสูงโดยร่วมดำเนินการกับสถาบันพระปกเกล้า การจัดทำเนื้อหาารายวิชาสิทธิมนุษยชนศึกษา e-learning เพื่อให้เข้าถึงผู้ที่สนใจได้ในวงกว้าง การอบรมการใช้คู่มือจัดการ

เรียนรู้สิทธิมนุษยชนสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ครูในจังหวัดต่าง ๆ นอกจากนี้ มีการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการแก่หน่วยงานรัฐและองค์กรภาคประชาสังคมในจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อร่วมเป็นเครือข่ายการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนที่เข้มแข็ง มีการผลิตสื่อเพื่อสร้างความตระหนักรู้ในเรื่องสิทธิเด็กและสิทธิของผู้ต้องหาในกระบวนการยุติธรรม การจัดจ้างและสนับสนุนให้ YouTuber และ Influencer จัดทำหรือสอดแทรกเนื้อหาที่สร้างความตระหนักรู้ด้านสิทธิมนุษยชน รวมถึงมีการสื่อสารข้อมูลข่าวสารด้านสิทธิมนุษยชนผ่านช่องทางที่หลากหลาย ทั้งรายการวิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ การจัดทำจดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ” ในรูปแบบเอกสาร และ e-Newsletter ผ่านเว็บไซต์สำนักงาน กสม. มีการออกแถลงการณ์เมื่อเกิดเหตุการณ์สำคัญ จำนวน 5 เรื่อง และการแถลงข่าวเด่นประจำสัปดาห์ จำนวน 46 เรื่อง เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานที่สำคัญของ กสม. ต่อสาธารณะ เป็นต้น

ด้านการศึกษาวิจัย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีงานศึกษาวิจัยด้านสิทธิมนุษยชนที่ดำเนินการแล้วเสร็จ 3 เรื่อง ได้แก่ 1) โครงการศึกษาแนวทางการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนผู้ต้องขังสูงอายุในประเทศไทย เพื่อเสนอแนะแนวทางการดูแลผู้ต้องขังสูงอายุที่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนทั้งในระหว่างการถูกคุมขังและการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวเพื่อให้ผู้ต้องขังสูงอายุสามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมปกติ 2) โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนกรณีการดำเนินการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารออนไลน์เพื่อศึกษากรอบบรรทัดฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและแนวปฏิบัติที่ดีในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในสื่อออนไลน์ และ 3) โครงการจัดทำข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพ

การปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2555 เพื่อแก้ไขปัญหาให้คนไทยพลัดถิ่นได้รับการรับรองสถานะบุคคลตามกฎหมายและเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ ได้ โดย กสม. จะได้นำผลงานวิจัยไปขับเคลื่อนต่อไป

ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ กสม. ให้ความสำคัญกับการสร้างความเชื่อมั่นของ กสม. ในระดับสากลและปรับสถานะของ กสม. จากสถานะ B เป็นสถานะ A โดย กสม. ผลักดันให้มีการแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของ กสม. ให้สอดคล้องกับหลักการปารีสซึ่งเป็นมาตรฐานสากล รวมทั้งมุ่งมั่นปฏิบัติงานให้เกิดผลเป็นที่ประจักษ์ทำให้ กสม. ได้กลับคืนสู่สถานะ A เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2565 ในขณะเดียวกัน กสม. ได้เข้าร่วมกิจกรรมในกรอบความร่วมมือต่าง ๆ ที่ กสม. เป็นสมาชิกอย่างต่อเนื่อง ทั้งกรอบความร่วมมือในระดับสากลระดับภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก และระดับอนุภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงได้ติดตามการปฏิบัติตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ไทยเป็นภาคี โดยได้เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการประจำอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ นอกจากนี้ กสม. ยังมีการประชุมกับหน่วยงานของสหประชาชาติ คณะทูตต่างประเทศ และองค์กรภาคประชาสังคมต่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและหารือเกี่ยวกับความร่วมมือในประเด็นสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ ร่วมกัน

ด้านการดำเนินงานและการพัฒนาองค์กร สำนักงาน กสม. มีงบประมาณสำหรับดำเนินงานภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ทั้งสิ้น 249,925,621.09 บาท แบ่งเป็น รายจ่ายประจำปีงบประมาณ 209,892,000.00 บาท และงบประมาณเหลือจ่ายสะสมจากปีที่ผ่านมา 40,033,621.09 บาท โดยสำนักงาน กสม. มีผลการเบิกจ่ายทั้งสิ้น 241,185,498.37 บาท คิดเป็น

ร้อยละ 96.50 สูงกว่าปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ที่มีผลการเบิกจ่ายร้อยละ 84.42 เนื่องจากนโยบายเพิ่มประสิทธิภาพการเบิกจ่ายของ กสม. และสำหรับงบประมาณคงเหลือ จำนวน 8,740,122.72 บาท กสม. เห็นชอบให้นำไปใช้ในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประจำปีงบประมาณถัดไป

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้มีการตั้งสำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคใต้เป็นสำนักงานภูมิภาคแห่งแรก เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้โดยสะดวกยิ่งขึ้น และพัฒนากระบวนการทำงานให้มีความโปร่งใส ทำให้สำนักงาน กสม. ได้รับผลประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงาน ป.ป.ช. ในระดับ A ด้วยคะแนน 93.40 เป็นอันดับ 1 ในกลุ่มองค์กรอิสระ นอกจากนี้ สำนักงาน กสม. ยังได้มีกิจกรรมพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะบุคลากรในระดับต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และได้นำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและการบริหารจัดการด้านสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการและพัฒนาองค์ความรู้ มีการพัฒนาระบบแผนงานและการบริหารงบประมาณของสำนักงาน กสม. (Enterprise Resource Planning: ERP) การพัฒนาระบบสารสนเทศด้านสิทธิมนุษยชน และระบบฐานข้อมูลเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชน ให้สอดคล้องกระบวนการทำงานในปัจจุบัน ตลอดจนการพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น

ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา กสม. พบปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดบางประการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายใน 3 ประเด็น

ประเด็นแรก ได้แก่ การกำหนดให้ กสม. มีหน้าที่และอำนาจในการชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม อาจไม่สอดคล้องกับหลักความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามหลักการปารีสและมีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของ กสม.

ประเด็นที่สอง การที่กฎหมายไม่ได้บัญญัติให้ กสม. มีหน้าที่และอำนาจในการประนีประนอมข้อพิพาทด้านสิทธิมนุษยชนไว้ ซึ่งเป็นหน้าที่ที่สอดคล้องกับหลักการปารีสและจะช่วยให้ กสม. สามารถแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนได้อย่างรวดเร็วเป็นประโยชน์แก่คู่กรณีทุกฝ่าย ซึ่งในทั้งสองประเด็นนี้ กสม. ได้มีการประสานงานกับทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติเพื่อให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายแล้ว

ส่วน**ประเด็นที่สาม** เป็นกรณีการตอบสนองต่อข้อเสนอแนะในรายงานผลการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่กฎหมายกำหนดให้หน่วยงานดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสมโดยเร็ว กรณีไม่อาจดำเนินการได้ หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการต้องแจ้งเหตุผลให้ กสม. รับทราบ อย่างไรก็ดี แม้หน่วยงานของรัฐได้แจ้งความเห็นต่อรายงาน แต่ส่วนใหญ่เป็นการอธิบายเกี่ยวกับการดำเนินการและผลการดำเนินงานมากกว่าแจ้งผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะในรายงานหรือเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้หรือต้องใช้เวลา รวมทั้งบางแห่งยังไม่ได้แจ้งผลดำเนินการในบางหัวข้อ/ประเด็น คณะรัฐมนตรีจึงควรกำกับให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐให้ความสำคัญต่อการดำเนินการตามข้อเสนอแนะในรายงานกรณีไม่อาจดำเนินการได้ ควรแจ้งเหตุผลให้ กสม. ทราบเพื่อนำไปวิเคราะห์และปรับปรุงข้อเสนอแนะให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

Executive Summary

The report on the performance of the National Human Rights Commission of Thailand (NHRCT) for the fiscal year 2022 is prepared in accordance with Section 45 of the National Human Rights Commission Act 2017. The report covers the period from 1 October 2021 to 30 September 2022. During the course of the year, the NHRCT gave priority to carrying out its legal duties, responding to the NHRCT strategy and the basic policy framework of the fourth Commission by coordinating with various sectors to jointly build a society that respects human rights. Major outcomes of its performance are summarized below.

Protection of human rights: The NHRCT received 1,149 complaints alleging violations of human rights in the fiscal year 2022. Of these, 924 cases (80.42%) were accepted for further action, while 225 cases (19.58 %) were not accepted because they were not within the authority of the NHRCT or were under the authority of other independent organizations. The accepted cases were classified into the following categories: 1) Coordination of human rights protection: 164 cases (17.75%); 2) Investigation of human rights violations: 236 cases (25.54%); 3) Study and development of recommendations for promoting and protecting human rights: 29 cases (3.14%); and 4) Other forms of assistance: 495 cases (53.57%). The top three issues that were most complained about were rights

and status of persons, rights in the justice process, and community rights.

In the fiscal year 2022, the NHRCT completed a total of 169 complaint investigation reports. Of these, 88 cases (52.07%) involved acts or omissions of acts that violated human rights and the NHRCT made recommendations to the concerned authorities to prevent and rectify human rights violations. In 57 cases (33.73%), no violations were found but the NHRCT did make recommendations to promote and protect human rights to the relevant agencies. The remaining 24 cases (14.20%) were those that were pending in court or cases which did not fall under the NHRCT¹ mandate, or that were referred to concerned agencies for action, or did not involve any human rights violations.

¹ According to Section 39 of the National Human Rights Commission Act 2017

The NHRCT has monitored the implementation of its recommendations to prevent or rectify human rights violations or to promote and protect human rights. The follow-up process of 146 cases were completed. Out of these, there were 102 cases (69.86%) where state or private entities implemented some or all of the NHRCT's recommendations, resulting in successful solution of the problems, such as recommendations on fair hiring practices or personal data privacy. For the remaining 44 cases (30.14%), the recommendations could not be implemented due to valid reasons such as cases pending consideration of or having been ruled by the court, or by the NHRCT's decision on a case-by-case basis.

Preparation of reports and recommendations for measures or guidelines for human rights promotion and protection: The NHRCT has prepared a report on the assessment of the human rights situation in the country for the year 2021 together with recommendations on important issues and submitted it to the Parliament and Cabinet on 25 March 2022, which is within the 90-day period from the end of the calendar year as prescribed by law. The report presented the assessment of important human rights situations in 2021 as well as the situations of civil and political rights, economic, social and cultural rights, and the rights of specific groups of people, including children,

the elderly, persons with disabilities, women, and people with status problems.

In the fiscal year 2022, the NHRCT proposed measures or guidelines to promote and protect human rights, including amendment of laws, regulations, or orders, to comply with human rights principles, to the Cabinet and related agencies, covering seven topics, some of which are: 1) A review of the rationale and reasons of the bill on the operations of non-profit organizations that emphasize control, inspection, and restriction of the freedom to organize, with a proposal that a mechanism be established to promote their work in parallel with an oversight regime only as necessary, and the principles requiring non-profit organizations to register before they can carry out activities be deleted;. 2) Amendment of the bill on the prevention and suppression of torture and enforced disappearances to conform with the Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman and Degrading Treatment or Punishments to which Thailand is party;. 3) Enactment of subordinate legislation to the National Parks Act of 2019 and the Wildlife Conservation and Protection Act of 2019, so as to resolve conflicts between the people and state and population and to regulate the use of protected forest areas for habitation and farming purposes;. and 4) Rights in the due process of law concerning prolonged

pre-trial detention caused by delayed interrogation process of cases with multiple charges to prevent detainees from losing various benefits that they are entitled to under the Corrections Act and other relevant laws.

Promoting awareness of human rights:

This is one of the priorities of the fourth Commission's policy framework. A major undertaking was the development of training curricula for diverse target groups. For instance, a training program to enhance the awareness of human rights for high-level executives was conducted in collaboration with the King Prajadhipok's Institute. The content of the human rights education for e-learning course was developed to reach a broader audience, while training on the use of human rights education manual for basic education teachers was organized in various provinces. In addition, practical training for state agencies and civil society organizations in the southern border provinces was carried out to establish a robust network of human rights workers. Media materials were also produced to raise awareness about children's rights and the rights of suspects in the justice process.

YouTubers and influencers were hired or supported to create or insert content that promotes awareness of human rights. Various communication channels were utilized to disseminate information and

news about human rights, such as radio programs, print media, newsletters in both hard copy and e-newsletter formats via the NHRCT website. The NHRCT also issued statements on significant incidents, five in total, and organized 46 weekly press briefings to inform the public of important NHRCT activities.

International cooperation:

The NHRCT emphasized the importance of building confidence in the international community and elevating its status from B to A. The NHRCT had advocated for amendments to the law governing its responsibilities and authority to be consistent with international standards embodied in the Paris Principles and was committed to working towards concrete outcomes. As a result, the NHRCT succeeded in regaining the A status on 29 March 2022. At the same time, the NHRCT participated in various cooperation activities on a continual basis as member of the cooperation frameworks at the global, level and in the Asia-Pacific and Southeast Asian sub-region. It also monitored compliance with international human rights treaties which Thailand is party to and participated in a meeting with the Committee on the Elimination of Racial Discrimination. Additionally, the NHRCT held meetings with UN agencies, diplomatic missions and international non-governmental organizations to exchange views on various

human rights issues and discuss possible cooperation.

Operations and organizational development: The Office of the NHRCT had a total budget of 249,925,621.09 baht for the fiscal year 2022, comprising an annual budget allocation of 209,892,000.00 baht and an accumulated budget brought forward from the previous fiscal year worth 40,033,621.09 baht. The NHRCT's total expenditure was 241,185,498.37 baht, which represented 96.50% of the total budget and was higher than the expenditure rate of the fiscal year 2021 of 84.42%. This increase in expenditure was due to the NHRCT's policy to improve the disbursement efficiency. The NHRCT also approved that the remaining budget of 8,740,122.72 baht be used for promoting and protecting human rights for the next fiscal year.

In the fiscal year 2022, the NHRCT established its first regional office in the southern region to provide more convenient access to services for the public. It has also developed the working processes to be more transparent. In accordance with the Integrity and Transparency Assessment (ITA) guidelines of the National Anti-Corruption Commission (NACC), resulting in the NHRCT's being in the A level with the ITA score of 93.40, making it ranked first among independent organizations. In addition, the NHRCT has continuously

conducted activities to develop the capacity and competency of its personnel at all levels. The digital technology and information management systems were used as tools for better managing and developing knowledge while an enterprise resource planning (ERP) system was brought in to facilitate planning and budget management. The information system for collecting data and providing information on human rights as well as the database on human rights network were being developed to align with the current work processes.

Challenges and recommendations: In discharging its mandate in the past year, the NHRCT encountered some difficulties and limitations related to the legal duties and powers in three major areas:

Firstly, the legal duty mandating the NHRCT to explain and report accurate facts promptly without delay if there are any incorrect or unfair reports related to human rights situations in Thailand may not comply with the principle of independence of the national human rights institution under the Paris Principles and may affect the NHRCT's credibility. **Secondly**, the NHRCT did not have the power to mediate human rights disputes. This mandate is consistent with the Paris Principles and would enable the NHRCT to help resolve human rights violations quickly for the benefit of the parties concerned. On these

two issues, the NHRCT has coordinated with both the administrative and legislative branches for support of amendment to the law. **Thirdly**, concerned agencies did not provide information to the NHRCT on whether they had implemented the recommendations in the country's human rights situation assessment report. The law requires that they implement promptly the recommendations as appropriate. If they cannot do so or need more time to do so, they must inform the NHRCT of the reasons as provided for by

the law. Although government agencies responded to the report, their response mostly consisted of explanations about their actions and achievements rather than informing the NHRCT of their actions based on the recommendations. The Cabinet should, therefore, instruct government agencies and state organizations to give importance to implementing recommendations in the report. In cases where it is not possible to do so, the reasons should be reported to the NHRCT for analysis and improvement of the recommendations.

ບຸກຄົນ

1

ບຸກຄົນ

บทนำ

1

1.1 ที่มาของรายงาน

รายงานผลการปฏิบัติงานของ กสม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 45 ที่กำหนดว่า ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อ คณะรัฐมนตรีและรัฐสภา โดยอย่างน้อยให้คณะกรรมการสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการด้วย และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

1.2 หน้าที่และอำนาจ และโครงสร้างสำนักงาน

1.2.1 หน้าที่และอำนาจของ กสม.

ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กสม. มีสถานะเป็นองค์กรอิสระ ตามรัฐธรรมนูญ มีหน้าที่และอำนาจตามมาตรา 247 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 ดังนี้

1) ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสม ในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิด สิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง

2) จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศเสนอต่อรัฐสภา และ คณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชน

3) เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดทั้งการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้ สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

4) ชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับ สิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม

5) สร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน

6) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 27 ยังได้บัญญัติว่าเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ ตามมาตรา 26 ให้ กสม. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย

1) ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือแก่บุคคล หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน ในการศึกษาวิจัย และเผยแพร่ความรู้ และพัฒนาความเข้มแข็งด้านสิทธิมนุษยชน รวมถึงตลอดทั้งในการให้ความช่วยเหลือหรือเยียวยาแก่ผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

2) ส่งเสริมและเผยแพร่ให้เด็ก เยาวชนและประชาชนทั่วไปตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนของแต่ละบุคคลที่ทัดเทียมกัน และการเคารพในสิทธิมนุษยชนของบุคคลอื่น ซึ่งอาจแตกต่างกันในทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตและศาสนา

3) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชนและองค์การระหว่างประเทศในด้านสิทธิมนุษยชน

4) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการที่ประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีหรือการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

5) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

6) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น

1.2.2 หน้าที่และอำนาจของสำนักงาน กสม.

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 47 บัญญัติให้มีสำนักงาน กสม. เป็นส่วนราชการ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกสม. และมาตรา 48 บัญญัติให้สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

1) รับผิดชอบงานธุรการและดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการบรรลุนิติภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น

2) อำนาจความสะดวก ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุน การปฏิบัติงานของคณะกรรมการและกรรมการ

3) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชนหรือองค์กรอื่นใดในด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อประโยชน์ในการสนับสนุนภารกิจและหน้าที่ของคณะกรรมการ

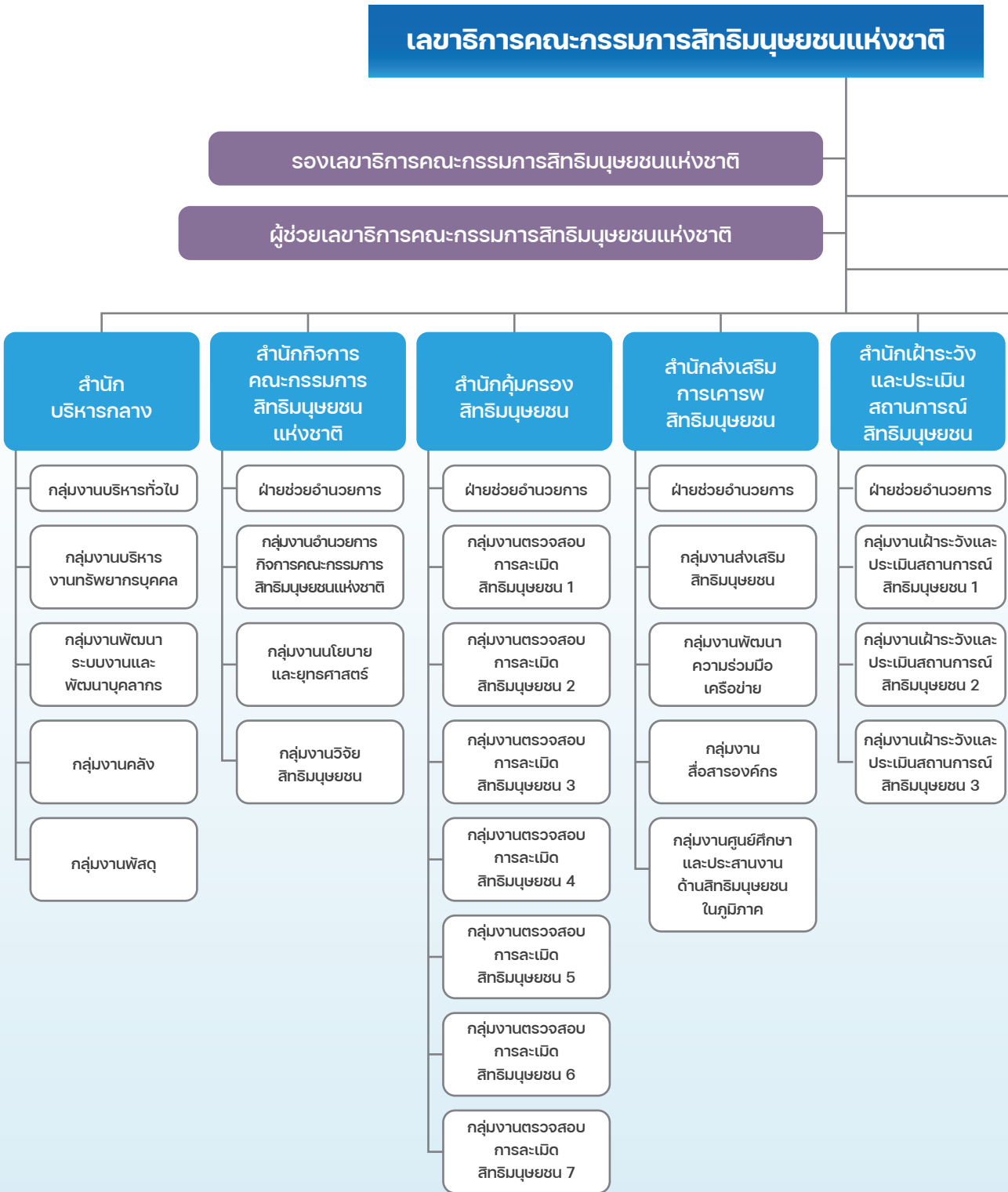
4) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่มีกฎหมายกำหนดหรือที่คณะกรรมการมอบหมาย

1.2.3 โครงสร้างสำนักงาน

การจัดโครงสร้างสำนักงาน กสม. เป็นไปตามประกาศ กสม. เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในและขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการในสังกัดสำนักงาน กสม. พ.ศ. 2561 การแบ่งส่วนราชการภายในและขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการในสังกัดสำนักงาน กสม. (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2564 และการแบ่งส่วนราชการภายในและขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการในสังกัดสำนักงาน กสม. (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2565 ประกอบด้วย 11 สำนัก และ 1 หน่วย ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 โครงสร้างสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

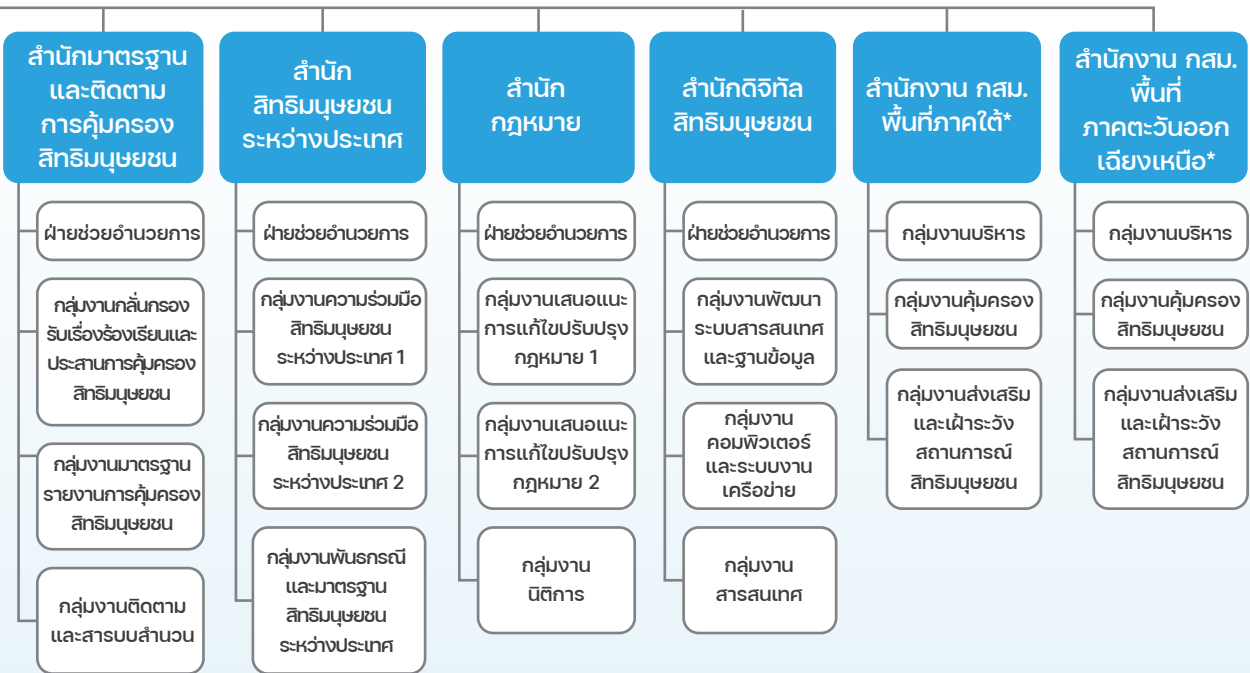

ที่มา: สำนักบริหารกลาง (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หน่วยตรวจสอบภายใน

* หมายเหตุ: 1. สำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคใต้เปิดดำเนินการ ณ อาคารสันติภาพ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2565
 2. สำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีแผนจะเปิดดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

1.3 วิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์

วิสัยทัศน์ (Vision)

**เป็นสถาบันอิสระ
ในการร่วมสร้างสังคม
ให้เคารพสิทธิมนุษยชน**

พันธกิจ (Mission)

01

ดำเนินงานให้เกิดการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย พันธกรณีระหว่างประเทศ ด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตาม

02

ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักในหลักสิทธิมนุษยชน แก่ทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเท่าเทียมกัน

03

ทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนในลักษณะเครือข่ายอย่างเป็นระบบ ด้วยกระบวนการปฏิบัติงานที่มีมาตรฐาน

04

ประสานความร่วมมือกับสถาบันสิทธิมนุษยชนระดับนานาชาติ

เป้าประสงค์ (Goals)

เป้าประสงค์หลัก

“ทุกภาคส่วนของสังคมมีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงสิทธิมนุษยชน รวมทั้งเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค”

เป้าประสงค์รอง

- 1 ข้อเสนอแนะของ กสม. เกิดผลให้มีและเปลี่ยนแปลงในด้านนโยบายของรัฐบาล ตลอดจนการตรากฎหมายเพื่ออนุวัติการตามพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตาม และการปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน
- 2 กสม. มีประสิทธิภาพในการทำงาน โดยเฉพาะการทำงานเชิงรุกและเน้นประเด็นสำคัญ ที่มีผลกระทบต่อสังคมทั้งด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
- 3 กสม. มีความเข้มแข็งทางวิชาการเพื่อเป็นสถาบันหลักในด้านสิทธิมนุษยชน
- 4 การดำเนินงานของ กสม. ได้รับความเชื่อมั่นจากประชาชนสูงยิ่งขึ้น
- 5 ยกสถานะ กสม. ให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

1.4 ยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2565

ยุทธศาสตร์ กสม. พ.ศ. 2560 - 2565 ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ 17 กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1	ส่งเสริมและติดตามให้ทุกภาคส่วนของสังคมเกิดการเคารพสิทธิมนุษยชนตามที่ได้รับการรับรองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กฎหมายไทย และพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตาม
กลยุทธ์ที่ 1.1	ติดตามและผลักดันให้ภาครัฐปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่สำคัญของคณะกรรมการประจำสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี
กลยุทธ์ที่ 1.2	ติดตามและสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐปฏิบัติตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ยุทธศาสตร์ที่ 2	เน้นการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของภาครัฐและภาคเอกชนโดยการขับเคลื่อนและผลักดันอย่างเป็นระบบ เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาด้านสิทธิมนุษยชน
กลยุทธ์ที่ 2.1	เน้นภารกิจในด้านการให้ข้อเสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายที่สำคัญต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน
กลยุทธ์ที่ 2.2	กำหนดประเด็นปัญหาหรือพื้นที่สำคัญในการปฏิบัติงานประจำปี
กลยุทธ์ที่ 2.3	สนับสนุนบทบาทของภาคธุรกิจในการเคารพสิทธิมนุษยชน
ยุทธศาสตร์ที่ 3	มุ่งการทำงานร่วมกับเครือข่ายภายในประเทศและพันธมิตรในเวทีระหว่างประเทศเพื่อให้เกิดการสร้างพลัง (synergy) ในการทำงานร่วมกัน
กลยุทธ์ที่ 3.1	พัฒนาการดำเนินงานและจัดให้มีแผนการสร้างเครือข่ายและทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม นักปกป้องสิทธิมนุษยชน และชุมชน ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
กลยุทธ์ที่ 3.2	ส่งเสริมให้สถาบันวิชาการในท้องถิ่นเป็นที่พึ่งของชุมชนเพื่อการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในพื้นที่
กลยุทธ์ที่ 3.3	เสริมสร้างความร่วมมือกับพันธมิตรในเวทีระหว่างประเทศในการแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อประโยชน์ในการทำงานและพัฒนาศักยภาพขององค์กร
ยุทธศาสตร์ที่ 4	ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชน สื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย รวมทั้งผลงานสำคัญของ กสม. ต่อสาธารณชนอย่างถูกต้องและทั่วถึง
กลยุทธ์ที่ 4.1	พัฒนางานส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและจัดให้มีแผนในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ครอบคลุมเนื้อหากลุ่มเป้าหมายและกระบวนการที่หลากหลายและเหมาะสม
กลยุทธ์ที่ 4.2	พัฒนากลไก ติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์สิทธิมนุษยชน และชี้แจง แสดงท่าทีตอบสนอง ต่อปัญหาและสถานการณ์สิทธิมนุษยชนที่สำคัญอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ
กลยุทธ์ที่ 4.3	จัดให้มีศูนย์กลางความรู้และแหล่งข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชน
กลยุทธ์ที่ 4.4	พัฒนาการสื่อสารองค์กร/การประชาสัมพันธ์
ยุทธศาสตร์ที่ 5	เสริมสร้างและพัฒนากระบวนการทำงานและการบริหารจัดการองค์กรให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยยึดมั่นคุณธรรมและความโปร่งใส
กลยุทธ์ที่ 5.1	ปรับปรุงกระบวนการทำงานในภารกิจหลักขององค์กร (Core Business Process Redesign)
กลยุทธ์ที่ 5.2	พัฒนาการบริหารจัดการองค์กรทรัพยากรบุคคลและงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพด้วยความเป็นธรรมและโปร่งใส
กลยุทธ์ที่ 5.3	พัฒนาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)
กลยุทธ์ที่ 5.4	จัดให้มีสถาบันพัฒนาระบบและองค์ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนภายใต้การกำกับดูแลของ กสม.
กลยุทธ์ที่ 5.5	พัฒนาระบบการทำงานขององค์กรให้ทันกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารดิจิทัล (Digital)

ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ปรากฏในแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่

1

ส่งเสริมและติดตามให้ทุกภาคส่วนของสังคมเกิดการเคารพสิทธิมนุษยชนตามที่ได้รับการรับรองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กฎหมายไทย และพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตาม

กลยุทธ์ที่ 1.1 ติดตามและผลักดันให้ภาครัฐปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่สำคัญของคณะกรรมการประจำสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี

กลยุทธ์ที่ 1.2 ติดตามและสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐปฏิบัติตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์ที่

2

เน้นการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของภาครัฐและภาคเอกชน โดยการขับเคลื่อนและผลักดันอย่างเป็นระบบ เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาด้านสิทธิมนุษยชน

กลยุทธ์ที่ 2.1 เน้นภารกิจในด้านการให้ข้อเสนอแนะนโยบาย และข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายที่สำคัญต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

กลยุทธ์ที่ 2.2 กำหนดประเด็นปัญหาหรือพื้นที่ที่สำคัญในการปฏิบัติงานประจำปี

กลยุทธ์ที่ 2.3 สนับสนุนบทบาทของภาคธุรกิจในการเคารพสิทธิมนุษยชน

ยุทธศาสตร์ที่

3

มุ่งการทำงานร่วมกับเครือข่ายภายในประเทศและพันธมิตรในเวทีระหว่างประเทศเพื่อให้เกิดการสร้างพลัง (synergy) ในการทำงานร่วมกัน

กลยุทธ์ที่ 3.1 พัฒนาการดำเนินงานและจัดให้มีแผนการสร้างเครือข่ายและทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม นักปกป้องสิทธิมนุษยชนและชุมชนในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

กลยุทธ์ที่ 3.2 ส่งเสริมให้สถาบันวิชาการในท้องถิ่นเป็นที่พึ่งของชุมชนเพื่อการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในพื้นที่

กลยุทธ์ที่ 3.3 เสริมสร้างความร่วมมือกับพันธมิตรในเวทีระหว่างประเทศ ในการแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อประโยชน์ในการทำงานและพัฒนาศักยภาพขององค์กร

ยุทธศาสตร์ที่

4

ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชน สื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย รวมทั้งผลงานสำคัญของ กสม. ต่อสาธารณชนอย่างถูกต้องและทั่วถึง

กลยุทธ์ที่ 4.1 พัฒนางานส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและจัดให้มีแผนในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ครอบคลุมเนื้อหา กลุ่มเป้าหมาย และกระบวนการที่หลากหลายและเหมาะสม

กลยุทธ์ที่ 4.2 พัฒนากลไก ติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์สิทธิมนุษยชน และชี้แจง แสดงท่าทีตอบสนองต่อปัญหาและสถานการณ์สิทธิมนุษยชนที่สำคัญอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 4.3 จัดให้มีศูนย์กลางความรู้และแหล่งข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชน

กลยุทธ์ที่ 4.4 พัฒนาการสื่อสารองค์กร/การประชาสัมพันธ์

ยุทธศาสตร์ที่

5

เสริมสร้างและพัฒนากระบวนการทำงานและการบริหารจัดการองค์กรให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยยึดมั่นคุณธรรมและความโปร่งใส

กลยุทธ์ที่ 5.1 ปรับปรุงกระบวนการทำงานในภารกิจหลักขององค์กร (Core Business Process Redesign)

กลยุทธ์ที่ 5.2 พัฒนาการบริหารจัดการองค์กร ทรัพยากรบุคคลและงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพด้วยความเป็นธรรมและโปร่งใส

กลยุทธ์ที่ 5.3 พัฒนาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)

กลยุทธ์ที่ 5.4 จัดให้มีสถาบันพัฒนาระบบ และองค์ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนภายใต้การกำกับดูแลของ กสม.

กลยุทธ์ที่ 5.5 พัฒนาระบบการทำงานขององค์กรให้ทันกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารดิจิทัล (Digital)

1.5 นโยบายคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชุดที่ 4

ตามที่ กสม. ได้เริ่มปฏิบัติหน้าที่หลังจากมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งประธานและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2564 นั้น กสม. ตระหนักถึงความท้าทายในการเข้ามาทำหน้าที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย ในสภาวะที่เกิดวิกฤติการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งมีผลกระทบกับชีวิตและสิทธิของผู้คนในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม ทำให้ประชาชนบางกลุ่มได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงอย่างไม่เคยมีมาก่อน รวมถึงความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสังคม และโลกปัจจุบันจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ผลกระทบของระบบนิเวศ และความซับซ้อนของปัญหาความเหลื่อมล้ำทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

กสม. ตระหนักว่าสิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องของทุกคนในสังคม ที่จะต้องร่วมมือกันในการส่งเสริม ป้องกันและแก้ไขปัญหาเพื่อนำพาสังคมไทยไปสู่การเคารพในสิทธิมนุษยชน และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ด้วยความเชื่อมั่นและการมีส่วนร่วมเป็นสำคัญ ขณะเดียวกันการทำงานของ กสม. จะต้องมีความโปร่งใส กล้าหาญ เที่ยงธรรม ปราศจากอคติ เป็นกลาง และสร้างสรรค์เป็นที่พึงของประชาชนได้ กสม. จึงได้กำหนดแนวนโยบายพื้นฐานสำหรับการดำเนินงานของ กสม. ชุดที่ 4 ไว้ดังนี้

1

มุ่งเน้นการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรม โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนการปฏิบัติงานเพื่อให้ประชาชนได้รับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และการแก้ไขปัญหาอย่างทันที่รวมทั้งการแก้ปัญหาคารละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดจากปัญหาเชิงโครงสร้างอย่างเป็นระบบ โดยจะร่วมมือกับทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมในการแก้ไขปรับปรุงนโยบาย ระเบียบ กฎหมาย แนวทางการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและกฎหมายระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

2

ส่งเสริมวัฒนธรรมการเคารพสิทธิมนุษยชน การเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การเคารพความแตกต่างในความคิดเห็น ความเชื่อ เชื้อชาติ ศาสนา เพศ ภาษา หรือสถานะอื่นใด รวมทั้งการเคารพสิทธิและเสรีภาพภายใต้กรอบของกฎหมาย อันจะนำไปสู่ความปรองดองในสังคม การไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ใช้ถ้อยคำที่แสดงถึงการดูถูก ดูหมิ่น หรือสร้างความเกลียดชัง หรือลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น เพื่อให้ทุกคน ทุกกลุ่มในสังคม อยู่ร่วมกันได้โดยสันติ

3

สร้างและสนับสนุนกระบวนการความร่วมมือขององค์กรเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ ให้มีความเข้มแข็งในการขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชน โดยร่วมกับทุกภาคส่วน ทั้งภาคประชาชน ประชาสังคม ภาคเอกชน ภาครัฐ รวมถึงสถาบันวิชาการ สื่อมวลชน และคนรุ่นใหม่

4

สร้างความเชื่อมั่นต่อบทบาทของ กสม. ในระดับสากล โดยผลักดันให้มีการแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายที่ยังอาจไม่สอดคล้องกับหลักการปารีส ในประเด็นหน้าที่และอำนาจของ กสม. ทั้งนี้ เพื่อให้ กสม. มีศักยภาพเพิ่มมากขึ้นในบทบาทหน้าที่เพื่อความผาสุกของประชาชน ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ประชาชนและประชาคมระหว่างประเทศ จนส่งผลให้ กสม. ได้รับการปรับสถานะจากระดับ B กลับคืนสู่สถานะ A ซึ่งจะช่วยให้ กสม. ทำหน้าที่เพื่อปกป้องและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้ประชาชนได้ดียิ่งขึ้น และเป็นการเรียกคืน ศักดิ์ศรีของประเทศไทยในเวทีสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศด้วย

5

เร่งพัฒนาสำนักงาน กสม. ให้มุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง บนฐานคิดในการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และการบริหารจัดการสารสนเทศระบบคลังข้อมูล (Big Data) มาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการและพัฒนาองค์ความรู้ขององค์กร (KM) รวมทั้งเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรและคุณภาพชีวิตของบุคลากรในองค์กรให้ดีและมีความสุขในการทำงาน

1.6 ภาพรวมด้านทรัพยากรบุคคลและงบประมาณ

1.6.1 ภาพรวมด้านทรัพยากรบุคคล

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 สำนักงาน กสม. มีบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 317 คน จำแนกเป็นข้าราชการ 168 คน คิดเป็นร้อยละ 52.99 พนักงานราชการ 66 คน คิดเป็นร้อยละ 20.82 ลูกจ้างสำนักงาน กสม. 53 คน คิดเป็นร้อยละ 16.71 พนักงานจ้างเหมาบริการ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.47 และที่ปรึกษา/เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการประจำประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.99 โดยสำนักที่มีบุคลากรปฏิบัติงานมากที่สุด คือ สำนักบริหารกลาง จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 21.76 สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 17.35 และสำนักส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 13.88 ตามลำดับ รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำแนกตามสำนัก/กลุ่มงาน

สำนัก/กลุ่มงาน	ข้าราชการ	พนักงานราชการ	ลูกจ้างสำนักงาน กสม.	พนักงานจ้างเหมาบริการ	บุคลากรสำนักงาน กสม.	รวม
เลขาธิการ กสม./รองเลขาธิการ กสม./ที่ปรึกษาสำนักงาน กสม./ผู้ช่วยเลขาธิการ กสม.	4	-	-	-	-	4
ที่ปรึกษาประจำ กสม./เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการประจำประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	-	-	-	-	19	19
สำนักบริหารกลาง	30	16	20	3	-	69
สำนักกิจการ กสม.	11	6	3	-	-	20
สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	36	12	7	-	-	55
สำนักส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน	21	8	9	6	-	44
สำนักเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน	10	4	-	-	-	14
สำนักมาตรฐานและติดตามการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	13	8	4	-	-	25
สำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ	8	2	-	-	-	10
สำนักกฎหมาย	11	3	4	-	-	18
สำนักดิจิทัลสิทธิมนุษยชน	7	2	6	-	-	15
หน่วยตรวจสอบภายใน	3	2	-	-	-	5
สำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคใต้	14	3	-	2	-	19
รวม	168	66	53	11	19	317

ที่มา: สำนักบริหารกลาง (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

1.6.2 ภาพรวมด้านงบประมาณ

สำนักงาน กสม. ได้รับจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 209,892,000 บาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 1,837,700 บาท โดยได้รับจัดสรรงบประมาณใน 4 แผนงานหลัก คือ แผนงานบุคลากรภาครัฐ แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาาระบบบริหารจัดการภาครัฐ แผนงานยุทธศาสตร์และแผนงานบูรณาการ รายละเอียดจำแนกตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และ 2565

แผนงาน	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร		เพิ่ม/ลด	
	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	งบประมาณ	ร้อยละ
1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	149,016,800	146,916,500	-2,100,300	-1.43
2. แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบบริหารจัดการภาครัฐ	61,569,200	48,917,900	-12,651,300	-25.86
2.1 ผลผลิตการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน	48,022,500	26,964,900	-21,057,600	-78.09
2.2 ผลผลิตการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	13,546,700	21,953,000	8,406,300	38.29
3. แผนงานยุทธศาสตร์	-	12,989,600	12,989,600	100.00
3.1 แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ	-	4,528,100	4,528,100	100.00
3.2 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาบริการประชาชน และพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ	-	8,461,500	8,461,500	100.00
4. แผนงานบูรณาการ	1,143,700	1,068,000	-75,700	-7.09
แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา จังหวัดชายแดนภาคใต้	1,143,700	1,068,000	-75,700	-7.09
รวมทั้งสิ้น	211,729,700	209,892,000	-1,837,700	-0.88

ที่มา: สำนักกิจการ กสม. (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

1.7 ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และยุทธศาสตร์ กสม. พ.ศ. 2560 - 2565

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 การปฏิบัติหน้าที่ข้างต้นของ กสม. และสำนักงาน กสม. เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และยุทธศาสตร์ กสม. พ.ศ. 2560 - 2565 ดังรายละเอียดตามแผนภาพที่ 3

แผนภาพที่ 3 ผังความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และยุทธศาสตร์ กสม. พ.ศ. 2560 - 2565

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	ยุทธศาสตร์ที่ 1: ด้านความมั่นคง		ยุทธศาสตร์ที่ 6: ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	
แผนการปฏิรูปประเทศ	แผนการปฏิรูปด้านที่ 1: ด้านการเมือง		แผนการปฏิรูปด้านที่ 2: ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	แผนแม่บทที่ 1: ความมั่นคง	แผนแม่บทที่ 2: การต่างประเทศ	แผนแม่บทที่ 20: การบริการประชาชนและประสิทธิภาพของภาครัฐ	แผนแม่บทที่ 25: การดำเนินการกิจพื้นฐานเพื่อสนับสนุนภารกิจยุทธศาสตร์
แผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 12	ยุทธศาสตร์ที่ 5: การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคงและยั่งยืน		ยุทธศาสตร์ที่ 6: การบริหารจัดการภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย	

ยุทธศาสตร์ กสม. 2560-2565	ยุทธศาสตร์ที่ 1: ส่งเสริมและติดตามให้ทุกภาคส่วนของสังคมเกิดการเคารพสิทธิมนุษยชน ตามที่ได้รับการรับรองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กฎหมายไทย และพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตาม	ยุทธศาสตร์ที่ 2: เน้นการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของภาครัฐและภาคเอกชน โดยการขับเคลื่อนและผลักดันอย่างเป็นระบบ เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาด้านสิทธิมนุษยชน	ยุทธศาสตร์ที่ 3: มุ่งการทำงานร่วมกับเครือข่ายภายในประเทศและพันธมิตรในเวทีระหว่างประเทศเพื่อให้เกิดการสร้างพลัง (synergy) ในการทำงานร่วมกัน	ยุทธศาสตร์ที่ 4: ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชน สื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน ในประเทศไทย รวมทั้งผลงานสำคัญของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต่อสาธารณชนอย่างถูกต้องและทั่วถึง	ยุทธศาสตร์ที่ 5: เสริมสร้างและพัฒนากระบวนการทำงานและการบริหารจัดการองค์กรให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยยึดมั่นคุณธรรม และความโปร่งใส
แผนงาน	แผนงานบูรณาการ : ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	แผนงานยุทธศาสตร์ : ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	แผนงานยุทธศาสตร์ : พัฒนาบริการประชาชนและพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ	แผนงานพื้นฐาน : การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	
เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน	เป้าหมายที่ 3: ประชาชนได้รับการคุ้มครอง และส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เจ้าหน้าที่รัฐมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องสิทธิมนุษยชน	เป้าหมายที่ 4: ประชาชนในพื้นที่ภาคใต้ 14 จังหวัด ได้รับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญ กฎหมายและพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยต้องปฏิบัติตาม	เป้าหมายที่ 5: สำนักงาน กสม. มีบัญชีข้อมูล (Data catalog) เพื่อขับเคลื่อนงานดิจิทัล และมีระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชนใช้ในรูปแบบดิจิทัลเพื่อเชื่อมโยงแบบบูรณาการ	เป้าหมายที่ 1: ทุกภาคส่วนของสังคมมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน	เป้าหมายที่ 2: ประชาชนได้รับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตาม
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	ร้อยละของประชาชนซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่มเครือข่ายที่ได้จัดตั้งในพื้นที่มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน ร้อยละ: 75	1. มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ภาคใต้อย่างน้อย จำนวน 3 กิจกรรมทั่วประเทศต้องปฏิบัติตาม 2. ประชาชนในพื้นที่ภาคใต้ จำนวน 14 จังหวัดได้รับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม จำนวน 14 จังหวัด 3. มีรายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ภาคใต้ จำนวน 1 ฉบับ	1. มีระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชน จำนวน 1 ระบบ 2. มีบัญชีข้อมูล (Data Catalog) จำนวน 1 เล่ม	จำนวนคนที่ได้รับการส่งเสริม เผยแพร่ความรู้ และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน 40,000 คน	1. จำนวนเรื่องร้องเรียนที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จภายในเวลา 120 วัน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 2. ผู้ร้องเรียนมีความพึงพอใจต่อผลการให้บริการไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 3. จำนวนรายงานผลการตรวจสอบ/ข้อเสนอแนะที่มีการนำไปปฏิบัติหรือมีการตอบสนองไม่น้อยกว่าร้อยละ 75
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ	ประชาชนซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มที่จัดตั้งเป็นเครือข่ายในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เข้ารับการอบรม จำนวน 100 คน			ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่รับรู้และเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน ร้อยละ: 80	

บทที่ 2

การเปรียบเทียบ

งบประมาณและผลการดำเนินงาน
ระหว่างปีที่ผ่านมาเทียบกับงบประมาณ
พ.ศ. 2565

การเปรียบเทียบ

งบประมาณและผลการดำเนินงาน
ระหว่างปีที่ผ่านมาเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

2

การจัดสรรงบประมาณของประเทศที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบันให้ความสำคัญกับความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐบาลให้ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม และเมื่อมีการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2561 เป็นต้นมา แนวทางการจัดสรรงบประมาณได้มุ่งเน้นการจัดสรรงบประมาณที่ขับเคลื่อนเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ถึงแม้ว่าสถิติการจัดสรรงบประมาณสำหรับสำนักงาน กสม. ในช่วงที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบันจะมีวงเงินงบประมาณจำนวนไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับส่วนราชการหรือองค์กรอิสระอื่น ๆ แต่ กสม. ได้กำหนดเป้าหมายการทำงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และความต้องการของประชาชน โดยมุ่งเน้นการทำงานเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม ทั้งนี้ ข้อมูลเชิงสถิติเกี่ยวกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ผลการเบิกจ่าย ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในภาพรวมที่ปรากฏในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2565 ของสำนักงาน กสม. มีดังนี้

2.1 การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2565

สำนักงาน กสม. ได้รับจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2565 เป็นงบรายจ่ายอื่นและงบเงินอุดหนุน ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายบุคลากร ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน และค่าใช้จ่ายลงทุน จำแนกรายละเอียดตามตารางที่ 3 และแผนภาพที่ 4

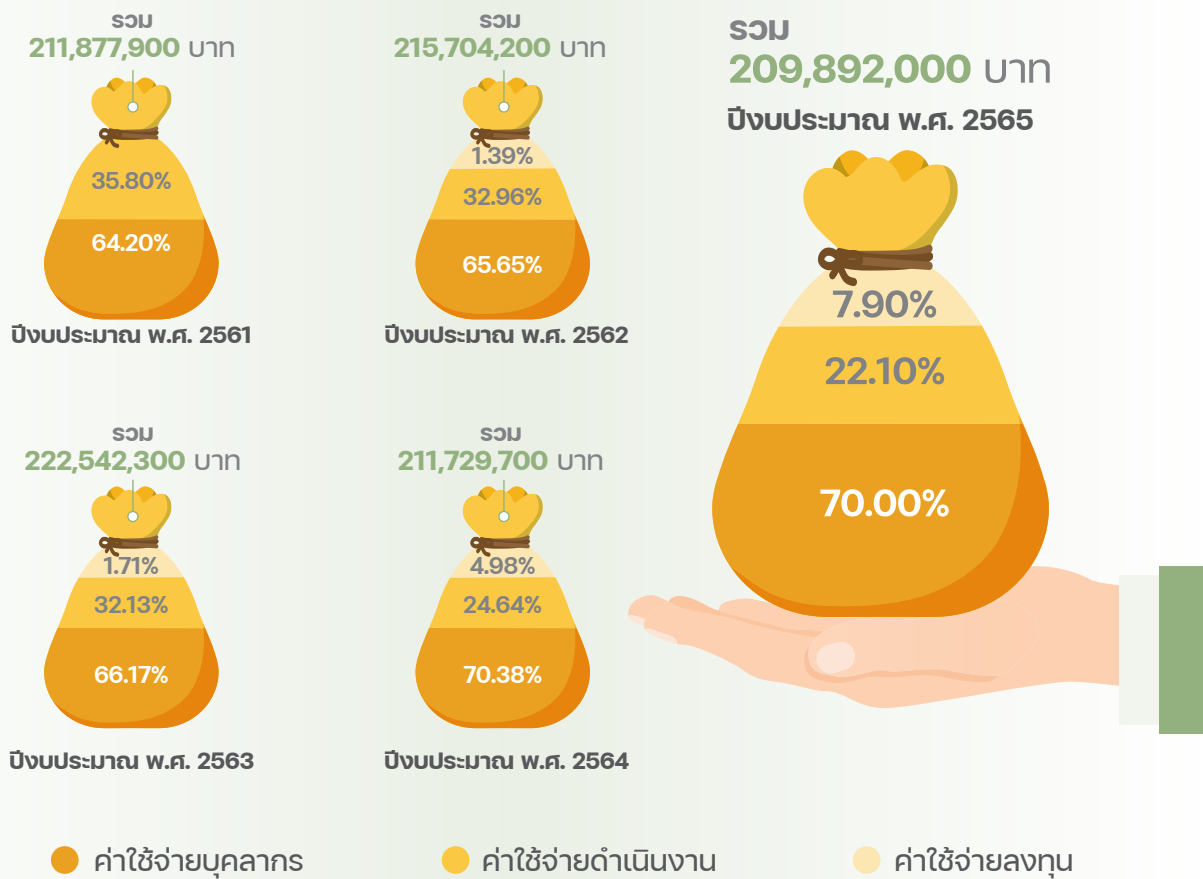
ตารางที่ 3 งบประมาณที่ได้รับจัดสรรระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2565 ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หน่วย: บาท

รายการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	136,034,500	141,613,300	147,248,100	149,016,800	146,916,500
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	75,843,400	71,090,900	71,495,400	52,178,700	46,387,400
ค่าใช้จ่ายลงทุน	-	3,000,000	3,798,800	10,534,200	16,588,100
รวม	211,877,900	215,704,200	222,542,300	211,729,700	209,892,000

ที่มา: สำนักกิจการ กสม. (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

แผนภาพที่ 4 งบประมาณที่ได้รับจัดสรรระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2565 ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ที่มา: สำนักกิจการ กสม. (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

2.2 การเปรียบเทียบงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2565

ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2565 สำนักงาน กสม. ได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นงบเงินอุดหนุน โดยจำแนกรายการค่าใช้จ่ายตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบแผน/ผลการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2565

หน่วย: บาท

รายการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561			ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562			ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563			ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564			ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565		
	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	ผลการเบิกจ่าย	ร้อยละ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	ผลการเบิกจ่าย	ร้อยละ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	ผลการเบิกจ่าย	ร้อยละ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	ผลการเบิกจ่าย	ร้อยละ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	ผลการเบิกจ่าย	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	136,034,500	132,103,737.57	97.11	141,613,300	131,324,658.64	92.73	147,248,100	134,863,309.75	91.59	149,016,800	136,306,124.54	91.47	146,916,500	146,198,140.55	99.51
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	75,843,400	61,676,097.04	81.32	71,090,900	53,167,589.11	74.79	71,495,400	58,460,583.50	81.77	52,178,700	40,829,102.16	78.25	46,387,400	43,297,703.04	93.34
ค่าใช้จ่ายลงทุน	-	-	-	3,000,000	2,830,150	94.34	3,798,800	3,635,000	95.69	10,534,200	3,704,200	35.16	16,588,100	13,908,293	83.85
รวม	211,877,900	193,779,834.61	91.46	215,704,200	187,322,397.75	86.84	222,542,300	196,958,893.25	88.50	211,729,700	180,839,426.70	85.41	209,892,000	203,404,136.59	96.91

ที่มา: สำนักกิจการ กสม. (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

สำนักงาน กสม. ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 209,892,000 บาท และเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้กับประชาชนมากขึ้น ประกอบกับการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ กสม. จึงมีนโยบายขับเคลื่อนการทำงานเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้ครอบคลุมประเด็นสิทธิมนุษยชนที่สำคัญ อาทิ สิทธิในกระบวนการยุติธรรม สิทธิชุมชนและสิ่งแวดล้อม การแก้ไขปัญหาสถานะบุคคล จึงได้นำงบประมาณเหลือจ่ายสะสมจากปีที่ผ่านมา จำนวน 40,033,621.09 บาท มาสมทบกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรรตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2565 เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงาน กสม. วงเงินรวมทั้งสิ้น 249,925,621.09 บาท และได้มีนโยบายติดตามเร่งรัดการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณเป็นประจำทุกเดือน ส่งผลให้สำนักงาน กสม. มีการใช้จ่ายงบประมาณบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด คือ มีผลการเบิกจ่ายรวมทั้งสิ้น 241,185,498.37 บาท คิดเป็นร้อยละ 96.50 ซึ่งหากเปรียบเทียบกับผลการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ที่มีผลการเบิกจ่ายร้อยละ 84.42 จะมีผลการเบิกจ่ายสูงกว่าร้อยละ 12.08 สำหรับงบประมาณคงเหลือ จำนวน 8,740,122.72 บาท กสม. เห็นชอบให้สำนักงาน กสม. นำไปใช้ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้กับประชาชนภายใต้แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณถัดไป รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แผน/ผลการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

หน่วย: บาท

รายการ	แผนการใช้จ่าย			ผลการเบิกจ่าย		คงเหลือ	
	งบประมาณตาม พ.ร.บ. 2565	งบประมาณเหลือจ่ายจากปีที่ผ่านมา	รวม	งบประมาณ	ร้อยละ	งบประมาณ	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	146,916,500.00	612,500.00	147,529,000.00	147,357,655.08	99.88	1,289,782.27	0.87
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	46,387,400.00	28,540,621.09	74,928,021.09	70,450,503.99	94.02	7,440,993.75	9.93
ค่าใช้จ่ายลงทุน	16,588,100.00	10,880,500.00	27,468,600.00	23,377,339.30	85.11	9,346.70	0.03
รวม	209,892,000.00	40,033,621.09	249,925,621.09	241,185,498.37	96.50	8,740,122.72	3.50

ที่มา: สำนักกิจการ กสม. (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

แผนงาน/ผลผลิต/ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
		แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล
3. จำนวนรายงานข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและ/หรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการและ/หรือเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาไม่น้อยกว่าร้อยละ	ร้อยละ	70	82	-	-	-	-	-	-	-	-
4. ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อผลการให้บริการไม่น้อยกว่าร้อยละ	ร้อยละ	80	93	80	83.03	80	94.40	80	90	85	90
5. จำนวนเรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ภายใน 120 วัน ไม่น้อยกว่าร้อยละ	ร้อยละ	-	-	75	85.89	60	75	60 (90 วัน)	60	60	68
6. จำนวนรายงานผลการตรวจสอบ/ข้อเสนอแนะที่มีการนำไปปฏิบัติหรือมีการตอบสนอง ไม่น้อยกว่าร้อยละ	ร้อยละ	-	-	75	92.30	75	80	75	93	75	100
แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ											
ผลผลิตที่ 1: การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเชิงพื้นที่											
ตัวชี้วัด											
1. มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ภาคใต้	กิจกรรม	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
2. ประชาชนในพื้นที่ภาคใต้ จำนวน 14 จังหวัด ได้รับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม	จังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	14	14
3. มีรายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ภาคใต้	ฉบับ	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาบริการประชาชนและการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ											
โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชนรองรับการใช้งานดิจิทัล											
ตัวชี้วัด											
1. มีระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชนในรูปแบบดิจิทัลเพื่อเชื่อมโยงแบบบูรณาการและใช้ประโยชน์จากข้อมูล	ระบบ	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
2. มีบัญชีข้อมูล (Data catalog)	เล่ม	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1

แผนงาน/ผลผลิต/ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
		แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล
แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้											
โครงการสร้างความเข้มแข็งในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้											
ตัวชี้วัด											
1. จำนวนผู้เข้าอบรม	คน	540	613	-	-	-	-	-	-	-	-
2. คู่มือสิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	เล่ม	-	-	2,000	2,000	-	-	-	-	-	-
3. เจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจและมีความตระหนักในการเคารพสิทธิมนุษยชนไม่น้อยกว่าร้อยละ	ร้อยละ	-	-	-	-	75	78	-	-	-	-
4. ประชาชนซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มที่จัดตั้งเป็นเครือข่ายในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เข้ารับการอบรม	คน	-	-	-	-	-	-	300	112	100	111
5. ร้อยละของประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน	ร้อยละ	-	-	-	-	-	-	75	87	-	-
6. ร้อยละของประชาชนซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่มเครือข่ายที่ได้จัดตั้งในพื้นที่มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน	ร้อยละ	-	-	-	-	-	-	-	-	75	88
แผนงานบูรณาการวิจัยและนวัตกรรม											
โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน*											
ตัวชี้วัด											
1. จำนวนเรื่องที่มีการศึกษาวิจัยด้านสิทธิมนุษยชน	เรื่อง	2	1	2	1	1	1	3	2	3	-
2. องค์ความรู้ที่สามารถนำไปต่อยอดเชิงลึกหรือนำไปแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานของหน่วยงาน	ร้อยละ	50	50	50	50	-	-	-	-	-	-
3. องค์ความรู้ นโยบาย นวัตกรรมที่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สังคม ชุมชน พร้อมนำไปใช้ประโยชน์ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี หรือกำหนดเป็นนโยบายในการดำเนินงานขององค์กร	ร้อยละ	-	-	-	-	50	50	-	-	-	-

ที่มา: สำนักงานกิจการ กสม. (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

* หมายเหตุ: ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 สำนักงาน กสม. ได้รับการจัดสรรงบประมาณการศึกษาวิจัยด้านสิทธิมนุษยชนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 6 เรื่อง วงเงินงบประมาณ 3,121,600 บาท โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ได้รับจัดสรรงบประมาณโครงการวิจัย 3 เรื่อง วงเงิน 2,121,600 บาท และปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้รับจัดสรรงบประมาณโครงการวิจัย 3 เรื่อง วงเงิน 1,000,000 บาท

บทที่ 3

ผลการดำเนินงาน

ในภาพรวม

ผลการดำเนินงาน ในภาพรวม

3.1 การตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (1) บัญญัติให้ กสม. มีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กสม. มีผลการดำเนินงานด้านการตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน ดังนี้

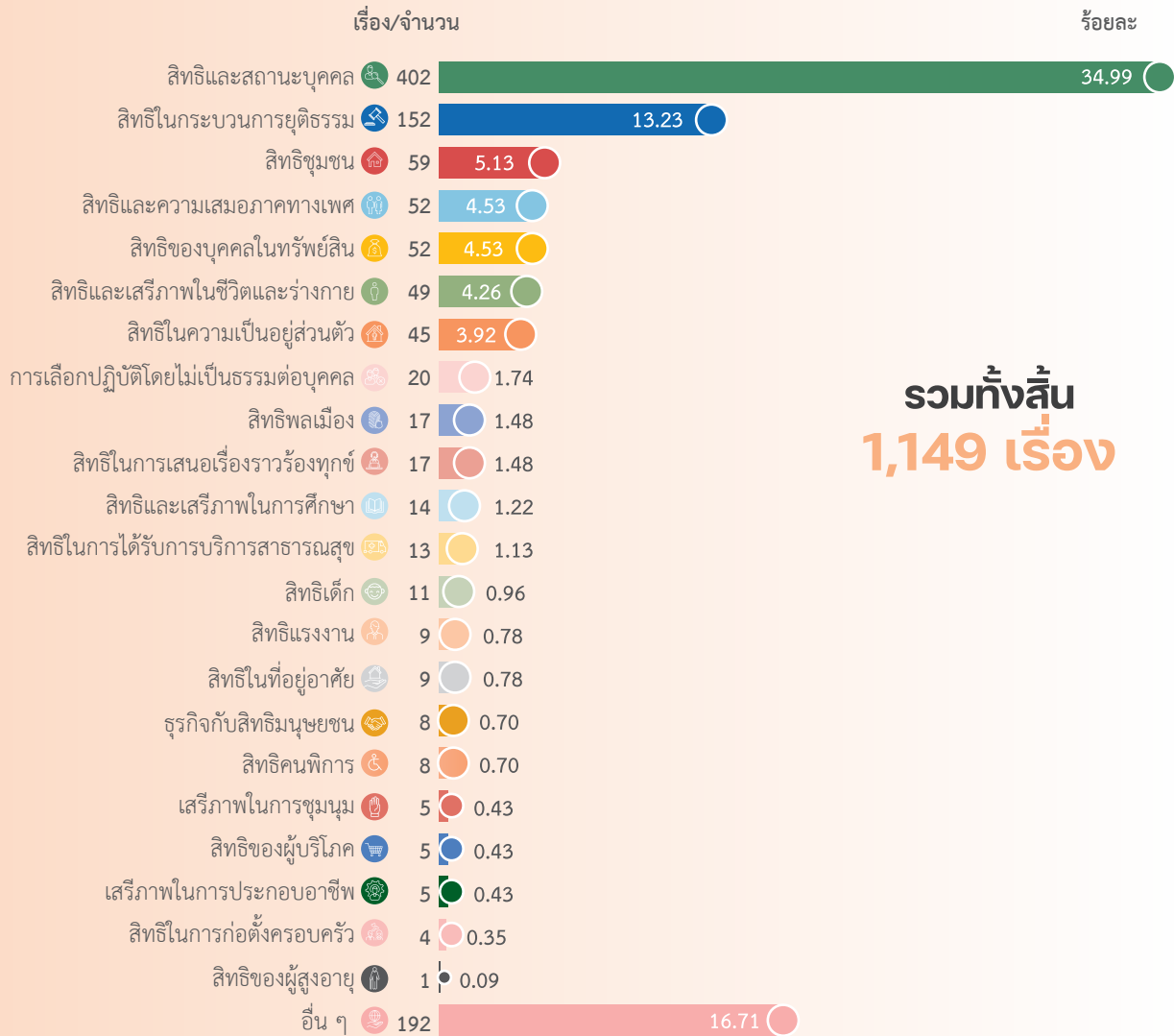
3.1.1 สถิติการรับเรื่องร้องเรียน

กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนกรณีกล่าวอ้างว่ามีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน และเรื่องขอให้ กสม. ดำเนินการ รวมทั้งเรื่องที่ กสม. เห็นควรให้มีการพิจารณา รวมทั้งสิ้น 1,149 เรื่อง เมื่อจำแนกข้อมูลตามประเภทสิทธิมนุษยชนที่มีการร้องเรียน พบว่า สิทธิและสถานะบุคคล มีการร้องเรียน

มากที่สุด จำนวน 402 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 34.99 รองลงมา คือ สิทธิในกระบวนการยุติธรรม จำนวน 152 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 13.23 และสิทธิชุมชน จำนวน 59 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 5.13 ส่วนประเด็นสิทธิอื่น ๆ ที่มีการร้องเรียน เช่น สิทธิและความเสมอภาคทางเพศ สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย และสิทธิและเสรีภาพในการศึกษา รายละเอียดตามแผนภาพที่ 5

แผนภาพที่ 5 สถิติเรื่องร้องเรียนจำแนกตามประเภทสิทธิมนุษยชนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักมาตรฐานและติดตามการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 พื้นที่เกิดเหตุที่มีการร้องเรียนว่า มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือเรื่องที่ กสม. เห็นสมควรให้มีการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พบว่า เกิดขึ้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด จำนวน 313 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 27.24 รองลงมา คือ กรุงเทพมหานคร จำนวน 203 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 17.67 และภาคตะวันออก เฉียงเหนือ จำนวน 178 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 15.49 (แผนภาพที่ 6) และหากจำแนกผู้ร้องเรียนตามเพศ พบว่า

เป็นเพศชายมากที่สุด 578 คน คิดเป็นร้อยละ 50.31 รองลงมา คือ เพศหญิง 368 คน คิดเป็นร้อยละ 32.03 และบุคคลหลากหลายทางเพศ 73 คน คิดเป็นร้อยละ 6.35 (แผนภาพที่ 7) โดยช่องทางที่ผู้ร้องเรียนแจ้งการร้องเรียนมากที่สุด คือ ทางคลินิกสิทธิมนุษยชน² จำนวน 374 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 32.55 รองลงมา คือ ทางไปรษณีย์ จำนวน 316 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 27.50 และทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 291 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 25.33 (แผนภาพที่ 8)

² กิจกรรมพบประชาชนเพื่อรับเรื่องร้องเรียนและให้ความช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในภาพรวม ร่วมกับเครือข่ายภาครัฐและเอกชน

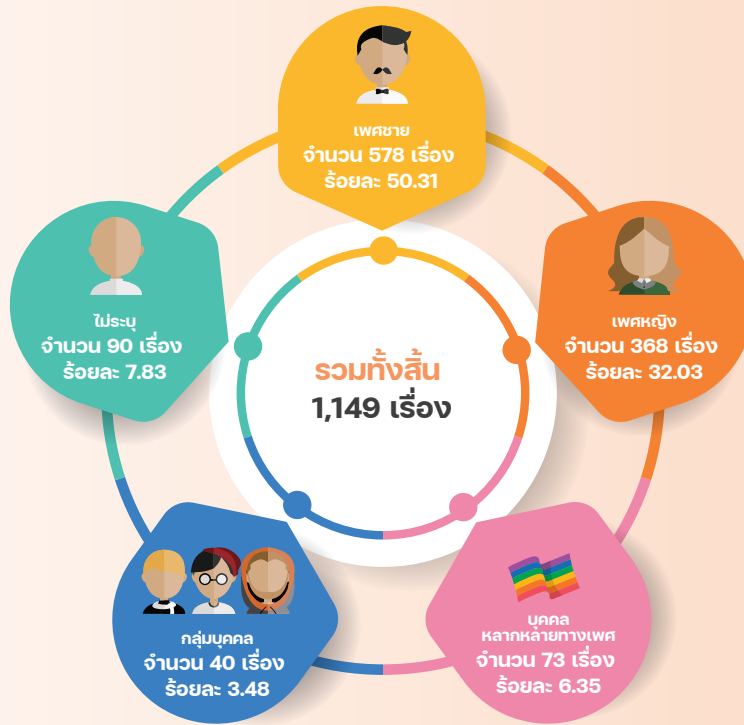

แผนภาพที่ 6 สถิติเรื่องร้องเรียนจำแนกตามพื้นที่เกิดเหตุในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักมาตรฐานและติดตามการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

แผนภาพที่ 7 สถิติเรื่องร้องเรียนจำแนกตามเพศของผู้ร้องเรียนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักมาตรฐานและติดตามการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

แผนภาพที่ 8 สถิติเรื่องร้องเรียนจำแนกตามช่องทางการร้องเรียนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ที่มา: สำนักมาตรฐานและติดตามการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

3.1.2 การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน

ในจำนวนเรื่องร้องเรียน 1,149 เรื่อง ที่ได้รับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กสม. เห็นควรรับไว้เป็นคำร้องและดำเนินการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน 236 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20.54 รับไว้ดำเนินการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 164 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 14.27

รับไว้ดำเนินการศึกษา วิจัย เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน 29 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 2.52 รับไว้ดำเนินการช่วยเหลืออื่น ๆ 495 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 43.08 ไม่รับพิจารณา (มีลักษณะต้องห้ามมิให้ กสม. รับไว้พิจารณา) 225 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 19.58 รายละเอียดตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 สรุปผลการพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

หน่วย: เรื่อง		
ผลการพิจารณา	จำนวน	ร้อยละ
1. รับไว้พิจารณาดำเนินการ	924	80.42
1.1. รับไว้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน	236	20.54
1.2. รับไว้ดำเนินการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	164	14.27
1.3. รับไว้ดำเนินการศึกษา วิจัย เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	29	2.52
1.4. รับไว้ดำเนินการช่วยเหลืออื่น ๆ ³	495	43.08
2. ไม่รับพิจารณา (มีลักษณะต้องห้ามมิให้ กสม. รับไว้พิจารณา)	225	19.58
2.1 เรื่องที่มีการฟ้องร้องคดีอยู่ในศาล หรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว	21	1.83
2.2 เรื่องที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ⁴	52	4.53
2.3 เรื่องที่ไม่มีข้อเท็จจริงที่ชัดเจนให้พิจารณา “ติดต่อผู้ร้องไม่ได้” หรือเรื่องที่เป็นการแสดงความคิดเห็นทั่วไป	115	10.01
2.4 เรื่องที่มีการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมแล้ว	28	2.44
2.5 เรื่องที่อยู่ในอำนาจขององค์กรอิสระอื่น	9	0.78
รวมทั้งสิ้น	1,149	100.00

ที่มา: สำนักมาตรฐานและติดตามการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

³ เช่น การให้คำปรึกษาข้อกฎหมายเพื่อให้เข้าถึงสิทธิของตน (การขอหรือยื่นคดีขึ้นพิจารณาใหม่/การขอไกล่เกลี่ยชั้นบังคับคดี) ประสานการจัดหาทนายความเพื่อช่วยเหลือคดี จัดคลินิกสิทธิมนุษยชนเคลื่อนที่เพื่อช่วยเหลือให้คำปรึกษากับผู้ที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนและสัญชาติ หรือกรณีได้รับความเดือดร้อนจากการก่อสร้างสาธารณูปโภคของรัฐ (สะพานลอย รถไฟฟ้า ถนน) เป็นต้น

⁴ เช่น การปฏิบัติของหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่รัฐ (ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ, ทุจริต) ขอความช่วยเหลือ/คำปรึกษาทางคดี, ความเป็นอยู่และสวัสดิการต่าง ๆ และเป็นกรณีการแจ้งเบาะแสหรือประเด็นในกระแสสังคม

3.1.3 การประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนกับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน ภาคประชาสังคม หรือบุคคลในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

นอกจากกรณีเรื่องร้องเรียนที่รับไว้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนแล้ว กสม. ได้ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ จึงได้ปรับแนวทางการดำเนินงานด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยมุ่งเน้นการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างรวดเร็วและทันต่อสถานการณ์ อีกทั้งสามารถเยียวยาความเสียหายได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยใช้วิธีการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน องค์กรหรือบุคคลอื่นในในด้านสิทธิมนุษยชน ในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เพื่อแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างรวดเร็ว

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนไว้ประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน 164 คำร้อง สามารถดำเนินการให้ความช่วยเหลือเสร็จสิ้น 142 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 86.58 ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการขอให้เร่งรัดการดำเนินคดีของพนักงานสอบสวน เรื่องเกี่ยวกับสิทธิและสถานะบุคคล เช่น การขอสัญชาติ การขอให้เร่งรัดกระบวนการขอคืนรายการบุคคลและสถานะทางทะเบียน เป็นต้น เรื่องเกี่ยวกับปัญหาสาธารณสุข โภค และเรื่องเกี่ยวกับมาตรฐานการดำรงชีพ เป็นต้น

QR code: กรณีตัวอย่างรายงานการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนกับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน ภาคประชาสังคม หรือบุคคลในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

ตัวอย่างข้างต้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จจากการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนจนเกิดผลสัมฤทธิ์ สามารถแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรมและทันที่ว่งที่ ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานของ กสม. พ.ศ. 2560 - 2565 ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมและติดตามให้ทุกภาคส่วนของสังคมเกิดการเคารพสิทธิมนุษยชนตามที่ได้รับการรับรองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กฎหมายไทย และพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตาม

3.1.4 การตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

กสม. ได้ดำเนินการตรวจสอบคำร้องที่ได้รับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 รวมกับคำร้องสะสมที่ได้รับก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และจัดทำรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนแล้วเสร็จรวมทั้งสิ้น 169 คำร้อง เป็นคำร้องในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 41 คำร้อง และเป็นคำร้อง

ก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 128 คำร้อง แบ่งเป็นเรื่องที่มีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน และ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (1) จำนวน 88 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 52.07 เรื่องที่ไม่พบการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนแต่ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบหรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) จำนวน 57 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 33.73 และเรื่องที่ไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือปรากฏในภายหลังว่าเป็นเรื่องที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ กสม. รับไว้พิจารณาได้แก่ เรื่องที่ตรวจสอบแล้วไม่มีประเด็นการละเมิด

สิทธิมนุษยชน เรื่องที่มีข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการตามความเห็นสมควร เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่งหรือคำวินิจฉัยชี้ชัดเสร็จเด็ดขาดแล้ว และไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ กสม.

เรื่องที่ยังไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการเรื่องที่ได้รับการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว และเรื่องที่ยังร้องประสงค์ขอถอนเรื่อง จำนวน 24 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 14.20 รายละเอียดตามตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

หน่วย: คำร้อง

ผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน	จำนวน	ร้อยละ
1. มีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน และมีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนรวมทั้งการเยียวยา ⁵	88	52.07
2. ไม่พบการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ⁶	57	33.73
3. เรื่องที่ไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือปรากฏในภายหลังว่าเป็นเรื่องที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ กสม. รับไว้พิจารณา ⁷	24	14.20
3.1 ไม่มีประเด็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน	10	5.95
3.2 ไม่มีประเด็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่มีข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการตามความเห็นสมควร	5	2.98
3.3 มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่งหรือคำวินิจฉัยชี้ชัดเด็ดขาดแล้ว และไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ กสม.	3	1.79
3.4 ส่งเรื่องไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการ	1	0.60
3.5 ได้รับการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว	2	1.19
3.6 ผู้ร้องประสงค์ขอถอนเรื่อง	3	1.79
รวม	169	100.00

ที่มา: สำนักมาตรฐานและติดตามการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

สำหรับเรื่องร้องเรียนที่ กสม. รับเป็นคำร้องไว้ตรวจสอบและจัดทำรายงานผลการพิจารณา โดยเป็นเรื่องที่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชนและ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน และเรื่องที่ไม่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชนแต่ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนรวมทั้งสิ้น 145 คำร้อง มีรายละเอียดดังนี้

1) รายงานผลการตรวจสอบที่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชนและ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน

กสม. ได้จัดทำรายงานผลการตรวจสอบที่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชนและมีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน 88 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 52.07 แบ่งเป็นประเภท

1) สิทธิในกระบวนการยุติธรรม 23 คำร้อง คิดเป็น

⁵ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (1)

⁶ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3)

⁷ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 39

ร้อยละ 26.17 เช่น กรณีพนักงานสอบสวนดำเนินคดี
ล่าช้า และกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าตรวจค้นบ้านพัก
โดยไม่มีหมายค้น และมีการเสนอพยานหลักฐานที่มีข้อพิรุธ
ต่อศาล เป็นต้น 2) เสรีภาพในการชุมนุม 19 คำร้อง คิดเป็น
ร้อยละ 21.59 เช่น กรณีการชุมนุมทางการเมือง
ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2564 และกรณี
สลายการชุมนุมของเครือข่ายจะนะรักษ์ถิ่น เป็นต้น 3) สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย 13 คำร้อง คิดเป็น
ร้อยละ 14.77 เช่น กรณีการตรวจค้นหมู่บ้านในตำบลเมืองนะ
อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ และเก็บตัวอย่าง
สารพันธุกรรมของชาวบ้าน และกรณีการตรวจหาสารเสพติด
ในปัสสาวะของผู้เข้ารับการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับ
ราชการทหารกองประจำการ เป็นต้น 4) สิทธิของบุคคล
ในทรัพย์สิน 9 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 10.23 เช่น กรณี
หน่วยงานของรัฐดำเนินโครงการบรรเทาภัยแล้งและน้ำท่วม
รुक้าที่ดินของประชาชน และกรณีกำหนดราคาจัดซื้อที่ดิน
ไม่เป็นธรรม เป็นต้น 5) การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อ
บุคคล 7 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 7.95 เช่น กรณีบริษัทเอกชน
กำหนดเงื่อนไขให้ผู้สมัครงานที่ผ่านการคัดเลือกไปเข้ารับ
การตรวจหาเชื้อเอชไอวีก่อนเริ่มทำงาน และกรณีสำนักงาน
ขนส่งไม่อนุญาตให้ผู้พิการทางการเคลื่อนไหวทำใบอนุญาต
ขับรถยนต์สาธารณะ เป็นต้น และ 6) สิทธิชุมชน 5 คำร้อง
คิดเป็นร้อยละ 5.68 เช่น กรณีเหตุการณ์ระเบิดและเพลิงไหม้
โรงงานของบริษัท หมิงตี้ เคมีคอล จำกัด และกรณีศูนย์กำจัด
มูลฝอยรวมก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน
 เป็นต้น รายละเอียดตามตารางที่ 9

QR code: กรณีตัวอย่างรายงานผลการตรวจสอบที่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชนและ กสม.
มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ตารางที่ 9 รายงานผลการตรวจสอบที่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชนและ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

หน่วย: คำร้อง

ประเภทสิทธิมนุษยชน	จำนวน	ร้อยละ
1) สิทธิในกระบวนการยุติธรรม	23	26.14
2) เสรีภาพในการชุมนุม	19	21.59
3) สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย	13	14.77
4) สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน	9	10.23
5) การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล	7	7.95
6) สิทธิชุมชน	5	5.68
7) สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว	3	3.41
8) สิทธิในข้อมูลส่วนบุคคล	2	2.27
9) สิทธิและเสรีภาพในการศึกษา	1	1.14
10) เสรีภาพในการปฏิบัติตามหลักศาสนา	1	1.14
11) เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น	1	1.14
12) ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	1	1.14
13) สิทธิเด็ก	1	1.14
14) สิทธิในการได้รับบริการสาธารณสุข	1	1.14
15) สิทธิแรงงาน	1	1.14
รวม	88	100.00

ที่มา: สำนักมาตรฐานและติดตามการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

2) รายงานผลการตรวจสอบที่ไม่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชนแต่ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

กสม. ได้จัดทำรายงานผลการตรวจสอบที่ไม่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชนแต่มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน 57 คำร้อง แบ่งเป็น 1) สิทธิในการได้รับบริการสาธารณสุข 10 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 17.54 เช่น กรณีกล่าวอ้างว่าเรือนจำไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดสาธารณสุข ทำให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในเรือนจำ และกรณีกล่าวอ้างว่าได้รับความเดือดร้อน

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นต้น 2) สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน 8 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 14.01 เช่น กรณีกล่าวอ้างว่าการก่อสร้างท่อส่งก๊าซธรรมชาติไม่เป็นไปตามเงื่อนไขและส่งผลกระทบต่อทรัพย์สินหรือการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน เป็นต้น และ 3) สิทธิชุมชน 5 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 8.77 เช่น กรณีขอให้ตรวจสอบการขอประทานบัตรโครงการเหมืองแร่โดโลไมต์ จังหวัดกระบี่ และกรณีการประกอบกิจการรับซื้อน้ำยางและผลิตยางแผ่นส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน เป็นต้น รายละเอียดตามตารางที่ 10

QR code: รายงานผลการตรวจสอบ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

ตารางที่ 10 รายงานผลการตรวจสอบที่ไม่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชนแต่ กสม. มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

หน่วย: คำร้อง

ประเภทสิทธิมนุษยชน	จำนวน	ร้อยละ
1) สิทธิในการได้รับบริการสาธารณสุข	10	17.54
2) สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน	8	14.01
3) สิทธิชุมชน	5	8.77
4) สิทธิและสถานะของบุคคล	3	5.26
5) สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย	3	5.26
6) เสรีภาพในการติดต่อสื่อสาร	3	5.26
7) สิทธิแรงงาน	3	5.26
8) สิทธิและความเสมอภาคทางเพศ	3	5.26
9) การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล	2	3.51
10) สิทธิของผู้ต้องขัง	2	3.51
11) สิทธิในกระบวนการยุติธรรม	2	3.51
12) สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว	2	3.51
13) ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	2	3.51
14) สิทธิของผู้บริโภค	1	1.75
15) สิทธิในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข	1	1.75
16) สิทธิผู้สูงอายุ	1	1.75
17) สิทธิพลเมือง	1	1.75
18) เสรีภาพในการชุมนุม	1	1.75
19) เสรีภาพในการปฏิบัติตามหลักศาสนา	1	1.75
20) เสรีภาพในการประกอบอาชีพ	1	1.75
21) เสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม	1	1.75
22) สิทธิและเสรีภาพในการศึกษา	1	1.75
รวม	57	100.00

ที่มา: สำนักมาตรฐานและติดตามการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

3.1.5 การติดตามผลการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางของ กสม. ในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

กสม. ได้แต่งตั้งคณะทำงานติดตามการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามมาตราหรือข้อเสนอแนะของ กสม. ขึ้น โดยเป็นกลไกตามระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยการติดตามผลการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2564 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาผลการดำเนินการที่มีเหตุให้ยุติการติดตาม จากกรณีที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการทั้งหมดหรือบางส่วนที่เป็นสาระสำคัญแล้วหรือไม่อาจดำเนินการได้โดยมีเหตุผลอันสมควร หรือเป็นกรณีที่ได้มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาล รวมทั้งกรณีที่มีการดำเนินการจะไม่ใช่ประโยชน์อีกต่อไป นอกจากนี้ คณะทำงานดังกล่าวยังเป็นกลไกในการพิจารณาในกรณีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เพื่อเสนอ กสม. ให้จัดทำรายงานต่อคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 36 วรรคสี่ หรือเสนอให้เผยแพร่รายงานหรือผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปตามมาตรา 43 วรรคสอง ทั้งนี้ ในกระบวนการพิจารณาข้างต้น คณะทำงานยังมีหน้าที่และอำนาจในการประสานกับหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการติดตามผลการดำเนินการตามความจำเป็นและเหมาะสมแก่กรณีด้วย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้มีการติดตามผลการดำเนินการตามรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งสิ้น 146 คำร้อง แบ่งเป็นประเภทสิทธิชุมชน 38 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 26.03 เช่น กรณีโครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือที่อ่าวเตล็ด อ่าวขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช กรณีการอนุญาตให้ฝังกลบขยะมูลฝอยในพื้นที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน และกรณี

การประกอบกิจการรับซื้อน้ำยางและผลิตยางแผ่นส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน รองลงมาเป็นสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน 30 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 20.55 เช่น กรณีการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่าทับที่ดินของราษฎร กรณีการกำหนดอัตราค่าทดแทนจากการเวนคืนที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เป็นต้น และสิทธิในกระบวนการยุติธรรม 23 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 15.75 เช่น กรณีคนสัญชาติเมียนมาถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจไฟฟ้าทำร้ายร่างกายและเรียกรับเงิน และกรณีพนักงานสอบสวนดำเนินคดีล่าช้า เป็นต้น (ตารางที่ 11) ทั้งนี้ กสม. ได้พิจารณารับทราบผลดำเนินการของหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน และมีมติให้ยุติการติดตามผลการดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยการติดตามผลการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2564 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 22 เนื่องจาก 1) หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนได้ดำเนินการตามมาตราหรือแนวทางหรือข้อเสนอแนะของ กสม. ทั้งหมดหรือบางส่วนที่เป็นสาระสำคัญ รวมทั้งสิ้น 102 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 69.86 (ตารางที่ 12) 2) กรณีที่ไม่อาจดำเนินการตามมาตราหรือแนวทางหรือข้อเสนอแนะ กสม. ได้โดยมีเหตุผลอันสมควร 12 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 8.22 เช่น กรณีโครงการเหมืองแร่ถ่านหินอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีข้อเสนอแนะให้หน่วยงานรัฐจัดประชุมหารือกับภาคเอกชนเพื่อกำหนดประเด็นหรือแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น แต่ภาคประชาชนปฏิเสธเข้าร่วมประชุมหารือ ข้อเสนอแนะจึงไม่อาจบรรลุผลได้หากปราศจากความร่วมมือจากภาคประชาชน เป็นต้น 3) กรณีที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว 13 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 8.90 และ 4) คำร้องอื่นที่เสนอ กสม. พิจารณาเป็นรายกรณี 19 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 13.01 เช่น กรณีการก่อสร้างประตูระบายน้ำศรีสองรักส่งผลกระทบต่อการทำเกษตรกรรม วิถีชีวิต และวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น และกรณีการก่อสร้างโรงงานตากและรีดกากแป้งมันสำปะหลังที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต

ตารางที่ 11 รายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ได้ติดตามผลการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

หน่วย: คำร้อง

ประเภทสิทธิมนุษยชน	จำนวน	ร้อยละ
1) สิทธิชุมชน	38	26.03
2) สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน	30	20.55
3) สิทธิในกระบวนการยุติธรรม	23	15.75
4) สิทธิแรงงาน	15	10.27
5) สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย	12	8.22
6) การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล	12	8.22
7) เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น	3	2.05
8) สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว	3	2.05
9) เสรีภาพในการเดินทาง	2	1.37
10) สิทธิในข้อมูลส่วนบุคคล	2	1.37
11) สิทธิในการได้รับบริการสาธารณสุข	2	1.37
12) สิทธิเด็ก	1	0.68
13) สิทธิพลเมือง	1	0.68
14) สิทธิคนพิการ	1	0.68
15) สิทธิของผู้ต้องขัง	1	0.68
รวม	146	100.00

ที่มา: สำนักมาตรฐานและติดตามการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

ตารางที่ 12 เหตุของการยุติการติดตามผลการดำเนินการตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยการติดตามผลการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2564 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 22

หน่วย: คำร้อง

เหตุของการยุติการติดตาม	จำนวน	ร้อยละ
1) กรณีที่รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางหรือข้อเสนอแนะของ กสม. ทั้งหมดหรือบางส่วนที่เป็นสาระสำคัญแล้ว	102	69.86
2) กรณีที่รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องไม่อาจดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทาง หรือข้อเสนอแนะของ กสม. ได้โดยมีเหตุผลอันสมควร	12	8.22
3) กรณีที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว ในประเด็นเดียวกัน	13	8.90
4) กรณีอื่นที่เสนอ กสม. พิจารณาเป็นรายกรณี	19	13.01
รวม	146	100.00

ที่มา: สำนักมาตรฐานและติดตามการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

ทั้งนี้ ผลการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางของ กสม. ในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน มีสาระสำคัญและกรณีตัวอย่าง ดังนี้

1) **กรณีสิทธิชุมชน** กสม. มีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น (1) กรณีการกำจัดกากอุตสาหกรรม จังหวัดฉะเชิงเทรา ให้กระทรวงอุตสาหกรรมดูแลเร่งรัดการกำจัดกากอุตสาหกรรมให้ถูกต้องตามหลักวิชาการโดยเร็ว เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อประชาชนที่อยู่ใกล้เคียง (2) กรณีโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำลำพะยา จังหวัดยะลา และโครงการอ่างเก็บน้ำแม่คำ จังหวัดเชียงราย ให้กรมชลประทานเร่งรัดการทบทวนความเหมาะสมและความจำเป็นในการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ โดยศึกษาข้อมูลเชิงเปรียบเทียบและทางเลือกอื่นในการบริหารจัดการน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีความเหมาะสมกับสภาพภูมิศาสตร์และสังคม รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นตามขั้นตอนของกฎหมาย และควรเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เท่าที่จำเป็น (3) กรณีโครงการประจวบรายน้ำศรีสองรัก จังหวัดเลย ให้สำนักงานก่อสร้างชลประทานขนาดใหญ่ที่ 12 กำชับหน่วยงานในพื้นที่ให้ชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง แก้ไขปัญหาและเยียวยาข้อร้องเรียนให้ประชาชนโดยไม่ชักช้า (4) กรณีโครงการเหมืองแร่ถ่านหิน อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) นำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการทำเหมืองแร่เสนอต่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการทบทวนรายละเอียดการมีส่วนร่วมของประชาชน และกำหนดให้ผู้ประกอบการมีแผนเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายอย่างเป็นธรรม และได้สัดส่วนกับความเดือดร้อนหรือหรือความเสียหาย และให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่ ประสานความร่วมมือไปยังอำเภออมก๋อย และองค์การบริหารส่วนตำบลอมก๋อย เพื่อหารือถึงแนวทางในการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของชุมชนตามพระราชบัญญัติร.พ.ศ. 2560 (5) กรณีโครงการโรงไฟฟ้าเชื้อเพลิงขยะ จังหวัดสมุทรสาคร ให้กระทรวงมหาดไทยกำกับส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตราข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การออกแบบและก่อสร้างสถานที่คัดแยกแปรรูปสภาพ และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล กำหนดให้ผู้ประกอบการมีแผนป้องกันแก้ไขปัญหาละเอียดผลกระทบ และให้บูรณาการความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบและติดตามการดำเนินกิจการเกี่ยวกับการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยให้มีการจัดหลักสูตรอบรมการบังคับใช้กฎหมายให้แก่เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง รวมทั้งเร่งจัดทำกฎหมายเฉพาะเรื่องการบริหารจัดการขยะ และ (6) กรณีการประกอบกิจการรับซื้อน้ำยางและผลิตยางแผ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคมกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมท้ายใบอนุญาตประกอบการเกี่ยวกับการรับซื้อน้ำยางและผลิตยางแผ่น และกำหนดแผนตรวจสอบและติดตามอย่างเคร่งครัดโดยให้ประชาชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผู้ประกอบการ เครือข่ายภาคประชาสังคมทุกภาคส่วน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมด้วย

ผลดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์: หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ กสม. ดังนี้ (1) กรณีโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ กรมชลประทานได้เร่งรัดให้มีการทบทวนความเหมาะสมและความจำเป็นในการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ โดยตรวจสอบสภาพภูมิประเทศและเก็บข้อมูลเพื่อทบทวนและรวบรวมข้อมูลผลกระทบจากการก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำ และให้ประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบเข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นครบถ้วนแล้ว (2) กรณีโครงการประจวบรายน้ำศรีสองรัก จังหวัดเลยได้แต่งตั้งคณะทำงานบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่โครงการ และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการน้ำของทุกภาคส่วน (3) กรณีโครงการเหมืองแร่ถ่านหิน สผ. เสนอคณะกรรมการผู้ชำนาญการประเด็นการกำหนดให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัดแล้ว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตรแล้ว (4) กรณีโครงการโรงไฟฟ้าเชื้อเพลิงขยะ กระทรวงมหาดไทยได้กำกับดูแลส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นตราข้อบัญญัติท้องถิ่นให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการออกแบบและการก่อสร้างสถานที่คัดแยก แปรสภาพ และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้ผู้ประกอบการจัดให้มีแผนการป้องกัน แก้ไขปัญหาและเยียวยาผลกระทบ มีการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและในพื้นที่ดำเนินการตรวจสอบและติดตามการประกอบกิจการ รวมทั้งจัดหลักสูตรอบรมการบังคับใช้กฎหมายให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ และ (5) กรณีการประกอบกิจการรับซื้อน้ำยางและผลิตยางแผ่น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคมมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อการเฝ้าระวังและตรวจสอบเรื่องร้องเรียนประเภทกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบข้อร้องเรียน เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและติดตามผลการดำเนินการแก้ไขและรายงานให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ

สำหรับกรณีที่ กสม. มีข้อเสนอแนะให้กระทรวงอุตสาหกรรมกำกับดูแลเร่งรัดให้มีการดำเนินการกำจัดกากอุตสาหกรรมให้ถูกต้องตามหลักวิชาการโดยเร็ว ข้อเท็จจริงปรากฏว่า กากอุตสาหกรรมจำนวนมากที่ยังไม่มีการขนย้ายออกไปซึ่งอาจรั่วซึมออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอก ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสุขภาพและการดำรงชีวิตของชุมชน นอกจากนี้ กสม. ได้นำประเด็นเกี่ยวกับการเยียวยาผลกระทบให้กับประชาชนในพื้นที่และการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นตรวจสอบใหม่ด้วย

ส่วนกรณีหน่วยงานไม่อาจดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ กสม. ได้โดยมีเหตุผลอันสมควร ได้แก่ กรณีโครงการเหมืองแร่ถ่านหิน ที่มีข้อเสนอแนะให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่ ประสานความร่วมมือไปยังอำเภออมก๋อย และองค์การบริหารส่วนตำบลอมก๋อย เพื่อหารือถึงแนวทางในการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของชุมชนตามพระราชบัญญัติร.พ.ศ. 2560 แต่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่ไม่อาจดำเนินการได้เนื่องจากตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลอมก๋อย

ผู้นำชุมชน และตัวแทนกลุ่มราษฎร ไม่เข้าร่วมประชุม ประกอบกับมีกลุ่มราษฎรรวมตัวคัดค้านการประชุมหารือและการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนฯ โดยให้เหตุผลว่า รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) ยังไม่เรียบร้อยเป็นที่ยุติ จึงไม่เห็นด้วยกับการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นที่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่จะจัดให้มีขึ้น

2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสิทธิในกระบวนการยุติธรรม กสม. มีข้อเสนอแนะเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ เช่น (1) กรณีพนักงานสอบสวนดำเนินคดีกับผู้ต้องหาที่ถูกอายัดตัวล่าช้าให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำกับสถานีตำรวจทุกแห่งให้ความร่วมมือในการชี้แจงข้อเท็จจริงอย่างครบถ้วน ตรวจสอบหาสาเหตุความล่าช้า ให้เร่งรัดการดำเนินคดีกับผู้ต้องหาประมวลข้อมูล ปัญหาอุปสรรค และข้อจำกัดต่าง ๆ เกี่ยวกับกระบวนการและขั้นตอนในการดำเนินคดีที่มีการอายัดตัวผู้ต้องหาซึ่งถูกคุมขังในคดีอื่น เพื่อให้มีการกำหนดแนวทางในการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับพนักงานสอบสวนทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาและปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวกให้พนักงานสอบสวนในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว โดยอาจนำระบบการถ่ายทอดภาพและเสียงในลักษณะการประชุมทางจอภาพและเทคโนโลยีด้านสารสนเทศมาใช้ในทางปฏิบัติให้มากขึ้น (2) กรณีร้องขอให้มีห้องสืบสวนสอบสวนสำหรับบุคคลหลากหลายทางเพศ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดแนวทางปฏิบัติให้สถานีตำรวจทุกแห่งจัดสรรสถานที่ที่เหมาะสม มิติดชิด และเป็นส่วนตัวไว้สำหรับบุคคลทุกเพศ โดยในระยะแรกให้ใช้ห้องสอบสวนในคดีที่เด็กเป็นผู้กระทำความผิดหรือเป็นผู้เสียหาย เป็นสถานที่

ที่ใช้รับแจ้งความ หรือให้ถ้อยคำในคดีที่เกี่ยวกับความละเอียดอ่อนทางเพศไปพลางก่อน และกำกับให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติและคำนึงถึงผู้เสียหายในคดีที่เกี่ยวกับความละเอียดอ่อนทางเพศ โดยระมัดระวังมิให้มีการปฏิบัติหน้าที่ไปกระทบต่อสภาพจิตใจของผู้เสียหายทุกเพศ และ (3) กรณีปฏิบัติต่อผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมและคุมขัง ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำกับให้พนักงานสอบสวนทั่วประเทศปฏิบัติหน้าที่โดยตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการและขั้นตอนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา คำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนอย่างเคร่งครัด และให้ปฏิบัติตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 419/2556 ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2556 เรื่อง การอำนวยความสะดวกในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เฝ้าระวังการสอบสวนคดีอาญา และให้กรมราชทัณฑ์กำกับให้เรือนจำและทัณฑสถานทุกแห่งดำเนินการตรวจค้นตัวผู้ต้องขัง โดยคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน

ผลดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์: หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ กสม. เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือแจ้งกำกับไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการชี้แจงข้อเท็จจริงกับสำนักงาน กสม. อย่างครบถ้วน ทั้งกรณีตรวจสอบหาสาเหตุการสอบสวนล่าช้า และให้สถานีตำรวจทุกแห่งจัดสรรสถานที่ที่เหมาะสม มิติดชิด และเป็นส่วนตัวสำหรับบุคคลทุกเพศ โดยในระยะแรกให้ใช้ห้องสอบสวนในคดีที่เด็กเป็นผู้กระทำความผิดหรือเป็นผู้เสียหายไปพลางก่อน รวมทั้งได้กำกับให้พนักงานสอบสวนทั่วประเทศดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ กสม. เช่น กำชับและเร่งรัดพนักงาน

สอบสวนให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ 419/2556 ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2556 ให้ศึกษาคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจตามหลักสิทธิมนุษยชนที่เผยแพร่ทางเว็บไซต์ www.nhrc.or.th และให้ปฏิบัติต่อผู้เสียหายในคดีความผิดทางเพศ โดยคำนึงถึงความละเอียดอ่อนทางเพศของผู้เสียหาย และระมัดระวังมิให้มีการปฏิบัติหน้าที่ไปกระทบต่อสภาพจิตใจของผู้เสียหายทุกเพศ เป็นต้น ในส่วนของกรมราชทัณฑ์ได้เน้นย้ำเรื่องการตรวจค้นตัวผู้ต้องขังให้คำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนแล้ว

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย กสม. มีข้อเสนอแนะเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ เช่น (1) กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายความมั่นคงทำร้ายร่างกายขณะจับกุมและควบคุมตัวให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า แจ้งผู้เข้ารับการตรวจร่างกายได้รับทราบผลการซักประวัติ ผลการตรวจร่างกาย และความเห็นของแพทย์โดยรายละเอียด ให้ผู้เข้ารับการตรวจลงลายมือชื่อรับทราบในใบรับรองแพทย์และเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดให้มีการบันทึกภาพเคลื่อนไหวในขั้นตอนการควบคุมตัวบุคคลเพื่อซักถาม ให้มีหน่วยงานภายนอกอื่นนอกเหนือจากหน่วยงานด้านความมั่นคงหรือให้ญาติหรือบุคคลที่ญาติไว้วางใจมีส่วนร่วมในการสืบสวนข้อเท็จจริงด้วย ส่วนในขั้นตอนการขอขยายระยะเวลาในการควบคุมตัว ควรต้องนำตัวบุคคลที่ถูกกักตัวหรือถูกควบคุมตัวไปแสดงต่อศาล และให้ความช่วยเหลือเยียวยาแก่ครอบครัวผู้เสียหาย เป็นต้น นอกจากนี้ ควรรณรงค์กฎหมายภายในให้เป็นไปตามอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (CAT) รวมถึงเตรียมการรองรับการเข้าเป็นภาคีพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานฯ (OPCAT) (2) กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจทำร้ายร่างกายขณะจับกุม ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดแนวทางหรือมาตรการสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ใช้อุปกรณ์บันทึกภาพและเสียงในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 178/2564

ลงวันที่ 9 เมษายน 2564 เรื่อง การบันทึกภาพ และเสียงการตรวจค้น จับกุม และสอบสวนคดีอาญา (3) กรณีเจ้าหน้าที่เรือนจำสั่งให้ตรวจสิ่งของต้องห้าม โดยวิธีล้วงทวารหนักผู้ต้องขัง ให้กรมราชทัณฑ์กำกับ ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการตรวจร่างกาย ผู้ต้องขังเข้าใหม่และผู้ต้องขังเข้า - ออกเรือนจำ พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 30 เมษายน 2561 และกำกับให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจหาสารเสพติด ในร่างกายของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลให้เป็นไปตาม กฎหมายโดยเคร่งครัด (4) กรณีการตรวจหาสารเสพติด ในปัสสาวะของผู้เข้ารับการตรวจเลือกทหารกองเกิน เข้ารับราชการทหารกองประจำการ ให้กรมการปกครอง และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดกำกับให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ ในการตรวจหาสารเสพติดในร่างกายของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายโดยเคร่งครัด ซึ่งกระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นและมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า บุคคลหรือกลุ่มบุคคลนั้นเสพยาเสพติดเท่านั้น และ (5) กรณีผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัด มีพฤติกรรมทำร้ายร่างกายผู้ใต้บังคับบัญชาและเยาวชน ในความควบคุม ให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและ เยาวชนกำหนดคุณลักษณะสำคัญของผู้ที่ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จัดทำบันทึกความเข้าใจหรือ MOU กับกรมสุขภาพจิต และการจัดสรรอัตรากำลังตำแหน่งนักจิตวิทยา คลินิกอย่างน้อย 1 คน ต่อศูนย์ฝึกและอบรมเด็ก และเยาวชน 1 แห่ง เป็นต้น

ผลดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์: หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ กสม. เช่น กองอำนวยการ รักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า ได้จัดทำ แบบฟอร์มการตรวจร่างกาย โดยมีข้อมูลและผู้รับรอง ผลการตรวจ 4 ฝ่าย คือ เจ้าหน้าที่หน่วยซักถาม/ ศูนย์ซักถาม ผู้ควบคุมตัว ญาติหรือพยานที่ผู้ต้องสงสัย เชื่อถือได้ไว้วางใจ และแพทย์ผู้ตรวจร่วมลงลายมือชื่อ รับรองผลการตรวจ มีการเพิ่มรายละเอียดให้ครอบคลุม ถึงสุขภาพและโรคประจำตัวของผู้ถูกควบคุมตัว และ ขณะตรวจร่างกายได้อนุญาตให้ญาติ/ผู้นำศาสนา/บุคคล

ที่ผู้ถูกควบคุมตัวเชื่อถือไว้วางใจเข้าร่วมเป็นพยาน พร้อมลงชื่อรับรองผลการตรวจหลังเสร็จสิ้นการตรวจ ทุกครั้ง สำหรับกระบวนการสืบสวนข้อเท็จจริง ที่ผ่านมา ได้จัดให้ญาติหรือพยานหรือหน่วยงานภายนอก เข้าร่วมสืบสวนข้อเท็จจริงด้วย มีการปรับปรุงแก้ไข ติดตั้งกล้องวงจรปิดในศูนย์ซักถาม และขณะนี้ อยู่ระหว่างตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การทรมานและการบังคับให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าเป็นภาคีพิธีสารเลือกรับ (OPCAT) นอกจากนี้ ยังได้กำชับการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตามระเบียบและ กฎหมายอย่างเคร่งครัดแล้ว ส่วนกรณีการตรวจหา สารเสพติดในปัสสาวะของผู้เข้ารับการตรวจเลือก ทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ในการปฏิบัติหน้าที่ตรวจหาสารเสพติด สำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจะ ประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้เสพให้เข้ารับการบำบัดรักษา โดยจะตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะเฉพาะผู้ที่ได้รับ การคัดเลือกเป็นทหารกองเกินแล้วเท่านั้น มีการจัด สถานที่ปกปิดมิดชิดเป็นสัดส่วนโดยเฉพาะพร้อมจัดให้ เจ้าหน้าที่ผู้หญิงเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบหา สารเสพติดของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ แต่มีบางกรณีที่ได้ดำเนินการในลักษณะเดียวกับ ข้อเสนอแนะของ กสม. แล้ว ก่อนที่จะได้รับรายงาน ของ กสม. เช่น การกำหนดคุณลักษณะสำคัญของ ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครอง เด็กและเยาวชน การจัดทำบันทึกความเข้าใจหรือ MOU กับกรมสุขภาพจิต กำหนดมาตรการเยียวยา ทั้งทางร่างกาย จิตใจ หรือเสียชีวิต รวมถึงการจัดสรร อัตรากำลังตำแหน่งนักจิตวิทยาคลินิก เป็นต้น และได้ยกเลิกคำสั่งที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนแล้ว

สำหรับกรณีหน่วยงานไม่อาจดำเนินการตาม ข้อเสนอแนะของ กสม. ได้โดยมีเหตุผลอันสมควร เช่น กรณีในขั้นตอนการขอขยายระยะเวลาในการควบคุมตัว กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า ต้องนำตัวบุคคลที่ถูกกักตัวหรือถูกควบคุม ตัวไปแสดงต่อศาลนั้นไม่อาจดำเนินการได้ เนื่องจาก การขอขยายระยะเวลาการควบคุมตัวบุคคลที่ต้อง

สงสัยว่าได้กระทำการให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นการใช้อำนาจตามระเบียบกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า ว่าด้วยวิธีการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 11 แห่งพระราชกำหนดบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 สำหรับการกำหนดแนวทางหรือมาตรการสำหรับให้เจ้าหน้าที่ใช้อุปกรณ์บันทึกภาพและเสียงในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ ตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 178/2564 ลงวันที่ 9 เมษายน 2564 สำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่อาจดำเนินการได้ เนื่องจากคำสั่งดังกล่าวได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ชัดเจนแล้ว แต่เป็นปัญหาในทางปฏิบัติ

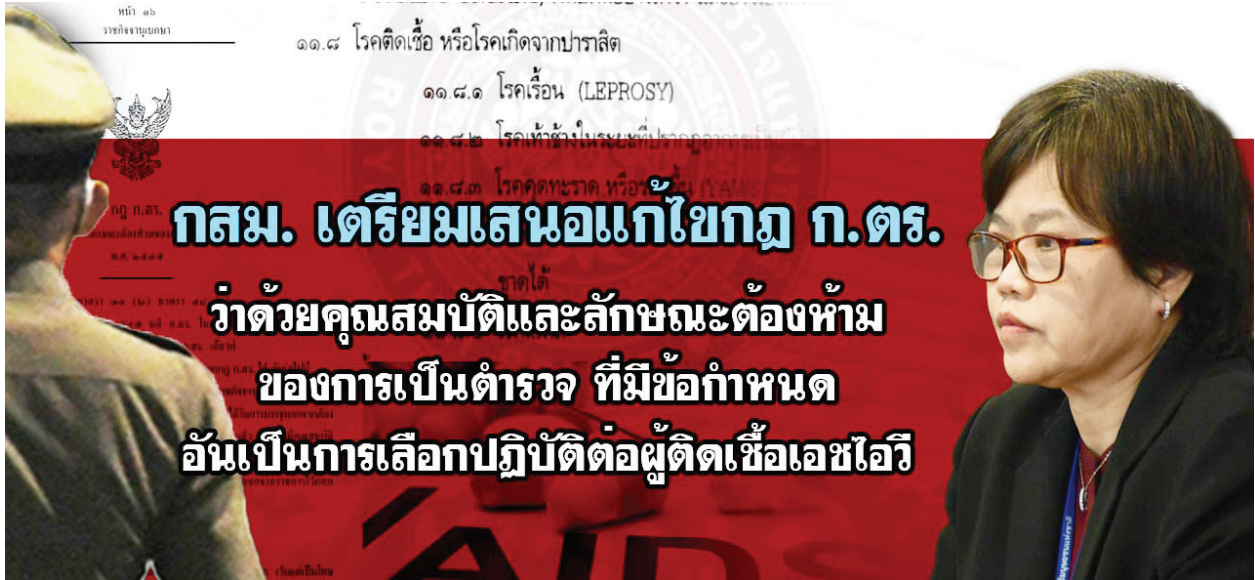
4) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล กสม. มีข้อเสนอแนะเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ (1) กรณีหน่วยงานของรัฐบังคับให้ตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อเอชไอวีผู้สมัครสอบเพื่อบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทบทวนบัญชีแนบท้ายกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ พ.ศ. 2547 และกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 กำหนดให้โรคเอดส์เป็นโรคต้องห้ามในการเข้าเป็นข้าราชการตำรวจ โดยควรกำหนดค่านิยมให้ชัดเจนว่า “โรคเอดส์” ตามบัญชีแนบท้ายกฎ ก.ตร. ฉบับดังกล่าวมีความหมายอย่างไร ภายใต้หลักเรื่องการไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวี และให้คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ (คช.ปอ.) จัดตั้ง

ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ นอกจากนี้ให้หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ ลงวันที่ 21 สิงหาคม 2552 เรื่อง แนวปฏิบัติแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและบริหารจัดการด้านเอดส์ในสถานที่ทำงาน และให้ภาครัฐเป็นแบบอย่างการไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวี รวมทั้งให้มีการบังคับใช้กฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ติดเชื้อเอชไอวี ได้แก่ การใช้กลไกตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. 2541 และประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2542) เรื่อง ชนิดหรือประเภทของการรักษาพยาบาล การบริการอื่นของสถานพยาบาล และสิทธิของผู้ป่วย ซึ่งผู้รับอนุญาตจะต้องแสดงข้อมูลตามที่กำหนดในประกาศตามมาตรา 32 (3) ในสถานบริการทางการแพทย์ที่มีบริการตรวจหาเชื้อเอชไอวีและไม่เปิดเผยผลการตรวจต่อบุคคลอื่นไม่ว่าจะโดยสมัครใจหรือไม่ รวมถึงการดำเนินการให้มีมาตรการเชิงลงโทษต่อสถานพยาบาลที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวอย่างเคร่งครัด (2) กรณีภาคเอกชนเลือกปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีในการสมัครงาน ให้บริษัทเอกชนยกเลิกเงื่อนไขการตรวจหาเชื้อเอชไอวีก่อนรับเข้าทำงานในทุกตำแหน่ง รวมถึงดำเนินการตามแนวปฏิบัติแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและบริหารจัดการด้านเอดส์ในสถานที่ทำงาน และประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง แนวทางการป้องกันและบริหารจัดการด้านเอดส์และวัณโรคในสถานประกอบการ และ (3) กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจค้นบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ ให้สถานีตำรวจภูธรเวียงคุก กำชับให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจค้นบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศด้วยความสุภาพและหลีกเลี่ยงการสัมผัสเนื้อตัวร่างกายโดยไม่จำเป็น และมีทัศนคติที่เคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และคำนึงถึงอัตลักษณ์ทางเพศ เพศสภาพ หรือเพศภาวะของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศที่ถูกตรวจค้นตัว

ผลดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์: หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ กสม. เช่น บริษัทเอกชนผู้ถูกร้องได้ยกเลิกการตรวจหาเชื้อเอชไอวีก่อนรับพนักงานเข้าทำงานทุกตำแหน่ง กระทรวงสาธารณสุขได้กำชับ

สถานพยาบาลให้ปกปิดข้อมูลด้านสุขภาพผู้ป่วย ตามจริยธรรมทางการแพทย์ และรัฐบาล โดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ได้แต่งตั้งคณะทำงานยกร่างพระราชบัญญัติจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล พ.ศ. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนให้ทุกจังหวัดมีประกาศข้อปฏิบัติ ในการส่งเสริมความเสมอภาคและขจัดการเลือกปฏิบัติ

โดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ ตามพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2548 และร่วมกับกระทรวงมหาดไทยให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการ และพนักงานของสถานประกอบการ เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของการให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน และไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ

5) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสิทธิเด็ก กสม. มีข้อเสนอแนะ กรณีสถานศึกษาปฏิเสธไม่รับเด็กเข้าเรียน ให้กระทรวง ศึกษาธิการเร่งกำกับและทำความเข้าใจกับหน่วยงาน ทางการศึกษา เพื่อทราบถึงหลักเกณฑ์และระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับ นักเรียน นักศึกษา เข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. 2548

ผลดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์: กระทรวงศึกษาธิการ ได้แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาในสังกัด เพื่อให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และระเบียบกระทรวง ศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. 2548 และ จัดทำร่างคู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน ของสถานศึกษา (ฉบับพัฒนา พ.ศ. 2563) เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา

6) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน กสม. มีข้อเสนอแนะเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการ (1) กรณีการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติ

เขาปู่ - เขาย่า ทับที่ดินของราษฎร ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช แต่งตั้งคณะกรรมการที่มีส่วนร่วม ระหว่างราษฎรกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง กันแนวเขตที่ดินพิพาทออกจากเขตอุทยานแห่งชาติ เขาปู่ - เขาย่า เร่งรัดเสนอเรื่องต่อเสนอคณะกรรมการ อุทยานแห่งชาติเพื่อพิจารณาปรับปรุงแนวเขตอุทยาน แห่งชาติเขาปู่ - เขาย่า และเร่งรัดร่างพระราชกฤษฎีกา ปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติเขาปู่ - เขาย่า เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี รวมทั้งให้ส่งมอบพื้นที่ที่กันออก ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนำไป จัดสรรให้แก่ผู้ร้อง และ (2) กรณีการกำหนดอัตรา ค่าทดแทนจากการเวนคืนที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ให้กรมการขนส่งทางบกและกระทรวงคมนาคม คิดคำนวณเงินค่าทดแทนที่เป็นธรรมและเยียวยา ความเสียหายที่เกิดขึ้นให้กับประชาชน รวมทั้ง ให้ข้อมูลและอธิบายขั้นตอนการใช้สิทธิต่าง ๆ โดย ละเอียดในขั้นของการเวนคืนเป็นรายบุคคลแก่บุคคล ที่ได้รับผลกระทบจากการเวนคืน

ผลดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์: กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้แต่งตั้งคณะกรรมการระดับพื้นที่ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้จัดที่ดินให้แก่ผู้ร้องแล้ว อีกทั้งปัจจุบันพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 กำหนดให้พื้นที่บริเวณใดที่มีการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ การขยายพื้นที่อุทยานแห่งชาติ หรือการเพิกถอนพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้มีการรับฟังความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้องและประชาชน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการแล้ว ส่วนกรมการขนส่งทางบก แจ้งว่า การกำหนดราคาค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ และเงินค่าทดแทนได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2562 ประกอบกับกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง โดยมีหลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจน และจะได้นำข้อเสนอแนะของ กสม. มาพิจารณาประกอบการดำเนินการในโครงการต่อไป

7) **ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสิทธิคนพิการ กสม.** มีข้อเสนอแนะกรณีสถาบันการเงินเลือกปฏิบัติต่อบุคคลที่มีความบกพร่องทางการมองเห็นในการทำนิติกรรม สัญญาและธุรกรรมทางการเงิน ให้บริษัทผู้ถูกร้อง กำหนดหลักเกณฑ์การให้บริการแก่บุคคลที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น โดยให้คำนึงถึงการให้บริการอย่างมีคุณภาพและปฏิบัติต่อลูกค้าอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม ภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 โดยให้ธนาคารพาณิชย์ยกเลิกระเบียบการให้บุคคลที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น ซึ่งมีใช้คนเสมือนไร้ความสามารถนำบุคคลไปเป็นพยานในการทำธุรกรรมทางการเงิน และจัดให้มีตู้ ATM ที่มีอักษรเบรลล์ที่แป้นกดตามความเหมาะสมที่จะทำได้โดยพนักงานธนาคารควรให้คำแนะนำวิธีการใช้งานในครั้งแรกแก่บุคคลที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น

ผลดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์: บริษัทผู้ถูกร้องได้กำหนดหลักเกณฑ์การให้บริการแก่บุคคลที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น โดยคำนึงถึงการให้บริการอย่างมีคุณภาพและปฏิบัติต่อลูกค้าอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว เช่น การกำหนดวิธีการแสดงตัวตนในรูปแบบที่หลากหลาย การบริการเปิดบัญชีด้วยระบบ Online Application ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยมีหลักเกณฑ์การบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (Market conduct) รวมถึงบุคคลที่มีความบกพร่องทางการมองเห็นให้สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินได้อย่างทั่วถึงอยู่แล้ว เช่น การพัฒนา Mobile banking application และเครื่องถอนเงินสดอัตโนมัติ (ATM) ที่มีอักษรเบรลล์ ทั้งนี้ สถาบันการเงินหลายแห่งได้กำหนดระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับคนพิการทางการมองเห็น โดยจัดให้พนักงานสาขาเป็นพยานในกรณีที่ถูกค้าไม่ได้นำพยานมาด้วยแล้ว และสมาคมธนาคารไทยและสถาบันการเงินจะปรับตู้ ATM ให้รองรับการถอนเงินสดของคนพิการทางการมองเห็นให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

8) สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว เกียรติยศและชื่อเสียงของบุคคล กสม. มีข้อเสนอแนะ กรณีสื่อโทรทัศน์บันทึกภาพและเสียงของบุคคลพร้อมนำไปเผยแพร่ต่อสาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาต ให้สถานีโทรทัศน์ผู้ถูกร้องเยียวยาจิตใจของผู้ร้อง และให้สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) ส่งเสริมกลไกการกำกับดูแลกันเองทางวิชาชีพ เพื่อควบคุมให้การประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนเป็นไปตามมาตรฐานทางจริยธรรมและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพให้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักการจริยธรรมและมาตรฐานในการปฏิบัติงานตามคู่มือจริยธรรมและการกำกับดูแลกันเองในกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์อย่างเคร่งครัด

ผลดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์: สถานีโทรทัศน์ผู้ถูกร้องได้ลบคลิปวิดีโอที่เผยแพร่ในช่องข่าว เฟซบุ๊ก (facebook) เว็บไซต์พันทิป (pantip) เว็บไซต์ไทยอีนิวส์ (Thai-E-News) และเว็บไซต์ยูทูบ (youtube) ทุกช่องทางแล้ว ส่วนสำนักงาน กสทช. ร่วมกับองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนได้ส่งเสริมให้องค์กรสื่อมวลชนมีการกำกับดูแลกันเองและได้จัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในปี พ.ศ. 2556 และคู่มือจริยธรรมในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ รวมทั้งหารือกับผู้ประกอบกิจการที่วิดิทัศน์เกี่ยวกับกลไกการกำกับดูแลกันเองขององค์กรสื่อมวลชน สำหรับกรณีที่มีการวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับการทำงานของสื่อมวลชนที่ขัดต่อหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณของสื่อ ได้เชิญผู้ประกอบการสื่อมวลชนหารือถึงประเด็นปัญหาและประสานงานกับองค์กรวิชาชีพที่สื่อมวลชนรายนั้น ๆ สังกัดอยู่ให้ดำเนินการตามกลไกการกำกับดูแลกันเองอย่างเคร่งครัด

9) สิทธิในข้อมูลส่วนบุคคล กสม. มีข้อเสนอแนะ กรณีการลบประวัติอาชญากรและแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือให้สถานีตำรวจภูธรเมืองอุดรธานีตรวจสอบคัดแยกและทำลายแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือและรายการประวัติ

หรือบัญชีประวัติของบุคคลที่ถูกบันทึกในทะเบียนประวัติอาชญากรและภายหลังคดีถึงที่สุด โดยได้รับการพิจารณาว่าไม่ได้เป็นผู้กระทำความผิดออกจากสารบบหรือฐานข้อมูลประวัติอาชญากร และให้กองทะเบียนประวัติอาชญากร รวมถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติติดตามและกำกับการปฏิบัติเกี่ยวกับการแจ้งผลการดำเนินคดีถึงที่สุด และการคัดแยกและทำลายแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือรวมถึงรายการประวัติหรือบัญชีประวัติออกจากสารบบหรือฐานข้อมูลประวัติอาชญากร พร้อมทั้งให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติแจ้งบุคคลหรือผู้ที่ถูกบันทึกทะเบียนประวัติอาชญากรได้รับรู้หรือทราบประวัติของตนเอง กรณีที่มีการลบหรือเปลี่ยนแปลงรายการฐานข้อมูลทะเบียนประวัติอาชญากรของบุคคลที่ถูกบันทึกไว้ในประวัติอาชญากร

ผลดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์: สถานีตำรวจภูธรเมืองอุดรธานีได้คัดแยกและทำลายแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือและสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือสั่งการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำโปรแกรมบันทึกผลคดีถึงที่สุดผ่านเครือข่าย VPN และให้จัดการอบรม

เจ้าหน้าที่ผู้บันทึกผลคดีให้สถานีตำรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบข้อมูล และบันทึกผลคดีถึงที่สุดผ่านโปรแกรมดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ 16 พฤศจิกายน 2564 เป็นต้นไป โดยให้มีการบันทึกผลคดีถึงที่สุดค้างเก่าที่ยังไม่เคยมีการรายงานผลคดีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 - ปัจจุบัน และอยู่ระหว่างดำเนินการปรับปรุงแก้ไขระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 32 การพิมพ์ลายนิ้วมือ พ.ศ. 2554 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งประชาชนสามารถขอตรวจดูหรือขอรับสำเนาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนผ่านเว็บไซต์ www.crd-check.com

3.2 การเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กสม. ได้จัดทำข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนรายกรณี รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนอันเป็นหน้าที่และอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) ทั้งที่เป็นข้อเสนอแนะที่เสนอโดยตรงต่อคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 7 เรื่อง ได้แก่ 1) กรณีร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกัน พ.ศ. 2) กฎหมายลำดับรองประกอบพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 3) กรณีการจัดให้มีห้องน้ำสาธารณะสำหรับบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ 4) กรณีการดำเนินคดีล่าช้าอันเกี่ยวเนื่องกับการอายัดตัว 5) กรณีสิทธิใน

กระบวนการยุติธรรมอันเกี่ยวเนื่องกับกระบวนการชั้นสูตรพลิกศพ 6) กรณีสิทธิในกระบวนการยุติธรรมในชั้นสอบสวนของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ และ 7) ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ.

3.3 การจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ

การจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศเป็นหน้าที่และอำนาจของ กสม. ตามมาตรา 247 (2) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และมาตรา 26 (2) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 โดย กสม. ต้องเสนอรายงานดังกล่าวต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชน และมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 กำหนดให้การจัดทำรายงานต้องแล้วเสร็จภายใน 90 วัน นับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

รายงานผลการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทยเป็นรายงานปีปฏิทินที่มีเนื้อหาครอบคลุมระยะเวลาระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคมของแต่ละปี ในการจัดทำรายงาน กสม. ได้ใช้ข้อมูลจากการติดตามเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นตลอดทั้งปี รวมทั้งจากเรื่องร้องเรียนที่ กสม. ได้รับจากเวทีเสวนาและเวทีรับฟังความเห็นจากภาคประชาสังคม ตลอดจนข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาประมวลวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายภายในและพันธกรณีระหว่างประเทศ

QR code: กรณีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

ด้านสิทธิมนุษยชนของไทย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กสม. มีการดำเนินงานในส่วนของการจัดทำรายงานดังกล่าว ดังนี้

3.3.1 การจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ประจำปี 2564

กสม. ได้จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนประจำปี 2564 ส่งให้รัฐสภาและคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2565 ซึ่งเป็นไปตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งได้เผยแพร่รายงานฉบับเต็มทางเว็บไซต์ของสำนักงาน กสม. รายงานได้นำเสนอการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วนหลัก ได้แก่ 1) สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์เฉพาะ 2) สถานการณ์ด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง 3) สถานการณ์ด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และ 4) สถานการณ์ของกลุ่มบุคคล

การประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์เฉพาะ เป็นการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนของเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นตลอดทั้งปี 2 เหตุการณ์ เหตุการณ์แรก คือ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งสิทธิด้านสุขภาพ เศรษฐกิจของประเทศ และการว่างงานของประชาชน รวมถึงด้านการศึกษา รายงานได้นำเสนอมาตรการของรัฐบาลในการควบคุมโรคและรักษาผู้ป่วย รวมถึงการช่วยเหลือประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ที่ได้รับผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

เพื่อคุ้มครองสิทธิในการมีมาตรฐานการดำรงชีวิตที่เหมาะสมผ่านมาตรการเยียวยาทางการเงิน ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการเข้าถึงความช่วยเหลือของประชากรบางกลุ่ม ส่วนเหตุการณ์ที่สอง คือ การชุมนุมเรียกร้องทางการเมืองของนักเรียน นักศึกษา และประชาชน ซึ่งเกิดขึ้นเกือบตลอดทั้งปี รายงานได้ประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เสรีภาพในการชุมนุม ข้อจำกัดในการใช้เสรีภาพดังกล่าวภายใต้มาตรการควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการดูแลการชุมนุมตามกฎหมายภายในและมาตรฐานสากล

ในด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง รายงานได้ประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงความยุติธรรมของประชาชน การป้องกันการกระทำทารุณและการกระทำที่บุคคลสูญหาย ปัญหาการคุกคามนักปกป้องสิทธิมนุษยชน โทษประหารชีวิต สถานการณ์จังหวัดชายแดนภาคใต้และการช่วยเหลือเยียวยาแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์รุนแรง และการใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น

การประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ สิทธิแรงงาน ทั้งแรงงานในระบบ แรงงานนอกระบบ แรงงานข้ามชาติ รวมถึงแรงงานในอุตสาหกรรม ประมง สิทธิด้านสุขภาพ อาทิ การเข้าถึงบริการ สาธารณสุขของกลุ่มเฉพาะ และปัญหาสุขภาพจิต สิทธิด้านการศึกษา ได้แก่ ปัญหาเด็กหลุดจากระบบ การศึกษา การส่งเสริมการประกอบธุรกิจที่เคารพ สิทธิมนุษยชน และประเด็นเกี่ยวกับสิทธิชุมชน ในบริบทของการบริหารทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ การใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าอนุรักษ์ ปัญหาที่อยู่อาศัย และที่ทำกินของกลุ่มชาติพันธุ์ และการดำเนิน โครงการของรัฐที่มีผลกระทบต่อชุมชน

ในด้านสิทธิของกลุ่มบุคคล เป็นการประเมินสถานการณ์ สิทธิมนุษยชนของกลุ่มเด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ สตรี รวมถึงความเสมอภาคระหว่างเพศ ผู้มีปัญหาด้าน และสิทธิ และสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีประเด็นสำคัญ เช่น การพัฒนาเด็กปฐมวัย ปัญหาเด็กถูกรังแกด้วยความรุนแรง ถูกล่วงละเมิดทางเพศ และถูกกลั่นแกล้ง (bully) ทั้งในโรงเรียนและทางโซเชียลมีเดีย การคุ้มครอง สิทธิในสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่ทำงาน การจัดระบบ ดูแลสุขภาพผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง การเพิ่มเบี้ยความพิการ สำหรับเด็กและผู้มีรายได้น้อย การเข้าถึงบริการและ สิทธิด้านต่าง ๆ ของคนพิการ การเข้าถึงการยุติการ ตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว การส่งเสริมความเท่าเทียมของกลุ่มบุคคลหลากหลาย ทางเพศในเรื่องการจ้างงาน และการเพิ่มประสิทธิภาพ การดำเนินงานให้สถานะ/สัญชาติแก่คนไร้รัฐกลุ่มต่าง ๆ เป็นต้น

QR code: รายงานผลการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทยประจำปี 2564

3.3.2 การจัดทำรายงานผลการประเมิน สถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ประจำปี 2565

กสม. ได้จัดทำแผนการจัดทำรายงานตามที่กำหนด ในมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ที่มีเค้าโครงประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก ได้แก่ 1) สถานการณ์ ด้านสิทธิทางการเมืองและสิทธิพลเมือง 2) สถานการณ์ ด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และ 3) สถานการณ์สิทธิมนุษยชนของกลุ่มบุคคล โดยมีการลงพื้นที่เพื่อติดตามสถานการณ์สิทธิมนุษยชน ด้านต่าง ๆ ตั้งแต่เดือนมกราคม 2565 เป็นต้นมา เพื่อนำมาประมวลวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับหลักการ และพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนของไทยแล้วจัดทำ เป็นรายงานผลการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน ของประเทศไทยในปี 2565 รวมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะ แนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

ในด้านต่าง ๆ เสนอต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และ เผยแพร่ต่อประชาชนตามที่กฎหมายกำหนดต่อไป

3.4 การสร้างเสริมทุกภาคส่วนของ สังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน

การสร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึง ความสำคัญของสิทธิมนุษยชนเป็นหนึ่งในหน้าที่และ อำนาจของ กสม. ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งสอดคล้องกับ บทบาทของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตาม หลักการปารีสที่ต้องมุ่งดำเนินการด้านการส่งเสริม สิทธิมนุษยชน (Promotional Function) กสม. ได้ ปฏิบัติหน้าที่โดยการจัดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลาย และเหมาะสมในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ผ่านช่องทาง การสื่อสารในหลายรูปแบบ โดยมีการดำเนินงาน

ด้านสิทธิมนุษยชนศึกษาทั้งในและนอกระบบการศึกษา มีการสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน มีการพัฒนาองค์ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนให้เกิดความตระหนักเห็นคุณค่าและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตลอดจนได้สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนเกิดความร่วมมือในการส่งเสริมการเคารพและการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะ การส่งเสริมวัฒนธรรมและวิถีชีวิตสิทธิมนุษยชนในสังคมไทย สำหรับการดำเนินงานด้านการสื่อสารสาธารณะเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและเห็นคุณค่า การเคารพและการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน ได้มีการจัดทำสื่อเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ การปรับเปลี่ยนเจตคติ และเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนให้แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน ท้องถิ่น ภาคประชาสังคมและประชาชน ตลอดจนสื่อมวลชน เผยแพร่ การส่งเสริมและการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือแนวทางการแก้ไขการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อสาธารณชน ตลอดจนการผลิตสื่อรณรงค์ และเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน นอกจากนี้ กสม. ยังได้ประสานงานและพัฒนาเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชนกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน ท้องถิ่น และภาคประชาสังคม และสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน พัฒนาระบบและวิธีการทำงานโดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายการแสวงหาความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาผ่านงานศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนในภูมิภาค โดยมุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันวิชาการในท้องถิ่นเป็นที่พึ่งของชุมชนเพื่อการส่งเสริมและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ตลอดจนประสาน สนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรมร่วมกับศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญสรุปได้ ดังนี้

3.4.1 การพัฒนาหลักสูตรสิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย

1) โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาหลักสูตรการสร้างเสริมความตระหนักด้านสิทธิมนุษยชนสำหรับนักบริหารระดับสูง (Human Rights Executive Program: HREP)

ซึ่งจัดขึ้นเพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองและประสบการณ์ การนำความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนไปขับเคลื่อนนโยบาย และยุทธศาสตร์ขององค์กรภายหลังการประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านสิทธิมนุษยชนภายหลังการฝึกอบรม รวมถึงเพื่อให้ได้แนวทางหรือข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการส่งเสริมความรู้สิทธิมนุษยชนของหลักสูตรการสร้างเสริมความตระหนักด้านสิทธิมนุษยชนสำหรับนักบริหารระดับสูงในรุ่นต่อไป จัดขึ้นเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2565 ณ ห้องพระเอราวัณ โรงแรมอัศวิน แกรนด์ คอนเวนชั่น เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

2) การจัดทำเนื้อหาหารายวิชาสิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับผู้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (e-learning)

กสม. ได้ริเริ่มจัดทำเนื้อหาหารายวิชาสิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับผู้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบ e-learning ในแพลตฟอร์มออนไลน์ของสำนักงาน กสม. ประกอบด้วยเนื้อหาวิชา จำนวน 4 บทเรียน คือ 1) องค์ความรู้พื้นฐานด้านสิทธิมนุษยชน 2) สิทธิเด็ก สิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมือง 3) คู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 4) การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาในชั้นเรียน ใช้เวลาการเรียนรู้รวมประมาณ 10 ชั่วโมง รวมจำนวนกิจกรรมทั้งสิ้น 18 กิจกรรม โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญ ได้แก่ ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่จะสามารถนำองค์ความรู้ไปเสริมสร้างทักษะและกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านสิทธิมนุษยชนในชั้นเรียน หรือปรับประยุกต์ใช้ให้เกิดการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในสถานศึกษา รวมถึงในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้ สำนักงาน กสม. ได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการวิทยากรกระบวนการ (Training of Trainers) ด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อนำคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษา

สำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปประยุกต์ใช้ในระดับปฐมวัย - ระดับมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่ภาคกลางและกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจ จนเกิดความตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชน สามารถเป็นต้นแบบบุคลากรทางการศึกษาและเป็นเครือข่ายการเรียนรู้และการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนศึกษาในระดับภูมิภาค ระหว่างวันที่ 2 - 4 มีนาคม 2565 ณ โรงแรมเซ็นทารา บาย เซ็นทารา ศูนย์ราชการ และคอนเวนชันเซ็นเตอร์ กรุงเทพมหานคร และระหว่างวันที่ 9 - 11 กันยายน 2565 ณ ห้องแก้วเจ้าจอมองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จังหวัดชลบุรี

3.4.2 การสื่อสารข้อมูลข่าวสารด้านสิทธิมนุษยชนผ่านรายการวิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ การออกแถลงการณ์เกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนที่สำคัญ และการแถลงข่าวเด่นประจำสัปดาห์

1) การส่งเสริมสิทธิมนุษยชนผ่านทางสถานีวิทยุกระจายเสียง

1.1) ส่งเสริมสิทธิมนุษยชนผ่านทางสถานีวิทยุกระจายเสียงสำหรับกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล (ส.ทร. FM 106 MHz วิทยุครอบครัวข่าว) โดยเผยแพร่สโปตวิทยุ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และการสัมภาษณ์ออกอากาศในรายการวิทยุ ในช่วงรายการต่าง ๆ ของทางสถานี เช่น รายการเรื่องเล่าเช้านี้ รายการโหนกระแส เป็นต้น

1.2) ส่งเสริมสิทธิมนุษยชนผ่านทางสถานีวิทยุกระจายเสียงสำหรับกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ภูมิภาค (สวท. FM 92.5 MHz สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์) ได้แก่ เผยแพร่สโปตวิทยุและการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในช่วงเวลาข่าวภาคหลักและช่วงรายการข่าวยามเช้า

1.3) การเผยแพร่รายการวิทยุ “รายการคุยกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา (FM 87.5 MHz) ทุกวันพุธ เวลา 21.00 นาฬิกา

2) การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์และสื่อการเรียนรู้

สำหรับการสร้างความตระหนักรู้เรื่องสิทธิมนุษยชนให้แก่สังคม สำนักงาน กสม. ได้จัดทำกิจกรรมรณรงค์ผ่านสื่อสารสาธารณะในหัวข้อ “รักไม่ละเมิด” ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิทธิในการกำหนดเจตจำนงในชีวิตของเด็กและเยาวชน และ “จับอย่างระวัง” ซึ่งเป็นการสร้างความตระหนักรู้เรื่องสิทธิผู้ต้องหาและสิทธิในกระบวนการยุติธรรมเพื่อสนับสนุนให้ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำใ้บุคคลสูญหาย ได้รับความเห็นชอบและมีผลใช้บังคับได้จริง และยังมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่ผู้แทนหน่วยงานรัฐและภาคประชาสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีกรณีร้องเรียนจำนวนมากให้ร่วมเป็นเครือข่ายการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนที่เข้มแข็ง นอกจากนี้ กสม. ได้จัดจ้างและสนับสนุนให้ YouTuber และ Influencer จัดทำหรือเผยแพร่เนื้อหาที่สอดแทรกการรณรงค์และสร้างความตระหนักรู้ด้านสิทธิมนุษยชนจำนวน 23 ราย

กสม. ยังได้ร่วมกับมูลนิธิฟรีดริช เนามัน ประเทศไทย จัดทำสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ เรื่อง กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งหวังให้เยาวชนและประชาชนได้เรียนรู้และเข้าใจสิทธิผ่านการให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ ICCPR และหลักการสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง และมีการทดสอบความคิดเห็นและความเข้าใจของผู้ใช้งานผ่านสถานการณ์จำลองที่อ้างอิงจากประเด็นสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่เกิดขึ้นจริงในสังคม โดยมีรูปแบบเนื้อหาแบ่งออกเป็น

การทดสอบความคิดเห็นและความเข้าใจของผู้ใช้งานผ่านคำถามสถานการณ์ (quiz) ที่อ้างอิงจากประเด็นสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่เกิดขึ้นในสังคมและการให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ ICCPR และหลักการสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง (general knowledge) ในลักษณะสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ ในรูปแบบของไมโครไซต์ (Microsite) โดยใช้ชื่อว่า “know your rights - ICCPR Quick & Quiz” และได้เปิดการใช้งานครั้งแรกในงาน “สมัชชาสิทธิมนุษยชน: เหลียวหลังแลหน้า 2 ทศวรรษ กสม.” เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2565 โดยเด็กและเยาวชนจากระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษาซึ่งผ่านการคัดเลือกจากทั่วประเทศ มาร่วมแสดงวิสัยทัศน์และตอบคำถามด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองในรอบสุดท้ายพร้อมกับทดลองเล่นเกม Know Your Rights: ICCPR Quick & Quiz จำนวน 12 ทีม จากสถาบันการศึกษาจำนวน 10 แห่ง ทั่วประเทศ

ในการจัดทำสื่อสำหรับเด็กและเยาวชน กสม. ได้ร่วมกับสถาบันยุวทัศน์แห่งประเทศไทยวางแนวทางการผลิตสื่อรายการโทรทัศน์เพื่อส่งเสริมสิทธิมนุษยชนสำหรับเด็กและเยาวชน ชื่อรายการ “Rights! สาระ” เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 MCOT HD รวมทั้งการผลิตสื่อสำหรับเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์จำนวน 52 ตอน และร่วมจัดกิจกรรมอบรมและพัฒนาศักยภาพสภาเด็กและเยาวชนและเครือข่ายเยาวชนเกี่ยวกับสิทธิพลเมืองและสิทธิทางประชาธิปไตยครั้งที่ 1 (กลุ่มจังหวัดภาคใต้) เมื่อวันที่ 22 - 23 กรกฎาคม 2565 ณ โรงแรมนิภาการ์เด็น อำเภอเมือง

สุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี นอกจากนี้ กสม. ได้จัดการประกวดภาพถ่ายสิทธิมนุษยชนและคลิปสั้น TikTok ในหัวข้อ “สิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องของทุกคน” โดยผลงานได้สะท้อนมุมมองด้านสิทธิมนุษยชนของนักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป และได้มีการจัดแสดงผลงาน ณ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร เมื่อเดือนมีนาคม 2565

3) จัดหมายข่าวมุมมองสิทธิ

กสม. ได้จัดทำจดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ” ในรูปแบบเอกสาร และ e-Newsletter ผ่านเว็บไซต์สำนักงาน กสม. เพื่อเผยแพร่ความรู้และข้อมูลข่าวสารด้านสิทธิมนุษยชน ตลอดจนผลการดำเนินงานที่สำคัญของ กสม. ต่อสาธารณะ โดยมีวาระเผยแพร่เป็นฉบับรายเดือน ปีละ 12 ฉบับ จัดพิมพ์ฉบับละ 10,000 เล่ม เผยแพร่ไปยังกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย ได้แก่ ประชาชนองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม นักเรียน นิสิต นักศึกษา และภาคีเครือข่ายของ กสม. ทั้งนี้ที่ผ่านมาได้จัดทำแบบประเมินออนไลน์เพื่อวัดความรู้และความเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชนและความพึงพอใจจากผู้อ่าน โดยผู้อ่านส่วนใหญ่รับรู้ เข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน ตลอดจนมีความพึงพอใจต่อการรับข้อมูลข่าวสารผ่านจดหมายข่าวในระดับมาก และเห็นว่าสามารถนำเนื้อหาไปใช้ประโยชน์ได้

4) แลกเปลี่ยน การ กสม.

กสม. ได้ออกแถลงการณ์เพื่อแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อห่วงกังวลต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สุ่มเสี่ยงหรือมีการละเมิดสิทธิมนุษยชน เพื่อเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน เช่น การแถลงการณ์เรื่อง (1) ขอบข่าย

ยุติการใช้ความรุนแรงในการชุมนุม (2) ขอให้ปล่อยตัวผู้ชุมนุมเครือข่ายจะนะรักรัษีถิ่นและเร่งรับฟังเสียงของประชาชนผู้ได้รับผลกระทบ (3) ขอให้สภาผู้แทนราษฎรเร่งพิจารณาร่างกฎหมายป้องกันและปราบปรามการทรมาน และการกระทำให้บุคคลสูญหายให้ออกมาใช้บังคับได้โดยเร็ว (4) กสม. สนับสนุนสภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบร่างกฎหมายสมรสเท่าเทียม และกฎหมายรับรองคู่ชีวิต โดยยึดหลักการความเสมอภาคเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ และ (5) กรณีข่าวนักเรียนชายล่องล่เมิตทางเพศนักเรียนหญิงในสถานศึกษา เป็นต้น

5) การแถลงข่าวเด่นประจำสัปดาห์

เพื่อเป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสิทธิมนุษยชนให้ประชาชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง กสม. ได้จัดกิจกรรมการแถลงข่าวเด่นประจำสัปดาห์ เป็นประจำทุกวันพฤหัสบดี ซึ่งมี กสม. และผู้บริหารสำนักงาน กสม. เป็นผู้แถลงข่าว โดยที่ผ่านมามีการแถลงข่าวเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของ กสม. ที่มีต่อรัฐบาล หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เพื่อแสดงความห่วงใยและเสนอแนะแนวทางเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาชน และเผยแพร่ผลสำเร็จในการคุ้มครอง

สิทธิมนุษยชน รวมถึงได้มีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานที่สำคัญของ กสม. ผ่านทางเว็บไซต์สำนักงาน กสม. และเฟซบุ๊กสำนักงาน กสม. จำนวน 46 เรื่อง

3.4.3 โครงการ/กิจกรรม เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเชิงประเด็น

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กสม. ได้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรม เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักถึงสิทธิมนุษยชน และแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหาสิทธิมนุษยชนให้กับประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน รวมถึงพัฒนาศักยภาพหรือทักษะของบุคลากรในการทำงานเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยมีโครงการสำคัญ อาทิ

1) โครงการคลินิกสิทธิมนุษยชนกับสถานะบุคคลในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ภายใต้โครงการเสริมสร้างความตระหนักด้านสิทธิมนุษยชนผ่านการทำงาน ของ กสม. โดย กสม. ได้ร่วมมือกับกรมการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี และมูลนิธิเพื่อสุขภาพและการแบ่งปัน จัดกิจกรรมคลินิกสิทธิมนุษยชนกับสถานะบุคคลในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อให้คำปรึกษาและการแก้ไขปัญหาสำหรับคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร คนไทยที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง และคนไทยที่ถูกจำหน่าयरายการ โดยมีหน่วยบริการเคลื่อนที่

ให้บริการทางทะเบียนและจัดทำบัตรประจำตัว สำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (บุคคล ประเภท 0) จำนวน 236 คน และมีเวทีประชาคม ต้นแบบเพื่อแก้ไขปัญหากลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน กรณีบุคคลเชื้อสายลาวที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยตั้งแต่ในอดีต โดยปัจจุบันมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน จำนวน 25 ราย ทั้งนี้ การจัดโครงการในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานีซึ่งเป็นพื้นที่นำร่องเป็นการแสดงเจตจำนงในรูปแบบภาคีร่วมนกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาสังคม เพื่อแก้ไขปัญหาสิทธิมนุษยชนในประเด็นเกี่ยวกับสถานะบุคคลในพื้นที่ ซึ่งจะมีการนำความสำเร็จดังกล่าวไปขยายผลและต่อยอดในพื้นที่อื่นต่อไป

2) การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนบูรณาการข้ามภาคประชาชน จำนวน 2 ครั้ง โดย กสม. ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนบูรณาการข้ามภาคประชาชน พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ 9 - 10 กรกฎาคม 2565 ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี และพื้นที่ภาคตะวันตก ระหว่างวันที่ 19 - 20 กันยายน 2565 ณ ห้องประชุมเคียงธารา เชื้อนครินทร์ จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อรวบรวม

ข้อเสนอแนะจากภาคประชาชน รวมทั้งร่วมกับผู้แทนหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชน เช่น ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบ และเครือข่ายที่ทำงานเรื่องช้าง จัดทำแผนบูรณาการการแก้ไขปัญหาระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนเพื่อเสนอต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การจัดเวทีครั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องจากที่ กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนกรณีปัญหาช้างป่าอันเนื่องมาจากสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย และสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน กสม. ให้ความสำคัญกับการลงพื้นที่เพื่อรับฟังเสียงจากประชาชนผู้ได้รับผลกระทบ และหารือกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

3) การฝึกอบรมการป้องกันการทรมาน: การแสวงหาข้อเท็จจริงจากผู้ได้รับผลกระทบจากความรุนแรง สำนักงาน กสม. ร่วมกับมูลนิธิธรรมาภิบาลธรรม และสำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (The Office of the High Commissioner for Human Rights: OHCHR) จัดการฝึกอบรมการป้องกันการทรมาน: การแสวงหาข้อเท็จจริงจากผู้ได้รับผลกระทบจากความรุนแรง ระหว่างวันที่ 9 - 11 มีนาคม 2565 เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องการกระทำทรมาน หลักการ แนวทางและวิธีการดูแลผู้ได้รับผลกระทบจากการกระทำที่รุนแรง การกระทำทรมานอย่างเป็นระบบเพื่อปรับใช้ในการแสวงหาข้อเท็จจริง ข้อมูล การละเมิดสิทธิมนุษยชนทางร่างกาย จิตวิทยา และจิตสังคม รวมถึงการแบ่งปันประสบการณ์ด้านการให้คำปรึกษาแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการกระทำทรมาน

4) การจัดทำหลักสูตรอบรมบุคลากรทางการแพทย์ เพื่อให้เห็นประกอบการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน กสม. ได้หารือร่วมกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) ภาค 4 ส่วนหน้า ติดตามการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนการซ้อมทรมาน และเตรียมจัดทำหลักสูตรอบรมบุคลากรทางการแพทย์

เพื่อให้ความเห็นประกอบการตรวจสอบ เนื่องจาก กสม. ได้มีข้อเสนอแนะเรื่องสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายความมั่นคงทำร้ายร่างกายในระหว่างการควบคุมตัว ทำให้ได้รับบาดเจ็บสาหัสและเสียชีวิต เสนอไปยัง กอ.รมน. ภาค 4 ส่วนหน้า โดยข้อเสนอแนะดังกล่าวระบุให้มีการบันทึกภาพเคลื่อนไหวในทุกขั้นตอนการควบคุมตัวบุคคล เพื่อซักถาม ให้มีการขอความเห็นที่สองทางการแพทย์ ในขั้นตอนการตรวจร่างกายผู้ถูกควบคุมตัวจากแพทย์ที่ไม่ใช่หน่วยงานความมั่นคง เปิดโอกาสให้ผู้ถูกควบคุมที่บาดเจ็บหรือเจ็บป่วยได้รับการรักษาพยาบาลอย่างเป็นอิสระ และในการสืบสวนสอบสวนเพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงกรณีที่ถูกควบคุมตัวได้รับบาดเจ็บ เจ็บป่วยหรือเสียชีวิต ควรให้มีหน่วยงานภายนอกอื่นหรือญาติมีส่วนร่วมในการสืบสวนข้อเท็จจริงด้วย นอกจากนี้ สำนักงาน กสม. ได้ประชุมหารือร่วมกับผู้อำนวยการโรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ ถึงแนวทางการให้ความเห็นที่สองทางการแพทย์ในขั้นตอนการตรวจร่างกายและสภาพจิตใจของผู้ถูกควบคุมตัว เพื่อประกอบการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนที่กล่าวอ้างว่ามีการซ้อมทรมาน ซึ่งโรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ ยินดีให้ความร่วมมือกับสำนักงาน กสม. ในการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพการตรวจพิสูจน์และให้ความเห็นทางการแพทย์สำหรับใช้ประกอบการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนที่กล่าวอ้างว่ามีการซ้อมทรมาน โดยจะเริ่มการอบรมนำร่องในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งมีข้อร้องเรียนอันเกี่ยวเนื่องกับการซ้อมทรมานเป็นจำนวนมากก่อน

5) โครงการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายและสนับสนุนความเข้มแข็งในการขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชน มีกิจกรรมที่สำคัญภายใต้โครงการฯ

ได้แก่ กิจกรรม “สรุปบทเรียน 20 ปี เครือข่ายแก้ไขปัญหาสถานะบุคคล กลุ่มคนไทยพลัดถิ่น 10 ปี กฎหมายพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2555 สู่ความเป็นพลเมืองไทย” ระหว่างวันที่ 28 - 29 พฤษภาคม 2565 ที่จังหวัดระนอง ร่วมกับมูลนิธิชุมชนไท ขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม (P-Move) กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย วิทยาลัยนวัตกรรมเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต สำนักข่าว The Reporter และสำนักข่าวไทยพีบีเอส สืบเนื่องจากในช่วงระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมาปัญหาการไม่มีสัญชาติไทยและการเข้าไม่ถึงสิทธิในการเป็นคนไทยพลัดถิ่นยังคงอยู่ แม้จะมีการบังคับใช้พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2555 แต่ยังคงพบข้อจำกัดในการปฏิบัติตามกฎหมายของผู้ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้เกิดความล่าช้าเรื่องสิทธิและสุขภาวะของกลุ่มคนไทยพลัดถิ่น ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มตกสำรวจ กลุ่มพลัดหลงทางทะเลเปียน กลุ่มถูกจำหน่ายฯ และกลุ่มมุสลิมมะริด ที่ยังเข้าไม่ถึงสิทธิตามกฎหมาย

3.4.4 การพัฒนาความร่วมมือด้านสิทธิมนุษยชนกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเครือข่ายต่าง ๆ และภาคเอกชน

1) การพัฒนาความร่วมมือกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2565 เลขาธิการ กสม. ได้ร่วมประชุมหารือร่วมกับรองปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม เกี่ยวกับการส่งเสริมบทบาทของศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ในภูมิภาคในการเสริมสร้างความตระหนักรู้และปลูกฝังค่านิยมเรื่องสิทธิมนุษยชนในกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่ ผ่านการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน และการสนับสนุน

ให้มหาวิทยาลัยดำเนินกิจกรรมด้านสิทธิมนุษยชน ในรูปแบบที่หลากหลาย โดยคำนึงถึงบริบทของพื้นที่ เพื่อรับใช้สังคมและชุมชนท้องถิ่นร่วมกัน

2) การพัฒนาความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย กสม. ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนร่วมกับภาคีเครือข่ายที่หลากหลาย มีการจัดกิจกรรมความร่วมมือ เช่น การวางแผนจัดทำบันทึกความร่วมมือด้านการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนเพื่อส่งเสริมสิทธิของกลุ่มคนเปราะบาง ร่วมกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ประเทศไทย การจัดเสวนาวิชาการร่วมกับองค์กรภาคีเครือข่ายด้านความหลากหลายทางเพศ เพื่อระดมความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาสิทธิของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะ เรื่องสิทธิและความปลอดภัยของคนเดินเท้า ร่วมกับมูลนิธิเมาไม่ขับ และการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวทางสังคม Connect Fest ครั้งที่ 2 ประเด็นความเหลื่อมล้ำ ร่วมกับภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม 50 องค์กร การจัดเวทีครบรอบ 1 ปี หมิงตี้เคมิคอลล: หลังเพลิงสงบ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน ร่วมกับ สสส. ศูนย์ศึกษาสันติภาพและความขัดแย้ง สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศูนย์ศึกษาชาติพันธุ์และการพัฒนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และศูนย์จัดการและบริการข้อมูลสาธารณะ วิทยาลัยการเมือง การปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จัดเวทีเสวนา “Policy Dialogue ก้าวสู่ปีที่ 5 พระราชบัญญัติ

เวทีเสวนา Policy Dialogue

ก้าวสู่ปีที่ 5
พระราชบัญญัติน้ำแห่งชาติ พ.ศ. 2561
สิทธิมนุษยชนในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
21 เมษายน 2565 เวลา 09.00 - 16.00 น.

วิทยากร: [List of speakers including Prof. Dr. Chaiyaporn Chaiyaporn, Prof. Dr. Chaiyaporn Chaiyaporn, etc.]

ดำเนินรายการโดย: [List of moderators including Ms. Chaiyaporn Chaiyaporn, Ms. Chaiyaporn Chaiyaporn, etc.]

ช่วงเช้า: การประเมินสถานการณ์การบริหารจัดการน้ำในการพัฒนาที่ยั่งยืน: ศักยภาพและอิสรภาพ
ช่วงบ่าย: อภิปราย "การบริหารจัดการน้ำกับสิทธิมนุษยชนและการพัฒนาที่ยั่งยืน"

เริ่มลงทะเบียน 08.30 น.
ณ ห้องประชุม 709 ชั้น 7 สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
สามารถลงทะเบียนผ่านเว็บไซต์กรมสิทธิมนุษยชนและแอปพลิเคชัน DDDM Meeting (ดาวน์โหลดบน Facebook Live)

Meeting ID: 921 841 8143
Passcode: 634480

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561: สิทธิมนุษยชนในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2565 กสม. ได้ริเริ่มจัดงาน “สมัชชาสิทธิมนุษยชน ขึ้นเป็นครั้งแรกภายใต้หัวข้อ: เหลียวหลังแลหน้า 20 ปี กสม. ในวาระครบรอบ 20 ปี การสถาปนา กสม.” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากเครือข่ายเกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนและแสวงหาแนวทางในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาประเด็นสิทธิมนุษยชนร่วมกับภาคีเครือข่ายภาคประชาชน องค์กรภาคประชาสังคม และผู้แทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง กสม. ได้กำหนดประเด็นสิทธิมนุษยชนและแนวทางที่จะขับเคลื่อนร่วมกับภาคีเครือข่าย 5 ประเด็น ได้แก่ (1) กระบวนการยุติธรรมทางอาญา (2) สิทธิชุมชนและสิ่งแวดล้อม (3) สถานะบุคคล (4) สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กับกลุ่มเปราะบาง และ (5) ความหลากหลายทางเพศ

QR code: มติการรับฟังความคิดเห็นจากเครือข่ายเกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชน

3) การพัฒนาความร่วมมือกับภาคธุรกิจเพื่อขับเคลื่อนประเด็นธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน กสม. ได้ประชุมหารือร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตเพื่อขับเคลื่อนธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนให้กับภาคธุรกิจในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต และหารือแนวทางการส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับบทบาทของภาคธุรกิจในการเคารพสิทธิมนุษยชน รวมถึงผลที่จะได้รับจากการดำเนินธุรกิจที่สอดคล้องกับหลักการชี้แนะสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) อันจะส่งผลให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในภาพรวมทั้งนี้ กสม. มีความมุ่งหวังให้ภาคธุรกิจมีผลประกอบการที่ดี มีการคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง สังคม และสิ่งแวดล้อม และการบูรณาการร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคธุรกิจในการส่งเสริม ปกป้องและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

3.4.5 การกระตุ้นและสร้างบุคคลต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Idol)

กสม. ได้คัดเลือกบุคคลและองค์กรที่มีผลงานดีเด่นด้านการส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประจำปี 2564 เพื่อยกย่อง เชิดชู และประกาศเกียรติคุณบุคคลและองค์กรที่อุทิศตนปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริม ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้สังคมได้รับรู้ สร้างขวัญกำลังใจ ตลอดจนเพื่อประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ประวัติ ผลงานที่ได้รับรางวัลให้เป็นแบบอย่างและเป็นแรงบันดาลใจแก่บุคคลอื่นในสังคมบุคคลและองค์กรดีเด่นที่จะได้รับการคัดเลือก 8 รางวัล ประกอบด้วย (1) ประเภทบุคคลทั่วไป 6 รางวัล (2) ประเภทองค์กรภาครัฐ 1 รางวัล และ (3) ประเภทองค์กรภาคเอกชน 1 รางวัล ทั้งนี้ ได้กำหนดพิธีมอบรางวัลประจำปี 2564 ในงานวันสิทธิมนุษยชนสากล 10 ธันวาคม 2565 ซึ่งจะจัดในวันที่ 13 ธันวาคม 2565

3.5 การศึกษาวิจัยด้านสิทธิมนุษยชน

การศึกษาวิจัยด้านสิทธิมนุษยชนเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ 2 ซึ่งเน้นการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างอย่างเป็นระบบเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสิทธิมนุษยชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีการศึกษาวิจัยเพื่อนำผลการศึกษามาประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวม 7 โครงการ ดังนี้

โครงการศึกษาวิจัยด้านสิทธิมนุษยชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	
ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 3 โครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1) โครงการศึกษาแนวทางการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนผู้ต้องขังสูงอายุในประเทศไทย * 2) โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนกรณีการดำเนินการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารออนไลน์ * 3) โครงการจัดทำข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2555
อยู่ระหว่างดำเนินการศึกษา จำนวน 4 โครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1) โครงการวิจัยธุรกิจเหมืองทองคำกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนปัญหาแนวทางการแก้ไขในอนาคต * 2) โครงการวิจัยผลกระทบอุตสาหกรรมเกษตรกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน: น้ำตาลกับห่วงโซ่อุปทาน * 3) โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน * 4) โครงการสำรวจจัดทำข้อมูลและข้อเสนอในการแก้ไขปัญหาด้านสิทธิในสถานะบุคคลตามกฎหมายของประชากรที่ไม่สามารถเข้าสู่กระบวนการขอรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นในพื้นที่จังหวัดชุมพร ระนอง ประจวบคีรีขันธ์ และพังงา

* เป็นโครงการวิจัยที่ได้รับงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

QR code: ผลการศึกษาวิจัยด้านสิทธิมนุษยชน จำนวน 3 เรื่อง ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ
ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ทั้งนี้ ในส่วนของงานวิจัยที่ดำเนินการแล้วเสร็จ กสม. จะได้นำไปขับเคลื่อนร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ รวมทั้งนำมาเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะไปยังหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อไป

3.6 การดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน ระหว่างประเทศ

กสม. ได้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจในการส่งเสริมความร่วมมือและประสานงานกับองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศผ่านการประสานงาน การจัดและการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อติดตามพัฒนาการที่สำคัญด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ แลกเปลี่ยนประสบการณ์และตัวอย่างที่ดี สนับสนุนความร่วมมือเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเด็นสำคัญ เผยแพร่การดำเนินงานขององค์กรสู่สากล ฟื้นฟูความน่าเชื่อถือของ กสม. มีความเป็นอิสระตาม "หลักการปารีส" (Paris Principles) อันเป็นบรรทัดฐานสากลในการดำเนินงานของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ติดตามและประเมินการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนของไทยอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเผยแพร่มาตรฐานสิทธิมนุษยชนสากลเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนภายในประเทศ ทั้งนี้ แม้ว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ยังคงส่งผลกระทบต่อการทำงานด้านต่าง ๆ เช่น การเดินทางเข้าร่วมประชุมในต่างประเทศ หรือการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความร่วมมือในกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ แต่ภาคีเครือข่าย รวมทั้ง กสม. ได้ปรับใช้เทคโนโลยีในการประชุมเสมือนจริง (virtual meeting) เพื่อสานต่อการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 การดำเนินงานด้านต่างประเทศของ กสม. ได้ให้ความสำคัญต่อการเข้ารับการประเมินสถานะเพื่อกลับสู่สถานะ A การดำเนินความร่วมมือกับสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ในกรอบความร่วมมือระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศที่ กสม. เป็นสมาชิกผ่านระบบออนไลน์ การติดตามการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนของไทย และการร่วมมือกับหน่วยงานสหประชาชาติและองค์กรอิสระอื่น ๆ ด้านสิทธิมนุษยชน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.6.1 การดำเนินการเพื่อเข้ารับการประเมินสถานะของ กสม. ให้กลับสู่สถานะ A

กสม. ขอเข้ารับการประเมินสถานะเพื่อขอเลื่อนสถานะจาก B เป็น A ต่อฝ่ายเลขานุการของคณะอนุกรรมการประเมินสถานะ (Sub-Committee on Accreditation: SCA) ภายใต้กรอบความร่วมมือของเครือข่ายพันธมิตรระดับโลกว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (Global Alliance of National Human Rights Institutions: GANHRI) ในปี 2561 และเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2563 ฝ่ายเลขานุการ SCA ได้มีหนังสือถึงประธาน กสม. แจ้งมติของ SCA ให้เลื่อน (Defer) การพิจารณาการประเมินสถานะของ กสม. ไทยออกไปเป็นเวลา 18 เดือนเพื่อให้ กสม. ได้ดำเนินการแก้ไขข้อห่วงกังวลของ SCA ก่อนการประชุมพิจารณาการเข้ารับการประเมินสถานะในวันที่ 15 มีนาคม 2565 โดยประธาน กสม. เป็นผู้ตอบสัมภาษณ์แบบทางไกลต่อ SCA เพื่อชี้แจงการดำเนินงานของ กสม. ในประเด็นต่าง ๆ ที่ SCA สอบถาม ต่อมาสำนักงาน กสม. ได้รับแจ้งจากฝ่ายเลขานุการของคณะอนุกรรมการประเมิน

สถานะ (SCA) ใน GANHRI ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2565 เกี่ยวกับผลการประเมินสถานะของ กสม. ไทย โดยใน Session การประเมินของ SCA เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2565 มีรายละเอียด ดังนี้

1) SCA ได้เสนอให้ กสม. ได้รับสถานะ A

2) SCA ชื่นชมความพยายามอย่างต่อเนื่องของ กสม. ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย รวมถึงความพยายามที่จะดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ SCA ในครั้งก่อน โดยการผลักดันผ่านกิจกรรมต่าง ๆ นับตั้งแต่การเข้ารับการทบทวนการประเมินสถานะครั้งล่าสุดเมื่อปี 2563 อาทิ การจัดทำร่างกฎหมายเพื่อแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้ยกเลิกมาตรา 26 (4) และเสนอแนะให้ยกเลิกมาตรา 247 (4) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

3) SCA ให้ข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ กสม. 5 ประเด็น ประกอบด้วย

3.1) การสนับสนุนการให้สัตยาบัน/หรือภาคยานุวัติตราสารระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนตามที่ กสม. ได้เสนอแนะให้รัฐบาลไทยให้สัตยาบันในพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน (OPCAT) และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับ (CPED) จึงเสนอแนะให้ กสม. ดำเนินการตามอาณัติของตนโดยการสนับสนุนให้เกิดการให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติตราสารระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน

3.2) การดำเนินความร่วมมือกับภาคประชาสังคมตามที่ กสม. ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความร่วมมือของ กสม. กับองค์กรภาคประชาสังคม จึงเสนอแนะให้ กสม. ดำเนินการเสริมสร้างความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการในการทำงานและการสร้างความร่วมมือกับองค์กรภาคประชาสังคมและนักปกป้องสิทธิมนุษยชนในวงกว้างที่สุด

3.3) การติดตามการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กสม. จัดตั้งหน่วยงานภายในขึ้นเป็นหน่วยเฉพาะเพื่อติดตามการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของ กสม. อย่างใกล้ชิดและจริงจัง จึงเสนอแนะให้ กสม. ดำเนินการติดตามผล (Follow-up) อย่างเข้มงวดต่อไป

3.4) ความเป็นพหุนิยมและความหลากหลายของสมาชิกและเจ้าหน้าที่ของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะช่วยอำนวยความสะดวกให้สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีคุณค่าและมีความสามารถในการจัดการกับปัญหาสิทธิมนุษยชนทั้งหมดที่มีผลกระทบต่อสังคมในพื้นที่ดำเนินการ และยังเป็นส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนในประเทศไทยสามารถเข้าถึงสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้

3.5) การทำหน้าที่กึ่งตุลาการตามที่ กสม. ได้จัดทำร่างกฎหมายเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้ กสม. มีอำนาจไกล่เกลี่ยข้อพิพาท โดยร่างกฎหมายฉบับแก้ไขผ่านกระบวนการปรึกษาหารือสาธารณะแล้ว และได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาแล้ว จึงเสนอแนะให้ กสม. ดำเนินความพยายามเพื่อผลักดันให้มีการขยายหน้าที่และอำนาจในการจัดการเรื่องร้องเรียนให้รวมถึงอำนาจในการแสวงหาข้อยุติของข้อพิพาทโดยสมานฉันท์ผ่านกระบวนการไกล่เกลี่ยต่อไป

หลังจากที่ กสม. ได้รับพิจารณาสถานะกลับสู่สถานะ A แล้ว เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2565 สำนักงาน กสม. ได้จัดเวทีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อทบทวนภายหลังการประเมินสถานะของ กสม. ให้กับเจ้าหน้าที่ภายใน

สำนักงาน กสม. ที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการประเมินสถานะของ กสม. ณ สำนักงาน กสม. และผ่านระบบทางไกล (Zoom Meeting) โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักการปารีสและการเข้ารับการประเมินสถานะของ กสม. (2) เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และถอดบทเรียนการทำงานด้านการประเมินสถานะของ กสม. และ (3) เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการดำเนินงานในอนาคตจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเพื่อใช้ประโยชน์ในการเข้ารับการประเมินสถานะของ กสม. ในรอบต่อไปการได้รับสถานะ A จะทำให้ กสม. ได้รับความเชื่อมั่นในการดำเนินงานจากทุกภาคส่วน รวมทั้งสามารถมีส่วนร่วมในการเสนอข้อคิดเห็นในประเด็นสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ ในเวทีสหประชาชาติได้มากขึ้น ทั้งนี้ กสม. ยังต้องติดตามความคืบหน้าเรื่องการแก้ไขกฎหมายต่อไป เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่ SCA จะติดตามเมื่อ กสม. ต้องเข้ารับการทบทวนสถานะในอีก 5 ปีข้างหน้า

3.6.2 ความร่วมมือกับสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ

ซึ่ง กสม. เป็นสมาชิกในกรอบความร่วมมือ 3 ระดับ ดังนี้

1) กรอบความร่วมมือเครือข่ายพันธมิตรระดับโลกว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (Global Alliance of National Human Rights Institutions: GANHRI) กสม. เข้าร่วมประชุมประจำปีและการประชุมสมัชชาใหญ่ โดยมีประเด็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับโอกาสและความท้าทายที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ในยุคของดิจิทัล การเข้าถึงกลุ่มคนเปราะบาง เช่น คนพิการ บุคคลในพื้นที่ห่างไกล หรือ

กลุ่มคนที่อยู่ในภาวะยากลำบาก เด็ก และผู้สูงอายุ รวมถึงประเด็นการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและพื้นที่ของพลเมือง

2) กรอบความร่วมมือระหว่างสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (Asia Pacific Forum of National Human Rights Institutions: APF)⁸ กสม. ได้เข้าร่วมประชุมประจำปี เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ทบทวนการทำงานในปีที่ผ่านมา โดยมีประเด็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการทำงานในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของกลุ่มคนเปราะบาง (กลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ สตรีและเด็ก ผู้อพยพและผู้ลี้ภัย และกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ) บทบาทของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต่อการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานรวมถึงการจ่ายค่าจ้างอย่างเท่าเทียม และการหารือระดับสูงของ APF (APF High Level Dialogue: HLD) เพื่อหารือเกี่ยวกับการเตรียมการเข้ารับการประเมินสถานะของ กสม. ตามหลักการปารีส บทบาทของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการจัดการไต่สวนสาธารณะ (Public Inquiry) ธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน และประเด็นผู้โยกย้ายถิ่นฐานในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

3) กรอบความร่วมมือระหว่างสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (South East Asia National Human Rights Institutions Forum: SEANF)⁹ ในปีที่ผ่านมา สมาชิกได้มีการแลกเปลี่ยนประเด็นข้อท้าทายที่สำคัญในภูมิภาค เช่น การจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการถาวร รวมทั้งได้พิจารณาความคืบหน้าของ SEANF ที่กรุงจาการ์ตา การจัดทำเว็บไซต์ และความร่วมมือระหว่าง SEANF กับคณะกรรมการสิทธิ

⁸ สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคที่เป็นสมาชิกรวมทั้งสิ้น 22 แห่ง โดยแบ่งออกเป็นสมาชิกสามัญ (มีสิทธิในการออกเสียง) จำนวน 15 แห่ง ได้แก่ อัฟกานิสถาน ออสเตรเลีย อินเดีย อินโดนีเซีย จอร์แดน มาเลเซีย มองโกเลีย เนปาล นิวซีแลนด์ ปาเลสไตน์ ฟิลิปปินส์ กาตาร์ เกาหลีใต้ ไทย และติมอร์-เลสเต และสมาชิกสมทบ หรือ Associate Member ซึ่งไม่มีอำนาจในการออกเสียง แต่สามารถเข้าร่วมการประชุมภายใต้กรอบ APF ได้ในทุกครั้ง จำนวน 7 แห่ง ได้แก่ บังกลาเทศ ศรีลังกา มัลดีฟส์ โอมาน ซามัว เมียนมา และ คาซัคสถาน

⁹ สมาชิกของ SEANF ประกอบด้วย สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคที่มีการจัดตั้งแล้ว 6 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ ไทย และติมอร์-เลสเต

ระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights: AICHR) เป็นต้น นอกจากนี้ ยังได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันตามประเด็นปัญหาที่สำคัญในภูมิภาคให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของ SEANF พ.ศ. 2565 - 2569 โดยมีจุดเน้นที่สำคัญ คือ เรื่องสิทธิของผู้สูงอายุการจัดทำร่างแนวปฏิบัติว่าด้วยปัญหาการไร้สัญชาติในรัฐชาบาร์ท การป้องกันการทรมาน และการปฏิบัติการยุทธศาสตร์การสื่อสาร (Online Discussion Series on Influence Operations) นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้ร่วมพิจารณาให้การรับรองจดหมายของคณะทำงานกรอบความร่วมมือเครือข่ายพันธมิตรระดับโลกสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (GANHRI) ว่าด้วยความสูงวัยและสิทธิมนุษยชนของผู้สูงอายุ (Ageing and Human Rights of Older Persons) เพื่อสนับสนุนการดำเนินการในประเด็นว่าด้วยสิทธิผู้สูงอายุในเวทีสหประชาชาติซึ่งเป็นประเด็นปัญหาที่สมาชิกให้ความสำคัญและมุ่งพัฒนาความร่วมมือในด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

3.6.3 การติดตามการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม

บทบาทของ กสม. ในฐานะสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่สำคัญประการหนึ่ง ได้แก่ การติดตามการปฏิบัติตามสนธิสัญญาสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่ไทยมีพันธกรณีต้องปฏิบัติให้เกิดผลภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง และในทุกรอบที่รัฐบาลจัดทำรายงานความก้าวหน้าของไทยในการปฏิบัติตามพันธกรณีเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการประจำสนธิสัญญา (Treaty bodies) ของสหประชาชาติ หรือกลไกอื่นในระบบสหประชาชาติ กสม. ถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องจัดทำรายงานคู่ขนาน (parallel report) เพื่อประเมินความก้าวหน้าหรือความสำเร็จ ประเด็นที่ยังมีข้อท้าทายหรืออุปสรรคพร้อมข้อเสนอแนะเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการประจำสนธิสัญญาของสหประชาชาติ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กสม. ได้เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการประจำอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (Committee on the Elimination of Racial Discrimination: CERD) งานเสวนาเรื่อง “การทบทวนสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยโดยกระบวนการ Universal Periodic Review: บทเรียน ความหวัง และความคาดหวัง” และการประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women: CEDAW)

QR code: การประชุมร่วมกับคณะกรรมการประจำอนุสัญญาต่าง ๆ

3.6.4 ความร่วมมือกับหน่วยงานของสหประชาชาติ องค์การต่างประเศ ภาคประชาสังคม และคณะทูตานุทูตที่ประจำอยู่ในประเทศไทย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้มีหน่วยงานของสหประชาชาติ องค์การต่างประเศ ภาคประชาสังคม และ

คณะทูตานุทูตต่างประเทศเข้าพบ กสม. เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศและในภูมิภาค และหารือเกี่ยวกับแนวทางการร่วมมือเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมถึงการสนับสนุนเพื่อร่วมฝึกอบรมบุคลากรภาครัฐและ

ภาคประชาสังคมในด้านสิทธิมนุษยชน และการพัฒนา
ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน กสม. ให้มีความเชี่ยวชาญ
เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้
สอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

QR code: กิจกรรมความร่วมมือกับหน่วยงานของสหประชาชาติ องค์กรต่างประเทศ
ภาคประชาสังคม และคณะทูตานุทูตที่ประจำอยู่ในประเทศไทย

3.7 การวิเคราะห์ผลการติดตาม การดำเนินงานตามหน้าที่และ อำนาจของคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560
ระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วย
การติดตามผลการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน
พ.ศ. 2564 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 24 ประกอบ
ข้อ 5 กำหนดให้สำนักงาน กสม. สรุปและวิเคราะห์
ผลการติดตามผลการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน
ที่ กสม. ได้เสนอต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หน่วยงานของรัฐ
หรือเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอต่อ กสม. ภายใน
45 วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ซึ่งในปีงบประมาณ
พ.ศ. 2565 มีผลดำเนินการตามข้อเสนอแนะ
ด้านสิทธิมนุษยชนของข้อ 5 ในระเบียบฉบับดังกล่าว
ได้แก่ ผลดำเนินการตามข้อเสนอแนะในรายงานผล
การตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนและรายงาน
ข้อเสนอแนะ จำนวน 146 คำร้อง (ข้อ 5 (1) และ (3))
ผลดำเนินการตามข้อเสนอแนะในรายงานผล
การประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของ
ประเทศ (ข้อ 5 (2)) ผลดำเนินการตามข้อเสนอแนะ
เพื่อการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง
เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน (ข้อ 5 (3))
และผลดำเนินการตามข้อเสนอแนะในรายงานคู่ขนาน
การทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน (Universal
Periodic Review) ของประเทศไทย (ข้อ 5 (9))

กรณีที่ กสม. มีข้อเสนอแนะไปยังส่วนราชการหรือ
เอกชนที่เกี่ยวข้องตามรายงานผลการตรวจสอบการ
ละเมิดสิทธิมนุษยชน (ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันหรือ
แก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือข้อเสนอแนะ
ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมทั้ง
การแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง) พบว่า
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการเป็นไปตามหรือ
สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ กสม. แล้ว แม้ว่าอาจจะ
มีส่วนราชการบางแห่งไม่อาจดำเนินการตามข้อเสนอแนะ
ของ กสม. ได้ แต่ก็มีเหตุผลอันสมควร เช่น กรณี
โครงการเหมืองแร่ถ่านหิน อำเภอมวกก่อย จังหวัด
เชียงใหม่ ซึ่งมีข้อเสนอแนะให้หน่วยงานรัฐจัดประชุม
หารือกับภาคเอกชนเพื่อกำหนดประเด็นหรือแนวทาง
แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น แต่ภาคประชาชนปฏิเสธ
เข้าร่วมประชุมหารือ ข้อเสนอแนะจึงไม่อาจบรรลุผลได้
หากปราศจากความร่วมมือจากภาคประชาชน
เป็นต้น สำหรับข้อเสนอในรายงานผลการประเมิน
สถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย และ
ข้อเสนอในรายงานคู่ขนานการประเมินสถานการณ์
สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ตามกระบวนการ
Universal Periodic Review รอบที่ 3 ปรากฏว่า
การดำเนินนโยบายของรัฐบาลและการปฏิบัติงาน
ของส่วนราชการ รวมทั้งแนวทางการดำเนินการหรือ
ผลดำเนินการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแจ้งมายัง
สำนักงาน กสม. ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับ
ข้อเสนอแนะของ กสม. ส่วนข้อเสนอที่ยังไม่ได้รับแจ้ง
ผลดำเนินการจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง สำนักงาน กสม.
อยู่ระหว่างการติดตามผลดำเนินการซึ่งน่าจะปรากฏ

ผลดำเนินการหรือความคืบหน้าในปีงบประมาณถัดไป ทั้งนี้ มีหลายกรณีที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่สามารถแจ้งผลการปฏิบัติที่ชัดเจนได้ แม้ส่วนราชการจะได้ตอบรับว่าเห็นด้วยกับข้อเสนอของ กสม. อาจเนื่องมาจากข้อเสนอของ กสม. มีลักษณะเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย แตกต่างจากข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เป็นมาตรการหรือแนวทางปฏิบัติที่มีความชัดเจนในตัวว่าจะให้ส่วนราชการปฏิบัติอย่างไรด้วยวิธีการใดเพื่อแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ส่วนข้อเสนอในรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ที่ขอให้รัฐบาลแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 เพื่อยกเลิกหน้าที่และอำนาจของ กสม. ในการชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ตามมาตรา 26 (4) และเพื่อกำหนดให้ กสม. มีอำนาจไกล่เกลี่ยบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะทำให้คู่กรณีทำความตกลงเพื่อประนีประนอมและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน พบว่า หน่วยงานของรัฐยังขาดความเข้าใจในกระบวนการแก้ไขกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่ กสม. ไม่อาจกระทำการได้โดยง่ายโดยปราศจากความร่วมมือจากรัฐบาลในการให้ความสนับสนุน ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการรวบรวมความเห็นจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ในส่วนของข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กรณีร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกัน พ.ศ. พบว่า ส่วนใหญ่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ กสม. แต่ยังคงต้องติดตามประเด็นสำคัญบางประเด็นของร่างกฎหมายฉบับนี้ต่อไป เนื่องจากยังอยู่ในขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็นของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมถึงพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้อับปางต่อผู้เสียหาย พ.ศ. 2565 แม้ว่า จะประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2565 และจะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ยังคงมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เป็นไปตามข้อเสนอแนะของ กสม. เช่น การกำหนดองค์ประกอบของการกระทำทรมาน ที่ยังไม่สอดคล้องกับนิยามที่กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศบัญญัติไว้ เป็นต้น สำนักงาน กสม. จึงยังต้องติดตามการออกกฎ ระเบียบ หรือแนวทางปฏิบัติเพื่อรองรับการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาเสนอแนะให้แก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องและเป็นไปตามอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment: CAT)

3.8 การบริหารจัดการและการพัฒนาองค์กร

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กสม. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาสำนักงาน กสม. ให้เป็นองค์กรที่มี “สมรรถนะสูง (High Performance)” เพื่อให้สามารถสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของ กสม. ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลการบริหารจัดการสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนากระบวนการทำงานและองค์ความรู้ขององค์กร รวมถึง

การพัฒนาสมรรถนะ และคุณภาพชีวิตของบุคลากร ตลอดจนเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์การในการทำงานอย่างมีความสุขก่อให้เกิดผลิตภาพแก่องค์กร ซึ่งเป็นไปตาม “ยุทธศาสตร์ กสม. พ.ศ. 2560 – 2565” ยุทธศาสตร์ที่ 5: การเสริมสร้างและพัฒนากระบวนการทำงานและการบริหารจัดการองค์การให้เกิดผลสัมฤทธิ์โดยยึดมั่นคุณธรรมและความโปร่งใส โดยได้มีการดำเนินงาน/กิจกรรมที่สำคัญใน 4 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างองค์กร การพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน การพัฒนาสมรรถนะและเสริมสร้างค่านิยมบุคลากร และการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.8.1 การพัฒนาโครงสร้างองค์กร

กสม. ให้ความสำคัญกับการเข้าถึงประชาชน จึงมีนโยบายจัดตั้งสำนักงานในภูมิภาค เพื่อขยายขอบเขตการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้เปิดสำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคใต้เป็นแห่งแรก มีพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุม 14 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2565 สำนักงานฯ ตั้งอยู่ที่อาคารสันติภาพ ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เลขที่ 31 ถนนปูลณัฏกณ์ ตำบลคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยมีภารกิจในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสม. ส่วนกลางในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการรับเรื่องร้องเรียน ประสานตรวจสอบและติดตามการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประสานงานและพัฒนาความร่วมมือกับเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชน และเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ภาคใต้ ทั้งนี้ กสม. มีแผนที่จะจัดตั้งสำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงานดังกล่าวจะมีพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุม 20 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ

อุดรธานี และจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อต่อยอดการทำงานเชิงรุกของ กสม. ในการให้บริการด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนแก่ประชาชนอย่างครอบคลุมและทั่วถึงในทุกภูมิภาคอันจะช่วยสนับสนุนการทำงานของ กสม. ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.8.2 การพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน

1) การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) กสม. ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานที่โปร่งใสและได้เข้ารับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐของสำนักงาน ป.ป.ช.

ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 เพื่อให้กระบวนการทำงานของ กสม. สอดคล้องกับแนวทางการประเมินของสำนักงาน ป.ป.ช. อย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักงาน กสม. ได้ผลคะแนนการประเมิน ITA 93.40 คะแนน อยู่ในระดับ A ซึ่งเป็นอันดับ 1 ของหน่วยงานในกลุ่มประเภทองค์กรอิสระ

2) **การพัฒนากระบวนการทำงาน** สำนักงาน กสม. ให้ความสำคัญกับการกำกับ การติดตาม และการประเมินผลการดำเนินงานตามพันธกิจและนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงาน สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของ กสม. ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นที่ยอมรับ จึงได้มีการจัดทำค้ำประกันการปฏิบัติราชการต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมาโดยกำหนด “ตัวชี้วัด (Key Performance Indicator: KPI)” เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบ่งชี้ความก้าวหน้าติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานที่เป็น “ผลผลิต (output) หรือผลลัพธ์ (outcome)” ของโครงการ/กิจกรรมสำคัญตามยุทธศาสตร์และภารกิจของ กสม. ซึ่งครอบคลุมหน้าที่และอำนาจใน 4 มิติ ได้แก่ มิติการคุ้มครอง มิติการส่งเสริม มิติการเฝ้าระวัง และมิติงานสนับสนุน พร้อมทั้งมีการถ่ายทอด (cascading) ตัวชี้วัดและเป้าหมายระดับองค์กรลงสู่ระดับหน่วยปฏิบัติ (สำนัก/หน่วย) เพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สอดคล้อง (alignment) และมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน อันถือได้ว่าเป็นการนำระบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (results-based management) มาประยุกต์ใช้ในองค์กรอย่างครบครัน

3) **งานยกร่างระเบียบและประกาศ** ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้มีการยกร่างระเบียบ ประกาศ และคำสั่ง กสม. อาทิ ระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ว่าด้วยลูกจ้างสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2564 ประกาศสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เรื่อง นโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ยกร่างระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ว่าด้วยการติดตามผลการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2565 และระเบียบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง และการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2565 เป็นต้น

3.8.3 การพัฒนาสมรรถนะและเสริมสร้างค่านิยมบุคลากร

สำนักงาน กสม. ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มพูนสมรรถนะและเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรให้สามารถรองรับการปฏิบัติราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม และการดำเนินการฝึกอบรมบุคลากร รวมถึงการส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่จัดโดยหน่วยงานภายนอก มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1) **การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม** สำนักงาน กสม. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรในการขึ้นสู่ตำแหน่งระดับบริหาร เพื่อสนับสนุนให้มีความพร้อมเหมาะสมสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ โดยมีสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงาน ก.พ.ร. เป็นที่ปรึกษาในการออกแบบหลักสูตรการฝึกอบรม ซึ่งได้ ส่งมอบหลักสูตรพัฒนาบุคลากรสำนักงาน กสม. (ระดับผู้บริหาร) และแนวทางการพัฒนาบุคลากรในหมวดความรู้/ทักษะด้านการบริหารและการพัฒนาองค์กร เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สำหรับเนื้อหาหมวดความรู้/ทักษะด้านสิทธิมนุษยชน จะดำเนินการในระยะ (Phase) ต่อไป

2) การฝึกอบรมบุคลากร สำนักงาน กสม. ได้ดำเนินการพัฒนาความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างให้บุคลากรได้เพิ่มพูนความรู้ ความเชี่ยวชาญในสมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจหน้าที่ รวมถึงทักษะด้านการบริหารและการพัฒนาองค์กร ตลอดจนแนวคิดต่าง ๆ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคดิจิทัล โดยจัดรูปแบบและวิธีการฝึกอบรมที่คำนึงถึงมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ประกอบด้วย 5 โครงการ 13 กิจกรรมย่อย อาทิ การประสานความร่วมมือกับเครือข่ายในการพัฒนาบุคลากรกับมูลนิธิผสานวัฒนธรรม (Cross Cultural Foundation: CrCF) โดยเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาให้ความรู้ในหัวข้อ “การป้องกันการทรมาน” ภายใต้โครงการเสริมสร้างความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิมนุษยชนการจัดการอบรมสำหรับบุคลากรใหม่ การพัฒนาทักษะของพนักงานเจ้าหน้าที่ และการคิดเชิงวิเคราะห์ เพื่อจัดทำแผนที่การพัฒนาองค์กร ภายใต้โครงการพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างเจตคติในการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ เป็นต้น

3) การส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่จัดโดยหน่วยงานภายนอก เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของบุคลากรในการดำเนินงานตามภารกิจ รวมทั้งเตรียมความพร้อมบุคลากรในการก้าวเข้าสู่ตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น สำนักงาน กสม. ได้ส่งบุคลากรของสำนักงาน กสม. เข้ารับการฝึกอบรม/สัมมนาในหลักสูตรที่จัดโดยหน่วยงานภายนอกทั้งในหลักสูตรสำหรับผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงาน จำนวนทั้งสิ้น 72 โครงการ/หลักสูตร

เช่น หลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง (บ.ย.ส.) หลักสูตรการป้องกันอาชญากรรมกับการอำนวยความสะดวกยุติธรรมในสังคม (Crime Prevention) และหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง เป็นต้น

4) การเสริมสร้างคุณธรรม วัฒนธรรม และค่านิยมองค์กร สำนักงาน กสม. ให้ความสำคัญกับการรณรงค์เสริมสร้างวัฒนธรรม คุณธรรม และค่านิยมร่วม (share values) ขององค์กร “RIGHTS” ที่ได้ประกาศใช้เป็นแนวทางและหลักการร่วมกันในการปฏิบัติงาน ให้บรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายองค์กร ภายใต้แนวคิดการมีส่วนร่วมของบุคลากรทั้งจากระดับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้องค์กรมีคณิศร คนเก่ง คนมีคุณภาพ ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ และร่วมสร้างบรรยากาศการทำงานที่สอดประสานกันอย่างสม่ำเสมอผ่านกิจกรรม โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักงาน กสม. ได้จัดกิจกรรม ได้แก่

4.1) กิจกรรมเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ กสม. และบุคลากรสำนักงาน กสม. ได้เข้าร่วมงานพระราชพิธีสำคัญต่าง ๆ อาทิ พระราชพิธีฉัตรมงคล พระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา และพระราชกุศลต่าง ๆ อันเป็นการน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ และแสดงความจงรักภักดี

4.2) กิจกรรมสร้างจิตสำนึกที่ดี เช่น กิจกรรมรณรงค์งดการรับของขวัญ (No Gift Policy) ในเทศกาลปีใหม่ และกิจกรรมปฏิทินสื่อรัก สื่อสื่อการเรียนให้น้อง เพื่อนำไปมอบให้แก่มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำหรับนำไปผลิตเป็นสื่อการเรียนการสอนอักษรเบรลล์ให้กับคนพิการทางสายตา

บทที่ 4

บทวิเคราะห์

รายงานประเมินผลการปฏิบัติงาน
ตามกรอบแนวทางการประเมินผล
ภาครัฐการแบบบูรณาการ
(Government Evaluation System:
GES)

4

บทวิเคราะห์รายงาน การประเมินผลภาครัฐการแบบบูรณาการ (Government Evaluation System: GES) ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2565

กสม. ให้ความสำคัญต่อการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามพันธกิจ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ พัฒนา และปรับปรุงการดำเนินงานให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นที่ยอมรับของต่อสาธารณชน โดยสำนักงาน กสม. ได้กำหนดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator: KPI) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบ่งชี้ ติดตามความก้าวหน้าและประเมินผลการปฏิบัติงานที่เป็น “ผลผลิต (output) หรือผลลัพธ์ (outcome)” ของโครงการ/กิจกรรมสำคัญตามยุทธศาสตร์และภารกิจของ กสม. ซึ่งครอบคลุมหน้าที่และอำนาจใน 4 มิติ ได้แก่ มิติการคุ้มครอง มิติการส่งเสริม มิติการเฝ้าระวัง และมิติงานสนับสนุน พร้อมมีการถ่ายทอด (cascading) ตัวชี้วัดและเป้าหมายระดับองค์กรลงสู่ระดับหน่วยปฏิบัติ (สำนัก/หน่วย) เพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (alignment) และมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน อันถือได้ว่าเป็นการนำระบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (results-based management) มาประยุกต์ใช้ในองค์กรอย่างครบครัน

ตัวชี้วัดที่กำหนดมี 2 ลักษณะ คือ “**ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ (quantity)**” สำหรับการวัดหรือประเมินผลที่เป็นจำนวนที่สามารถนับได้โดยกำหนดหน่วยการวัดเป็น “ร้อยละ” และ “**ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ (quality)**” สำหรับการวัดหรือประเมินผลที่เน้นความสำคัญของขั้นตอนการดำเนินงาน โดยกำหนดหน่วยการวัดเป็น “ระดับความสำเร็จ (milestone)” โดยอาจเพิ่มเงื่อนไขด้านกรอบระยะเวลา ดำเนินการ กลุ่มเป้าหมาย และกระบวนการทำงาน รวมถึงผลลัพธ์ที่ได้จากกระบวนการทำงานที่สามารถทำได้ภายในปีงบประมาณ การประเมินผลการปฏิบัติราชการ แบ่งเป็น 2 รอบ ได้แก่ รอบ 6 เดือน และรอบ 12 เดือน โดยในการประเมินผลตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ได้สร้างกลไกในรูปแบบ “**คณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**” เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรอง และจัดทำรายงานประเมินผลการปฏิบัติราชการเสนอต่อ กสม. พร้อมรายงานปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ประกอบการจัดทำคำรับรองในปีงบประมาณต่อไป

ในการวิเคราะห์และประเมินผลการปฏิบัติงานของ กสม. และสำนักงาน กสม. นั้น ใช้แนวทางการประเมินผล

ภาครัฐการแบบบูรณาการ (Government Evaluation System: GES) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ตามคำแนะนำ/ข้อสังเกตของคณะอนุกรรมการองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ วุฒิสภา โดย GES เป็นระบบการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นเอกภาพที่เน้นการกำหนดตัวชี้วัดในการประเมินผลให้มีจำนวนเท่าที่จำเป็น และสามารถสะท้อนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อภารกิจขององค์กรอย่างชัดเจนใน 2 มิติ ได้แก่ “**มิติภายนอก**” และ “**มิติภายใน**” โดย กสม. และสำนักงาน กสม. ได้นำผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 8 ตัวชี้วัดหลัก 13 ตัวชี้วัดย่อย มาใช้ในการวิเคราะห์ประเมินผล ทั้ง 2 มิติ โดย “**มิติภายนอก**” ประกอบด้วย (1) การประเมินประสิทธิผล (ผลลัพธ์/ผลผลิต) และ (2) การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้เสียต่อผลการให้บริการของสำนักงาน กสม. และ “**มิติภายใน**” ประกอบด้วย (1) การประเมินประสิทธิภาพ และ (2) การพัฒนาองค์กร มาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ประเมินผล ดังรายละเอียดปรากฏตามแผนภาพที่ 9

แผนภาพที่ 9 ความเชื่อมโยงการดำเนินงานของตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กับกรอบการประเมินของระบบทางการประเมินผลภาครัฐแบบบูรณาการ (GES)

มิติภายนอก

การประเมินประสิทธิภาพ (ผลลัพธ์/ผลผลิต)

ด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

- ร้อยละของเรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน 30 วัน (ระดับที่ 5 / ร้อยละ 99.86)
- ร้อยละของการจัดการคำร้องที่ดำเนินการประสานการคุ้มครองฯ แล้วเสร็จ ภายใน 60 วันทำการ (ระดับที่ 4.88 / ร้อยละ 79.41)
- ร้อยละของการบริหารจัดการคำร้องที่ดำเนินการตรวจสอบและจัดทำรายงานแล้วเสร็จ (ระดับที่ 2.12 / ร้อยละ 50.62)
- ร้อยละของรายงานผลการตรวจสอบที่ได้รับการตอบสนองต่อข้อเสนอแนะมาตรการฯ (ระดับที่ 5 / ร้อยละ 100)

ด้านการส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน

- ร้อยละของจำนวนคนที่ได้รับการส่งเสริม เผยแพร่ความรู้และตระหนักถึงสิทธิฯ (ระดับที่ 5 / ร้อยละ 100)
- ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายได้รับรู้ เข้าใจและตระหนักถึงสิทธิมนุษยชน (ระดับที่ 5 / ร้อยละ 94.35)

ด้านการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคใต้

- ร้อยละความสำเร็จในการดำเนินงานของสำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคใต้ (ระดับที่ 5 / ร้อยละ 100)
- ระดับความสำเร็จในการจัดทำรายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ภาคใต้ (ระดับที่ 5 / ร้อยละ 100)
- ร้อยละของจำนวนเครือข่ายภาคใต้มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงสิทธิมนุษยชน (ระดับที่ 5 / ร้อยละ 98)
- ร้อยละความสำเร็จของการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจฯ ในพื้นที่ภาคใต้ (ระดับที่ 5 / ร้อยละ 100)
- ร้อยละจำนวนเครือข่ายในพื้นที่ภาคใต้ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความรู้ความเข้าใจฯ (ระดับที่ 5 / ร้อยละ 100)

ด้านการเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน

- การประเมินสถานการณ์ฯ ประจำปี 2564 – 2565 (ระดับที่ 5 / ร้อยละ 100)

ความพึงพอใจ

ความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสียต่อสำนักงาน กสม. (ระดับที่ 5 / ร้อยละ 90.96)

การวิเคราะห์ประเมินผล

การปฏิบัติงาน

ตามกรอบแนวทางการประเมินผล
ภาครัฐแบบบูรณาการ

GES

มิติภายใน

การประเมินประสิทธิภาพ

การเบิกจ่าย และ/หรือการก่องหนี้ผูกพัน
ของสำนักงาน กสม.

(ระดับที่ 5 / ร้อยละ 96.73)

การพัฒนาองค์กร

ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนา
เพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง

1. ระดับความสำเร็จในการดำเนิน
โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศและ
ฐานข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชน
สำนักงาน กสม. (ระดับที่ 5 / ร้อยละ 100)
2. การจัดทำระบบการติดตามผล
การดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน
(ระดับที่ 5 / ร้อยละ 100)

การปฏิบัติงานของ กสม. และสำนักงาน กสม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีบทวิเคราะห์ตามกรอบ “การประเมินผลการปฏิบัติราชการแบบบูรณาการ (GES)” ใน 2 มิติ ได้แก่ มิติภายนอก และมิติภายใน ดังนี้

4.1 มิติภายนอก มีการประเมินใน 2 ด้าน ได้แก่

4.1.1 การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness) ในการประเมินประสิทธิผลของการดำเนินงาน กสม.

ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนางานตามภารกิจทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยกำหนดตัวชี้วัดที่มีเกณฑ์การประเมินในรูปแบบขั้นตอน/กระบวนการและผลลัพธ์ที่เกิดจากกระบวนการทำงาน และเกณฑ์การประเมินในรูปแบบผลในเชิงปริมาณ ดังนี้

4.1.1.1 ภารกิจด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

กสม. มีภารกิจด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในการตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน และในการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน¹⁰ ซึ่งมีกระบวนการตั้งแต่การรับเรื่องร้องเรียน การประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย และการติดตามผลดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน

ผลสำเร็จของงานด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนประกอบไปด้วย รายงานผลการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน และข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมทั้งข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งที่มีไปยังรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่วนการประเมินผลลัพธ์ภารกิจดังกล่าวได้ให้ความสำคัญกับ “การติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่ได้รับข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนจาก กสม.” โดยประเมินจากจำนวนรายงานผลการตรวจสอบ ซึ่งหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ตอบสนองต่อข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กำหนดค่าเป้าหมายการประเมินระดับที่ 5 ไว้ที่ร้อยละ 95 ผลการดำเนินงานทั้งสองรอบคิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งเกินกว่าค่าเป้าหมายในระดับที่ 5 และถือว่ามียุทธผลการประเมินอยู่ในระดับสูง

¹⁰ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (1) ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ ฯลฯ
- (3) เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานด้านการประสานและตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนยังมีปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากข้อจำกัดด้านระยะเวลาดำเนินการซึ่งกำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติมและที่กำหนดไว้ตามตัวชี้วัด เนื่องจากคำร้องบางส่วนไม่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดเนื่องจากบางกรณีมีความยุ่งยากซับซ้อน จึงต้องใช้ระยะเวลาในการประสานหรือตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนมากขึ้น ประกอบกับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีปริมาณคำร้องเพิ่มมากขึ้นซึ่งสำนักงาน กสม. จะได้นำปัญหาอุปสรรคดังกล่าวไปทบทวนเพื่อปรับแก้ไขตัวชี้วัดคำรับรองในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ให้สอดคล้องเหมาะสมกับกระบวนการดำเนินงาน นอกจากนี้ จะดำเนินการจัดกลุ่มคำร้องตามความยากง่ายและความซับซ้อนของเรื่อง รวมทั้งมีการปรับแก้ไขระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบฯ ให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มคำร้องดังกล่าว ในขณะที่เดียวกันจะสร้างความเชี่ยวชาญให้แก่เจ้าหน้าที่ด้านการประสานและตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน และพัฒนาระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้เจ้าหน้าที่สามารถทำงานได้สะดวกรวดเร็วเพื่อรองรับคำร้องที่เพิ่มมากขึ้นต่อไป

4.1.1.2 การกีดกันการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน

กสม. ได้มีนโยบายอย่างชัดเจนในการสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อให้การดำเนินงานด้านส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมีความเข้มแข็งและสังคมไทยตระหนักถึงความสำคัญของการเคารพสิทธิมนุษยชนเพื่อการอยู่ร่วมกันโดยสันติสุข จึงได้กำหนดให้มีการประเมิน “จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริม เผยแพร่ความรู้ และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน” ซึ่งเป็นตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยประเมินจากจำนวนคนที่ได้รับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ทั้งจากการรับสื่อและการเข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมที่จัดโดยสำนักงาน กสม. กำหนดค่าเป้าหมายการประเมินระดับที่ 5 ไว้ที่ 60,000 คน

ผลการดำเนินงานมีจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมเกินกว่า 500,000 คน ซึ่งเกินกว่าค่าเป้าหมายในระดับที่ 5

นอกจากการประเมินจำนวนผู้เข้าร่วมซึ่งเป็นตัวชี้วัดระดับผลผลิตแล้ว ยังมีการประเมินผลลัพธ์ของการดำเนินงานด้านส่งเสริม ได้แก่ “ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน” เพื่อประเมินผลความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชนภายหลังการจัดกิจกรรมจากผลคะแนนทดสอบซึ่งต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ผลการประเมินมีผู้ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 94.35 ซึ่งเกินกว่าค่าเป้าหมายในระดับที่ 5 โดยมีโครงการสำคัญ อาทิ โครงการเวทีเสวนา Policy Dialogue ก้าวสู่ปีที่ 5 พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 : สิทธิมนุษยชนในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนบูรณาการข้างป่าภาคประชาชน (พื้นที่ป่าภาคตะวันออก) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการวิทยากรกระบวนการ (Training of Trainers) ด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อนำคู่มือการจัดการเรียนรู้อิทธิพลสิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปประยุกต์ใช้ เขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี และโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนการจัดการข้างป่าเชิงบูรณาการ ภาคตะวันตก: ขับเคลื่อนประชาชน ประสานรัฐ เพื่อจัดการข้างป่าอย่างยั่งยืน

อย่างไรก็ตาม ควรมีการพัฒนาาระบบประเมินผลตามหลักวิชาการ โดยมีการกำหนดค่านิยมและออกแบบเครื่องมือ/ข้อคำถามที่มีความสอดคล้องเหมาะสม เพื่อให้สามารถประเมินผลลัพธ์ได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ต่อไป

4.1.1.3 การกึ่งด้านการเฝ้าระวังสถานการณ์สิทธิมนุษยชน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้กำหนดให้มีการประเมินผลกระบวนการเฝ้าระวังสถานการณ์สิทธิมนุษยชน เพื่อประมวลข้อมูลที่เป็นพัฒนาการและความท้าทายทางด้านสิทธิมนุษยชนที่สำคัญเพื่อนำมาประกอบ “การจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย” ซึ่งเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดที่กำหนดในคำรับรองการปฏิบัติราชการ โดยต้องดำเนินการให้เสร็จทันตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย คือภายใน 90 วันนับจากวันสิ้นปีปฏิทิน ผลการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินในค่าเป้าหมายระดับที่ 5 คือ มีการเสนอร่างรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี 2565 เสนอต่อ กสม. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ นอกจากนี้ ยังได้มีการประมวลความเห็นของคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต่อข้อเสนอแนะของ กสม. ในรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี 2564 มีการจัดทำสรุปข้อสังเกตและความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 15 ราย ในแต่ละประเด็นต่อรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี 2564 ไว้ในรายงาน เพื่อประโยชน์ในการติดตามความคืบหน้าในปี 2565 ด้วย

4.1.2 การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสียต่อผลการให้บริการของสำนักงาน กสม.

กสม. ได้ให้ความสำคัญกับการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholders) เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงคุณภาพการให้บริการและการดำเนินงานตามภารกิจเป็นประจำทุกปี ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้กำหนดค่าเป้าหมายระดับ 5 ไว้ที่ร้อยละ 90 โดยมีการแบ่งกระบวนการและกลุ่มเป้าหมายในการประเมินความพึงพอใจ ออกเป็น 4 กลุ่ม และมีผลการประเมิน ดังนี้

1. ความพึงพอใจด้านงานรับเรื่องร้องเรียน ผลคะแนนความพึงพอใจ คิดเป็นร้อยละ 89.38
2. ความพึงพอใจด้านงานตรวจสอบข้อเท็จจริง ผลคะแนนความพึงพอใจ คิดเป็นร้อยละ 87.74
3. ความพึงพอใจด้านงานการให้บริการของศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน ผลคะแนนความพึงพอใจ คิดเป็นร้อยละ 95.42
4. ความพึงพอใจด้านงานจัดซื้อจัดจ้าง ผลคะแนนความพึงพอใจ คิดเป็นร้อยละ 91.33

ทั้งนี้ ความพึงพอใจในภาพรวมทั้ง 4 กระบวนการงาน คิดเป็น ร้อยละ 90.96 อยู่ในระดับ “มากที่สุด” เป็นไปตามค่าเป้าหมายในระดับที่ 5

4.2 มิติภายใน มีการประเมินใน 2 ด้าน ได้แก่

4.2.1 การประเมินประสิทธิภาพ (Efficiency)

การประเมินประสิทธิภาพเป็นการประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยคำนึงถึงวิธีการ (means) และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร (resources) ในการดำเนินงาน โดยได้กำหนดให้มีการประเมินผลจาก “ร้อยละของการเบิกจ่าย และ/หรือการก่องหน้ผูกพันเงินงบประมาณที่มีไว้ใช้จ่ายของสำนักงาน กสม.” ซึ่งได้กำหนดค่าเป้าหมายระดับที่ 5 ไว้ที่ร้อยละ 96 ผลการเบิกจ่ายและ/หรือการก่องหน้ผูกพันเงินงบประมาณ พ.ศ. 2565 คิดเป็นร้อยละ 96.73 อยู่ในระดับที่ 5 โดยส่วนใหญ่สามารถดำเนินการตามแผนงบประมาณที่กำหนดไว้

อย่างไรก็ตาม มีผลการเบิกจ่ายบางส่วนที่ล่าช้าไม่เป็นไปตามแผน เนื่องจากผลกระทบของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้มีการประกาศใช้มาตรการล็อกดาวน์ในบางพื้นที่ จึงก่อให้เกิดข้อจำกัดในการจัดโครงการ/กิจกรรมที่มีการรวมกลุ่ม รวมถึงการลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบ แสวงหา

ข้อเท็จจริง หรือจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ตามภารกิจ นอกจากนี้ สำนักงาน กสม. ควรพิจารณาพัฒนาระบบการบริหารจัดการข้อมูลการเงินการคลัง เพื่อให้ผู้บริหารสามารถเรียกดูข้อมูลการบริหารการเงินการคลังในรูปแบบที่เป็นปัจจุบันเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารระบบการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงาน กสม. ต่อไป

4.2.2 การพัฒนาองค์กร (Organization Development)

จากนโยบายของ กสม. ชุดที่ 4 ที่มุ่งหวังพัฒนาสำนักงาน กสม. สู่การเป็นองค์กรที่สมรรถนะสูง (high performance) จึงได้กำหนดให้มีการประเมินผล “การดำเนินโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชน สำนักงาน กสม.” ที่มีเป้าหมายเพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานของสำนักงาน กสม. โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานรูปแบบเดียวกันเพื่อรองรับการก้าวสู่องค์กรดิจิทัล และพัฒนาระบบสารสนเทศและข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชนที่สำคัญของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ในการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนและบูรณาการข้อมูลของหน่วยงานของรัฐอย่างเป็นระบบ ตลอดจนการพัฒนากระบวนการเพื่อให้บริการประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในการค้นหาข้อมูลต่าง ๆ

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการศึกษา วิเคราะห์ปัญหา และวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้งาน (user requirement specification) การทดสอบระบบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขระบบให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งาน ก่อนการเริ่มใช้งานจริง ซึ่งผลการดำเนินงานอยู่ในค่าเป้าหมายระดับที่ 5

นอกจากนี้ ยังได้กำหนดให้มีการประเมินผล “ความสำเร็จของการจัดทำระบบการติดตามผลการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน” ซึ่งเป็นการต่อยอดและพัฒนาตามข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะจากการวิเคราะห์ประเมินผลการปฏิบัติงานในรายงานฉบับปีที่ผ่านมา โดยได้จัดทำรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานในแต่ละกระบวนการ (work manual) เพื่อให้การดำเนินงานเป็นระบบและมีมาตรฐานยิ่งขึ้น ผลการดำเนินงานอยู่ในค่าเป้าหมายระดับที่ 5 คือ มีการออกระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยการติดตามผลการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2564 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงมีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานทุกด้านและการตอบสนองต่อข้อเสนอแนะตามรายงานผลการตรวจสอบของ กสม. เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนางานต่อไป

บทที่ 5

ปัญหา อุปสรรค

และข้อเสนอแนะ
ในการดำเนินงาน

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงาน

5

จากการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจของ กสม. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 พบว่ามีปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดบางประการ จึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

5.1 หน้าที่และอำนาจของ กสม. ในการชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริง ที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้า กรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย โดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม อันไม่สอดคล้องกับหน้าที่และอำนาจของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามหลักการปารีส

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (4) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (4) และมาตรา 44 บัญญัติให้ กสม. ชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ซึ่ง กสม. ได้เคยแสดงความกังวลต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญในขณะนั้นว่า บทบัญญัติดังกล่าวอาจไม่สอดคล้องกับหลักความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามหลักการปารีส

ต่อมา กสม. ได้เข้ารับการประเมินเพื่อทบทวนสถานะ (re-accreditation) กับคณะกรรมการประเมินสถานะ (Sub-Committee on Accreditation: SCA)¹²

ของกรอบความร่วมมือกับพันธมิตรระดับโลกว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชน (Global Alliance of National Human Rights Institutions: GANHRI) ซึ่งได้รับข้อสังเกตจากเครือข่ายองค์กรทั้งในประเทศและระหว่างประเทศว่า หน้าที่และอำนาจดังกล่าวไม่สอดคล้องกับหลักการปารีสเนื่องจากอาจส่งผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ทั้งที่อาจเกิดขึ้นจริงหรือที่เป็นการรับรู้ (actual or perceived impact on independence) ซึ่ง กสม. ได้มีการประสานความร่วมมือในระดับต่าง ๆ ทั้งกับฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร เพื่อยกเลิกบทบัญญัติดังกล่าว

การดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2565 กสม. ได้มีหนังสือยืนยันขอแก้ไขร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... ต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเห็นควรยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของ กสม. ในการชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ตามมาตรา 26 (4) และมาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ซึ่งได้รับทราบจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีว่า ได้มีหนังสือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความเห็น

¹² เป็นคณะกรรมการภายใต้กรอบความร่วมมือเครือข่ายพันธมิตรระดับโลกว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (Global Alliance of National Human Rights Institutions: GANHRI) ซึ่งได้พิจารณาปรับลดสถานะของ กสม. จากสถานะ A เป็น B เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2558

เพิ่มเติม แต่เนื่องจากในบางประเด็นมีหน่วยงานให้ความเห็นหลากหลายแนวทาง อยู่ระหว่างการสรุปความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

รัฐสภา คณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาสนับสนุนการแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 โดยยกเลิกบทบัญญัติในมาตรา 26 (4) เพื่อให้บทบาทหน้าที่ของ กสม. สอดคล้องกับหลักการปารีส

5.2 ข้องำกักด้านกฎหมาย กรณีที่ กสม. เห็นสมควรดำเนินการ ประนีประนอมข้อพิพาทด้านสิทธิมนุษยชน

พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542 บัญญัติให้ กสม. สามารถไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของคู่กรณีระหว่างการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับหลักการปารีส ที่กำหนดให้สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่มีอำนาจรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียน สามารถยุติปัญหานั้นมิตรผ่านกระบวนการไกล่เกลี่ยได้

อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ซึ่งใช้บังคับแทนพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มิได้บัญญัติหน้าที่และอำนาจในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของ กสม. ไว้ ทำให้ กสม. ไม่สามารถไกล่เกลี่ยข้อพิพาทได้ เมื่อ กสม. รับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณาจึงต้องนำเข้าสู่ขั้นตอนการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งกว่าจะสิ้นสุดกระบวนการอาจต้องใช้ระยะเวลาดำเนินการนานกว่าการยุติในรูปแบบการไกล่เกลี่ย ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาให้กับผู้ร้องได้รวดเร็วและเป็นประโยชน์ต่อคู่กรณีทุกฝ่าย รวมถึงช่วยลดความขัดแย้งระหว่างคู่กรณีได้

การดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2565 กสม. ได้มีหนังสือยืนยันขอแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 เพื่อบัญญัติให้ กสม. มีหน้าที่และอำนาจในการประนีประนอมข้อพิพาทระหว่างคู่กรณี และแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ให้ชัดเจน ซึ่งได้รับทราบจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีว่า ได้มีหนังสือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความเห็นเพิ่มเติม แต่เนื่องจากในบางประเด็นมีหน่วยงานให้ความเห็นหลากหลายแนวทาง อยู่ระหว่างการสรุปความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

รัฐสภาและคณะรัฐมนตรีควรเร่งรัดการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่ กสม. เสนอเพื่อให้ กสม. มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการให้คู่กรณีทำความเข้าใจปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน อันจะทำให้การคุ้มครองผู้ได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ล่าช้าและสอดคล้องกับหลักสากลต่อไป

ทั้งนี้ หาก กสม. ได้รับการสนับสนุนจากรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขหน้าที่และอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (4) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (4) รวมทั้งกำหนดให้ กสม. มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการให้คู่กรณีทำความเข้าใจปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน จะทำให้ กสม. สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพตามมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 รวมทั้งจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นต่อบทบาทของ กสม. ในระดับสากลตามนโยบายของ กสม. ชุดปัจจุบัน

5.3 ปัญหา อุปสรรค ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของ กสม.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (2) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 43 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ กสม. มีหน้าที่และอำนาจจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเมื่อได้รับรายงานดังกล่าว ให้รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการปรับปรุง แก้ไขตามความเหมาะสมโดยเร็ว กรณีไม่อาจดำเนินการได้ หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการต้องแจ้งเหตุผลให้ กสม. รับทราบ

การดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

การติดตามผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย พบว่า คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องได้แจ้งความเห็นต่อรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยของ กสม. อย่างต่อเนื่อง แต่ส่วนใหญ่เป็นการให้ความเห็นและคำอธิบายเกี่ยวกับการดำเนินการและผลดำเนินงานของหน่วยงานนั้น ๆ มากกว่าการแจ้งผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน หรือเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้หรือต้องใช้เวลา รวมทั้งบางแห่งยังไม่ได้แจ้งผลดำเนินการในบางหัวข้อ/ประเด็น

ข้อเสนอแนะ

คณะรัฐมนตรีควรกำกับให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐให้ความสำคัญต่อการดำเนินการตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน กรณีไม่อาจดำเนินการได้หรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการ ขอให้แจ้งเหตุผลต่อ กสม. ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 43

รายงานงบการเงิน

สำนักงานคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

รายงานงบการเงิน

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ตรวจสอบรายงานการเงินของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า รายงานการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 และผลการดำเนินงาน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบรายงานการเงินในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากหน่วยงานตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและประมวลจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี รวมถึงมาตรฐานเรื่องความเป็นอิสระที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี (ประมวลจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบรายงานการเงิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและประมวลจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่า หลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วย ข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมถึงรายงานการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินคาดว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะได้รับรายงานประจำปีภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้)

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่อรายงานการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่น และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบรายงานการเงิน คือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับรายงานการเงิน หรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อ่านรายงานประจำปี หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่อรายงานการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควร ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็น เพื่อให้สามารถจัดทำรายงานการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำรายงานการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของหน่วยงาน ในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่มีข้อกำหนดในกฎหมายหรือเป็นนโยบายรัฐบาลที่จะเลิกหน่วยงาน หรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการกำกับดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของหน่วยงาน

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบรายงานการเงิน

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า รายงานการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล คือ ความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน และมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และถือว่ามีความสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่า รายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้รายงานการเงินจากรายงานการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ในรายงานการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงผลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของหน่วยงาน

- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

- สรุปร่วมกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของหน่วยงานในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในรายงานการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้หน่วยงานต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของรายงานการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่ารายงานการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายใน หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางศิริเกษ วาทยานนท์)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 18

(นางสาววารุณี โกศลศิริกุล)

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2565	2564
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	43,383,124.87	80,048,371.96
ลูกหนี้ระยะสั้น	6	103,800.00	-
วัสดุคงเหลือ		3,048,521.24	2,634,732.96
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		693,276.49	504,399.85
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		47,228,722.60	83,187,504.77
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	7	22,679,451.34	16,451,283.90
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	8	4,209,399.20	3,352,679.04
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		34,000.00	34,000.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		26,922,850.54	19,837,962.94
รวมสินทรัพย์		74,151,573.14	103,025,467.71

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสาวจิราภรณ์ ทองคำวัฒนะ)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

(นายพิทักษ์พล บุญยมาลิก)
เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2565	2564
หนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้ระยะสั้น	9	7,776,168.32	5,106,971.41
เงินรับฝากระยะสั้น	10	1,295,077.73	2,927,737.17
รวมหนี้สินหมุนเวียน		<u>9,071,246.05</u>	<u>8,034,708.58</u>
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	11	427,310.45	894,251.12
เงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะยาว		1,000,000.00	1,000,000.00
เงินรับฝากระยะยาว	12	498,212.00	115,863.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		<u>1,925,522.45</u>	<u>2,010,114.12</u>
รวมหนี้สิน		<u><u>10,996,768.50</u></u>	<u><u>10,044,822.70</u></u>
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
ทุน		35,560,825.84	35,560,825.84
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม		27,593,978.80	57,419,819.17
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		<u>63,154,804.64</u>	<u>92,980,645.01</u>
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		<u><u>74,151,573.14</u></u>	<u><u>103,025,467.71</u></u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสาวจิราภรณ์ ทองคำวัฒนะ)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

(นายพิทักษ์พล บุญมาลิก)

เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2565	2564
รายได้			
รายได้จากงบประมาณ	15	251,713,425.58	245,092,259.88
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ		-	2,590,350.00
รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	16	1,072,782.81	2,707,940.07
รายได้อื่น	17	127,709.23	-
รวมรายได้		252,913,917.62	250,390,549.95
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	18	156,939,685.63	145,751,518.34
ค่าบำเหน็จบำนาญ	19	34,135,079.45	28,077,398.76
ค่าตอบแทน	20	1,302,000.00	813,800.00
ค่าใช้จ่ายสอย	21	65,442,329.64	41,671,800.45
ค่าวัสดุ	22	7,443,615.32	6,637,070.67
ค่าสาธารณูปโภค	23	9,918,441.65	9,255,639.98
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	24	6,387,805.70	7,485,944.36
รวมค่าใช้จ่าย		281,568,957.39	239,693,172.56
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		(28,655,039.77)	10,697,377.39

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสาวจิราภรณ์ ทองคำวัฒนะ)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

(นายพิทักษ์พล บุญมาลิก)

เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565

(หน่วย : บาท)

	ทุน	รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย สะสม	องค์ประกอบอื่น ของสินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุน	รวม สินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 - ตามที่รายงานไว้เดิม	35,560,825.84	46,823,664.59	-	82,384,490.43
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน	-	(101,222.81)	-	(101,222.81)
ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 - หลังการปรับปรุง	35,560,825.84	46,722,441.78	-	82,283,267.62
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2564				
การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ทุนเพิ่ม/ลด	-	-	-	-
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	10,697,377.39	-	10,697,377.39
กำไร/ขาดทุนจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2564	<u>35,560,825.84</u>	<u>57,419,819.17</u>	<u>-</u>	<u>92,980,645.01</u>

(หน่วย : บาท)

	ทุน	รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย สะสม	องค์ประกอบอื่น ของสินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุน	รวม สินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2564 - ตามที่รายงานไว้เดิม	35,560,825.84	57,419,819.17	-	92,980,645.01
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน	-	(1,170,800.60)	-	(1,170,800.60)
ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2564 - หลังการปรับปรุง	35,560,825.84	56,249,018.57	-	91,809,844.41
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2565				
การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ทุนเพิ่ม/ลด	-	-	-	-
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	(28,655,039.77)	-	(28,655,039.77)
กำไร/ขาดทุนจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2565	<u>35,560,825.84</u>	<u>27,593,978.80</u>	<u>-</u>	<u>63,154,804.64</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

 (นางสาวจิราภรณ์ ทองคำวัฒนะ)
 ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

 (นายพิทักษ์พล บุญยมาลิก)
 เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 17 ต่อมาถูกยกเลิกโดยมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 13 ธันวาคม 2560 ตามมาตรา 47 กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นส่วนราชการและมีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ และมาตรา 48 กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

1. รับผิดชอบงานธุรการและดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการบรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น

2. อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุน การปฏิบัติงานของคณะกรรมการและกรรมการ

3. ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือองค์กรอื่นใดในด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อประโยชน์ในการสนับสนุนภารกิจและหน้าที่ของคณะกรรมการ

4. ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่มิกฎหมายกำหนดหรือที่คณะกรรมการมอบหมาย

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตั้งอยู่ที่ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคาร B) ชั้น 6 - 7 เลขที่ 120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบเงินอุดหนุน จำนวน 209,892,000.00 บาท (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 211,729,700.00 บาท) โดยแยกเป็นค่าใช้จ่ายบุคลากร จำนวน 140,756,900.00 บาท ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน จำนวน 52,547,000.00 บาท และค่าครุภัณฑ์ จำนวน 16,588,100.00 บาท เพื่อใช้จ่ายในแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ แผนงานบุคลากรภาครัฐ แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผลผลิตการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเชิงพื้นที่ แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาบริการประชาชนและการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ และแผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ผลผลิตที่ 1 การส่งเสริมสิทธิมนุษยชน และผลผลิตที่ 2 การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

หมายเหตุ 2 เกณฑ์การจัดทำรายงานการเงิน

รายงานการเงินของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฉบับนี้ จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 รายการที่ปรากฏในรายงานการเงินฉบับนี้เป็นไปตาม

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งรวมถึงหลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ และแสดงรายการในรายงานการเงินตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0410.2/ว 479 ลงวันที่ 2 ตุลาคม 2563 เรื่อง รูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ

รอบระยะเวลาบัญชีเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายนของปีถัดไป

หน่วยงานที่เสนอรายงาน คือ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งไม่มีหน่วยเบิกจ่ายในส่วนภูมิภาค

หมายเหตุ 3 มาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่

กระทรวงการคลังได้ประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ และฉบับปรับปรุงใหม่ ที่มีผลบังคับใช้ในงวดปัจจุบันโดยถือปฏิบัติสำหรับรายงานการเงิน ที่มีรอบระยะเวลาบัญชีเริ่มต้นตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2564

- นโยบายการบัญชีภาครัฐ เรื่อง บัตรภาษี

ฝ่ายบริหารเชื่อว่ามาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ข้างต้น จะไม่มีผลกระทบต่อรายงานการเงินในงวดที่นำมาถือปฏิบัติ

หมายเหตุ 4 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

- เงินสด หมายถึง เงินสดในมือ เช็ค ดราฟต์ และธนาคัติ หน่วยงานจะรับรู้เงินสดและเงินฝากธนาคารในราคาตามมูลค่าที่ตราไว้ และแสดงรายการดังกล่าวไว้ในเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดในงบแสดงฐานะการเงิน

- เงินตรองราชการ เป็นเงินที่หน่วยงานได้รับจากรัฐบาลเพื่อตรองจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายปลีกย่อยในการดำเนินงานของหน่วยงานตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติ และต้องคืนให้รัฐบาลเมื่อหมดความจำเป็นในการใช้เงิน แสดงไว้เป็นเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดซึ่งมียอดตรงกันข้ามกับรายการเงินตรองราชการรับจากคลังภายใต้หัวข้อหนี้สินไม่หมุนเวียน

- รายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องซึ่งมีระยะเวลาครบกำหนดที่จะเปลี่ยนให้เป็นเงินสดได้ภายใน 3 เดือน เช่น เงินฝากประจำ บัตรเงินฝาก และตั๋วเงินที่มีวันถึงกำหนดภายใน 3 เดือน แสดงไว้เป็นรายการเทียบเท่าเงินสด

4.2 ลูกหนี้ระยะสั้น

ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ คือ จำนวนเงินในงบประมาณที่หน่วยงานจ่ายให้ข้าราชการ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ อนุกรรมการเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการประจำประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พนักงานราชการ ลูกจ้างสำนักงาน ยืมเพื่อนำไปทรองใช้จ่ายในการดำเนินงานของหน่วยงาน ซึ่งอยู่ระหว่างรอรับชำระคืนหรือรอการส่งใบสำคัญขอใช้

4.3 วัสดุคงเหลือ

วัสดุคงเหลือ หมายถึง สินทรัพย์ที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติ โดยทั่วไปมีมูลค่าไม่สูง และไม่มีลักษณะคงทนถาวร หน่วยงานวัดมูลค่าวัสดุคงเหลือในราคาทุนตามวิธีเข้าก่อนออกก่อน

4.4 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

- อาคารและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งส่วนปรับปรุงอาคาร ทั้งอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่หน่วยงานมีกรรมสิทธิ์และไม่มีกรรมสิทธิ์ แต่หน่วยงานได้ครอบครองและนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน แสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม

- อุปกรณ์ ได้แก่ ครุภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ แสดงมูลค่าตามมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม โดยรับรู้เป็นสินทรัพย์ เฉพาะรายการที่มีมูลค่าต่อหน่วยตั้งแต่ 10,000.00 บาท ขึ้นไป ยกเว้นรายการที่ได้มาก่อนปีงบประมาณ 2563 รับรู้เป็นอุปกรณ์เมื่อมีมูลค่าขั้นต่ำตั้งแต่ 5,000.00 บาท ขึ้นไป

- ค่าเสื่อมราคابันทึกลงเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ ดังนี้

ประเภทสินทรัพย์	อายุการใช้งาน (ปี)
- ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	20
- ครุภัณฑ์สำนักงาน	3, 10
- ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	5
- ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	5
เครื่องกำเนิดไฟฟ้า	20
- ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	4
- ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	5
- ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	10
- ครุภัณฑ์การแพทย์และวิทยาศาสตร์	5

สำหรับสินทรัพย์ที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2558 เป็นต้นไป หน่วยงานได้เปลี่ยนแปลงอายุการใช้งาน ดังนี้

ประเภทสินทรัพย์	อายุการใช้งาน (ปี)	
	(เดิม)	(ใหม่)
- ครุภัณฑ์สำนักงาน	10	8
- ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	10	5
- ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง		

4.5 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

- สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ได้แก่ ต้นทุนที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ รวมถึงระบบงานต่าง ๆ และต้นทุนเว็บไซต์ ทั้งที่ได้มาจากการจัดซื้อ และการจ้างพัฒนาขึ้น โดยหน่วยงานมีสิทธิ์ควบคุมการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์นั้น และคาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการจากสินทรัพย์นั้นเกินกว่าหนึ่งปี หน่วยงานแสดงรายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตนตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม
- ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ 4 ปี

4.6 รายได้รอการรับรู้

รายได้รอการรับรู้ เป็นสินทรัพย์ที่หน่วยงานได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ และสินทรัพย์รับบริจาคโดยมีผู้มอบให้หน่วยงานไว้ใช้ในการดำเนินงาน รวมทั้งการได้รับเงินสดที่มีเงื่อนไขเป็นข้อจำกัดในการใช้จ่ายเงิน ซึ่งหน่วยงานยังไม่อาจรับรู้รายได้

รายได้รอการรับรู้จะถูกทยอยตัดบัญชีเพื่อรับรู้รายได้ตามเกณฑ์ที่เป็นระบบและสมเหตุสมผลตลอดระยะเวลาที่จำเป็นเพื่อจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ทยอยรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สัดส่วนของค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ได้รับความช่วยเหลือหรือบริจาค

4.7 รายได้จากงบประมาณ

- รายได้จากเงินงบประมาณ หน่วยงานรับรู้รายได้เงินงบประมาณตามที่ยื่นคำขอเบิกเงินงบประมาณและได้รับการโอนเงินงบประมาณจากกรมบัญชีกลาง
- รายได้จากงบประมาณงบกลาง รับรู้รายได้เมื่อได้รับโอนเงินจากกรมบัญชีกลางตามที่ยื่นคำขอเบิกเข้าบัญชีเงินฝาก รวมทั้งการเบิกจ่ายตรงจากกรมบัญชีกลาง

4.8 รายได้แผ่นดิน

รายได้แผ่นดิน เป็นรายได้ที่หน่วยงานไม่สามารถนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงาน รับรู้เมื่อเกิดรายได้ด้วยยอดสุทธิหลังจากหักส่วนที่จัดสรรเป็นเงินนอกงบประมาณตามที่ได้รับการยกเว้น รายได้แผ่นดินและรายได้แผ่นดินนำส่งคลังไม่ต้องแสดงเป็นรายได้และค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน แต่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นรายงานแยกต่างหาก

4.9 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค ได้แก่ รายได้จากเงินช่วยเหลือและเงินบริจาค กรณีที่ไม่มีเงื่อนไขหรือข้อจำกัดในการใช้ รับรู้เป็นรายได้ทั้งจำนวนเมื่อได้รับเงิน สำหรับกรณีที่มีเงื่อนไขเป็นข้อจำกัดที่ต้องปฏิบัติตามในการใช้จ่ายเงิน หรือกรณีได้รับความช่วยเหลือและบริจาคเป็นสินทรัพย์ที่ให้ประโยชน์แก่หน่วยงานเกินหนึ่งปี จะทยอยรับรู้เป็นรายได้ตามเกณฑ์สัดส่วนของค่าใช้จ่ายเพื่อการนั้นเกิดขึ้น หรือเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ได้รับตลอดอายุของสินทรัพย์นั้น }

หมายเหตุ 5 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
เงินสดในมือ	883.23	513.17
เงินท่ตรงราชการ	1,000,000.00	1,000,000.00
เงินฝากสถาบันการเงิน	40,893,399.14	74,116,495.79
เงินฝากคลัง	1,488,842.50	4,931,363.00
รวม เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	43,383,124.87	80,048,371.96

เงินสดในมือ จำนวน 883.23 บาท เป็นเงินสด นอกจากส่วนที่หน่วยงานถือไว้เพื่อใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานปกติตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานแล้ว ยังรวมถึงส่วนที่หน่วยงานได้รับไว้เพื่อร่อนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมาย ซึ่งไม่สามารถนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของหน่วยงานได้

เงินท่ตรงราชการ จำนวน 1,000,000.00 บาท เป็นเงินที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายปลีกย่อยในหน่วยงานตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินท่ตรงราชการ พ.ศ. 2562 ซึ่งจะต้องส่งคืนคลังเมื่อหมดความจำเป็นในการใช้จ่าย ยอดคงเหลือสิ้นปีประกอบด้วย เงินฝากธนาคารทั้งจำนวน

เงินฝากคลัง เป็นเงินที่หน่วยงานฝากไว้กับกระทรวงการคลังภายใต้ข้อกำหนดตามกฎหมาย โดยไม่มีดอกเบี้ย ซึ่งสามารถเบิกถอนได้เมื่อต้องการใช้จ่ายตามรายการที่กำหนดไว้ในระเบียบที่ระบุข้อจำกัดในการใช้จ่าย

เงินฝากคลัง จำนวน 1,488,842.50 บาท (ปีงบประมาณ 2564 จำนวน 4,931,363.00 บาท) เป็นเงินนอกงบประมาณที่มีข้อจำกัดในการใช้จ่ายเพื่อจ่ายต่อไปให้บุคคลหรือหน่วยงานอื่นตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในกฎหมายอันเป็นที่มาของเงินฝากคลั้้นั้น หน่วยงานไม่สามารถนำไปใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานตามปกติได้ แต่มีหน้าที่ถือไว้เพื่อจ่ายตามวัตถุประสงค์ของเงินฝากคลั้้นี้ ดังนี้

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
เงินประกันสัญญา	1,344,542.00	662,483.00
เงินประกันซอง	-	1,600,000.00
เงินประกันผลงาน	144,300.50	78,530.00
เงินค่าธรรมเนียมสมัครสอบ	-	2,590,350.00
รวม เงินฝากคลัง	1,488,842.50	4,931,363.00

หมายเหตุ 6 ลูกหนี้ระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ	103,800.00	-
รวม ลูกหนี้ระยะสั้น	103,800.00	-

ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ ณ วันสิ้นปี แยกตามอายุหนี้ ดังนี้

ลูกหนี้เงินยืม ในงบประมาณ	(หน่วย : บาท)			
	ยังไม่ถึงกำหนด ชำระ	เกินกำหนดชำระ ไม่เกิน 15 วัน	เกินกำหนดชำระ เกินกว่า 15 วัน	รวม
2565	103,800.00	-	-	103,800.00
2564	-	-	-	-

หมายเหตุ 7 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	12,189,412.62	12,189,412.62
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	6,045,974.28	5,436,503.65
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า - สุทธิ	6,143,438.34	6,752,908.97
ครุภัณฑ์	100,410,740.06	94,128,948.76
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - ครุภัณฑ์	88,634,727.06	84,430,573.83
ครุภัณฑ์ - สุทธิ	11,776,013.00	9,698,374.93
งานระหว่างก่อสร้าง	4,760,000.00	-
รวม ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	22,679,451.34	16,451,283.90

หมายเหตุ 8 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	30,355,369.24	27,291,587.24
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม - โปรแกรมคอมพิวเตอร์	26,673,970.04	25,099,788.20
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ - สุทธิ	3,681,399.20	2,191,799.04
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างพัฒนา	528,000.00	1,160,880.00
รวม สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	4,209,399.20	3,352,679.04

หมายเหตุ 9 เจ้าหนี้ระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
เจ้าหนี้ค่าซื้อสินค้าและบริการ	6,444,579.72	3,176,622.84
เจ้าหนี้รายจ่ายประเภททุน	23,540.00	59,717.25
เจ้าหนี้อื่น	137,680.00	1,241,074.16
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	1,170,368.60	629,557.16
รวม เจ้าหนี้ระยะสั้น	7,776,168.32	5,106,971.41

หมายเหตุ 10 เงินรับฝากระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
เงินประกันสัญญา	1,056,519.00	1,168,440.00
เงินประกันซอง	-	1,600,000.00
เงินประกันผลงาน	144,300.50	78,530.00
เงินรับฝากอื่น	94,258.23	80,767.17
รวม เงินรับฝากระยะสั้น	1,295,077.73	2,927,737.17

เงินประกันสัญญา จำนวน 1,056,519.00 บาท ฝากไว้ในบัญชีเงินฝากคลัง จำนวน 846,330.00 บาท และเงินฝากสถาบันการเงิน จำนวน 210,189.00 บาท และเงินประกันผลงาน จำนวน 144,300.50 บาท ฝากไว้ในบัญชีเงินฝากคลัง (ตามหมายเหตุ 5)

หมายเหตุ 11 เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
รายได้รอการรับรู้		
ครุภัณฑ์	427,310.45	894,251.12
รวม เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	427,310.45	894,251.12

หมายเหตุ 12 เงินรับฝากกระยะยาว

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
เงินประกันสัญญา	498,212.00	115,863.00
รวม เงินรับฝากกระยะยาว	498,212.00	115,863.00

เงินประกันสัญญา จำนวน 498,212.00 บาท ฝากไว้ในบัญชีเงินฝากคลังทั้งจำนวน (ตามหมายเหตุ 5)

หมายเหตุ 13 ภาระผูกพัน

- ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงาน

หน่วยงานในฐานะผู้เช่ามีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้ ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 และ 2564 ดังนี้

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
ไม่เกิน 1 ปี	663,828.00	-
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	22,129,419.00	2,675,856.00
รวม	22,793,247.00	2,675,856.00

ภาระผูกพันตามสัญญา จำนวน 22,793,247.00 บาท รายละเอียดสัญญา ดังนี้

1. สัญญาเช่ารถยนต์ สัญญาเลขที่ 75/2562 ลงวันที่ 16 มกราคม 2562 เช่ารถยนต์นั่งส่วนบุคคล จำนวน 1 คัน และรถยนต์โดยสารส่วนบุคคล ขนาด 12 ที่นั่ง จำนวน 2 คัน สัญญาสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2566 ภาระผูกพันตามสัญญา จำนวนเงิน 663,828.00 บาท

2. สัญญาเช่ารถยนต์ สัญญาเลขที่ 71/2563 ลงวันที่ 30 มีนาคม 2563 เช่ารถยนต์นั่งส่วนบุคคล จำนวน 1 คัน สัญญาสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567 ภาระผูกพันตามสัญญา จำนวนเงิน 359,520.00 บาท

3. สัญญาเช่ารถยนต์ สัญญาเลขที่ 72/2563 ลงวันที่ 30 มีนาคม 2563 เช่ารถยนต์โดยสารส่วนบุคคล จำนวน 1 คัน สัญญาสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567 ภาระผูกพันตามสัญญา จำนวนเงิน 539,280.00 บาท

4. สัญญาเช่ารถยนต์ สัญญาเลขที่ 71/2565 ลงวันที่ 29 ตุลาคม 2564 เช่ารถยนต์ประจำตำแหน่งประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน 1 คัน และรถยนต์ประจำตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน 5 คัน สัญญาสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2569 ภาระผูกพันตามสัญญา จำนวนเงิน 16,137,312.00 บาท

5. สัญญาเช่ารถยนต์ สัญญาเลขที่ 84/2565 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2565 เช่ารถยนต์บรรทุก จำนวน 1 คัน และรถยนต์โดยสารส่วนบุคคล ขนาด 12 ที่นั่ง จำนวน 1 คัน สัญญาสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2569 ภาระผูกพันตามสัญญา จำนวนเงิน 1,892,616.00 บาท

6. สัญญาเช่ารถยนต์ สัญญาเลขที่ 108/2565 ลงวันที่ 1 กันยายน 2565 เช่ารถยนต์ประจำตำแหน่ง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน 1 คัน สัญญาสิ้นสุดวันที่ 31 สิงหาคม 2570 ภาระผูกพันตามสัญญา จำนวนเงิน 3,200,691.00 บาท

- ภาระผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 และ 2564 หน่วยงานมีภาระผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน ดังนี้

	(หน่วย : บาท)	
สัญญาที่ยังไม่ได้รับรู้	2565	2564
ที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง	2,040,000.00	-
อุปกรณ์ และอื่น ๆ	12,293,703.00	5,907,306.00
รวม	14,333,703.00	5,907,306.00

ภาระผูกพันข้างต้นเกิดจากมูลค่าตามสัญญาจ้างปรับปรุงอาคารเช่า และจัดหาสินทรัพย์

- ภาระผูกพันตามสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ

ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 และ 2564 หน่วยงานมีภาระผูกพันที่เกิดจากสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ จำแนกตามระยะเวลาของสัญญา ดังนี้

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
ไม่เกิน 1 ปี	7,148,190.16	20,262,580.00
รวม	7,148,190.16	20,262,580.00

ภาระผูกพันตามสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ ปีงบประมาณ 2564 จำนวน 26,169,886.00 บาท ปรับเป็นภาระผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน จำนวน 5,907,306.00 บาท คงเหลือเป็นภาระผูกพันตามสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ จำนวน 20,262,580.00 บาท

หมายเหตุ 14 หนังสือที่อาจจะเกิดขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีคดีที่ถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย รวมทั้งสิ้น 2 คดี มูลค่าฟ้อง 3,581,820.62 บาท โดยถูกฟ้องคดีปกครอง คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด จำนวน 1 คดี และถูกฟ้องให้ชำระค่าเสียหายจากการบอกเลิกสัญญาจ้างปรับปรุงสถานที่ศูนย์สารสนเทศ ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลแพ่ง จำนวน 1 คดี

หมายเหตุ 15 รายได้จากงบประมาณ

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
รายได้จากงบเงินอุดหนุน		
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	140,756,900.00	143,923,200.00
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	52,547,000.00	57,272,300.00
ค่าครุภัณฑ์	16,588,100.00	10,534,200.00
รายได้จากงบกลาง	41,821,425.58	33,362,559.88
รวม รายได้จากงบประมาณ	251,713,425.58	245,092,259.88

หมายเหตุ 16 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
รายได้จากการช่วยเหลือเพื่อการดำเนินงาน	605,842.14	2,123,258.67
จากหน่วยงานภาครัฐ		
รายได้จากการบริจาค	466,940.67	584,681.40
รวม รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	1,072,782.81	2,707,940.07

หมายเหตุ 17 รายได้อื่น

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากจากสถาบันการเงิน	120,276.23	-
รายได้จากการขายของเบ็ดเตล็ด	7,433.00	-
รวม รายได้อื่น	127,709.23	-

หมายเหตุ 18 ค่าใช้จ่ายบุคลากร

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
เงินเดือน	67,093,611.91	66,621,932.48
ค่าล่วงเวลา	127,060.00	32,250.00
เงินประจำตำแหน่ง	7,341,443.20	7,568,231.93
ค่าตอบแทน	64,902,660.96	60,677,058.05
ค่าจ้างลูกจ้างตามสัญญาจ้าง	6,122,349.48	488,358.08

	2565	2564
ค่าตอบแทนเหมาจ่ายแทนการจัดหารถประจำตำแหน่ง	1,839,600.00	1,777,800.69
ค่ารักษาพยาบาล	4,653,484.25	3,978,972.50
เงินช่วยการศึกษาบุตร	288,961.75	223,830.25
เงินชดเชย กบข.	1,097,560.05	1,077,263.35
เงินสมทบ กบข.	1,646,340.08	1,615,895.02
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	613,113.00	406,724.00
เงินสมทบกองทุนเงินทดแทนประกันสังคม	42,644.00	46,431.00
ค่าเช่าบ้าน	649,004.53	497,389.00
ค่าเบี้ยประกันสุขภาพ	521,852.42	739,381.99
รวม ค่าใช้จ่ายบุคลากร	156,939,685.63	145,751,518.34

หมายเหตุ 19 ค่าบำเหน็จบำนาญ

	2565	2564
บำนาญ	26,658,731.92	22,167,431.42
เงินช่วยค่าครองชีพ	508,174.00	518,880.00
บำเหน็จดำรงชีพ	3,100,000.00	1,200,000.00
ค่ารักษาพยาบาล	3,798,930.73	2,555,287.34
เงินช่วยการศึกษาบุตร	25,000.00	25,000.00
บำเหน็จบำนาญอื่น	44,242.80	1,610,800.00
รวม ค่าบำเหน็จบำนาญ	34,135,079.45	28,077,398.76

หมายเหตุ 20 ค่าตอบแทน

	2565	2564
ค่าตอบแทนอื่น	1,302,000.00	813,800.00
รวม ค่าตอบแทน	1,302,000.00	813,800.00

หมายเหตุ 21 ค่าใช้สอย

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม	7,238,824.98	2,450,265.41
ค่าใช้จ่ายเดินทาง	5,162,964.67	1,861,049.36
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	650,033.49	313,356.47
ค่าจ้างเหมาบริการ	22,632,857.22	21,632,002.61
ค่าธรรมเนียม	2,480.00	1,200.00
ค่าจ้างที่ปรึกษา	7,534,500.00	1,860,600.00
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	3,069,779.00	2,413,810.00
ค่าเช่าทรัพย์สิน	6,058,983.20	5,795,745.64
ค่าโฆษณาและประชาสัมพันธ์	8,834,055.00	3,992,399.14
ค่าใช้สอยอื่น	4,257,852.08	1,351,371.82
รวม ค่าใช้สอย	65,442,329.64	41,671,800.45

หมายเหตุ 22 ค่าวัสดุ

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
ค่าวัสดุ	6,436,642.92	6,351,577.83
ค่าเชื้อเพลิง	126,430.40	59,540.75
ค่าจัดหาสินทรัพย์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์	880,542.00	225,952.09
รวม ค่าวัสดุ	7,443,615.32	6,637,070.67

หมายเหตุ 23 ค่าสาธารณูปโภค

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
ค่าไฟฟ้า	6,284,158.64	5,891,412.82
ค่าน้ำประปา	25,347.60	26,289.90
ค่าโทรศัพท์	1,255,680.14	1,145,253.38
ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม	1,901,206.27	1,436,556.88
ค่าบริการไปรษณีย์	452,049.00	756,127.00
รวม ค่าสาธารณูปโภค	9,918,441.65	9,255,639.98

หมายเหตุ 24 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

	2565	2564
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	609,470.63	609,470.63
ครุภัณฑ์	4,204,153.23	5,241,965.43
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	1,574,181.84	1,634,508.30
รวม ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	6,387,805.70	7,485,944.36

หมายเหตุ 25 การจัดประเภทรายการใหม่

ตัวเลขเปรียบเทียบในรายงานการเงิน ปี 2564 มีการจัดประเภทใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดประเภทและการแสดงรายการในรายงานการเงิน ปี 2565

	ก่อนจัด ประเภทใหม่	เพิ่ม/(ลด)	(หน่วย : บาท) หลังจัด ประเภทใหม่
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม	2,450,265.41	-	2,450,265.41
ค่าใช้จ่ายเดินทาง	1,861,049.36	-	1,861,049.36
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	313,356.47	-	313,356.47
ค่าจ้างเหมาบริการ	20,821,791.99	810,210.62	21,632,002.61
ค่าธรรมเนียม	1,200.00	-	1,200.00
ค่าจ้างที่ปรึกษา	1,860,600.00	-	1,860,600.00
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	2,413,810.00	-	2,413,810.00
ค่าเช่าทรัพย์สิน	5,795,745.64	-	5,795,745.64
ค่าโฆษณาและประชาสัมพันธ์	3,992,399.14	-	3,992,399.14
ค่าใช้จ่ายอื่น	2,161,582.44	(810,210.62)	1,351,371.82
รวม	41,671,800.45	-	41,671,800.45

	ก่อนจัด ประเภทใหม่	เพิ่ม/(ลด)	(หน่วย : บาท) หลังจัด ประเภทใหม่
ค่าวัสดุ			
ค่าวัสดุ	6,411,118.58	(59,540.75)	6,351,577.83
ค่าเชื้อเพลิง	-	59,540.75	59,540.75
ค่าจัดหาสินทรัพย์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์	225,952.09	-	225,952.09
รวม	<u>6,637,070.67</u>	<u>-</u>	<u>6,637,070.67</u>

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

รายการ	งบสุทธิหลัง โอนเปลี่ยนแปลง	เงินกันไว้เบิก เหลือในปี (การสำรองเงิน)	ใบสั่งซื้อ/ สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
1. งบประมาณที่ได้รับจัดสรรประจำปี งบเงินอุดหนุน แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา จังหวัดชายแดนภาคใต้ ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	1,068,000.00	-	-	888,146.00	179,854.00
รวม	1,068,000.00	-	-	888,146.00	179,854.00
แผนงานบุคลากรภาครัฐ ค่าใช้จ่ายบุคลากร	141,801,551.75	-	-	141,719,488.70	82,063.05
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	5,665,302.65	-	-	4,478,651.85	1,186,650.80
รวม	147,466,854.40	-	-	146,198,140.55	1,268,713.85
แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ ผลผลิตการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิ มนุษยชนเชิงพื้นที่ ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	2,007,679.43	-	-	1,983,911.78	23,767.65
ค่าใช้จ่ายลงทุน	1,582,590.00	-	-	1,582,590.00	-
รวม	3,590,269.43	-	-	3,566,501.78	23,767.65
แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาบริการประชาชน และการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	461,500.00	-	-	461,500.00	-
ค่าใช้จ่ายลงทุน	6,845,803.00	-	6,845,803.00	-	-
รวม	7,307,303.00	-	6,845,803.00	461,500.00	-
แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	44,979,673.17	-	4,692,200.00	35,271,945.26	5,015,527.91
ค่าใช้จ่ายลงทุน	5,479,900.00	-	4,951,900.00	528,000.00	-
รวม	50,459,573.17	-	9,644,100.00	35,799,945.26	5,015,527.91
รวมเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรประจำปี	209,892,000.00	-	16,489,903.00	186,914,233.59	6,487,863.41

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

รายการ	งบสุทธิหลัง โอนเปลี่ยนแปลง	เงินกันไว้เบิก เหลือในปี (การสำรองเงิน)	ใบสั่งซื้อ/ สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
2. เงินงบประมาณเหลือจ่ายปีสะสม					
งบเงินอุดหนุน					
แผนงานบุคลากรภาครัฐ					
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	486,383.30	-	-	486,383.30	-
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	694,199.65	-	-	673,131.23	21,068.42
รวม	1,180,582.95	-	-	1,159,514.53	21,068.42
แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์					
ระหว่างประเทศ					
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	1,343,511.50	-	-	1,277,038.50	66,473.00
ค่าใช้จ่ายลงทุน	1,314,190.00	-	496,000.00	818,190.00	-
รวม	2,657,701.50	-	496,000.00	2,095,228.50	66,473.00
แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและ					
พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ					
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	28,031,133.64	-	2,455,990.16	23,419,772.29	2,155,371.19
ค่าใช้จ่ายลงทุน	8,164,203.00	-	2,040,000.00	6,114,856.30	9,346.70
รวม	36,195,336.64	-	4,495,990.16	29,534,628.59	2,164,717.89
รวมเงินงบประมาณเหลือจ่ายสะสม	40,033,621.09	-	4,991,990.16	32,789,371.62	2,252,259.31
รวมทั้งสิ้น	249,925,621.09	-	21,481,893.16	219,703,605.21	8,740,122.72

รายงานฐานะเงินกันไว้เบิกเหลือในปี (ก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2565)

รายการ	เงินกันไว้เบิก เหลือในปี (สุทธิ)	เบิกจ่าย	คงเหลือ
แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ			
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	18,310,580.00	18,231,180.00	79,400.00
ค่าใช้จ่ายลงทุน	4,598,306.00	4,598,306.00	-
รวม	22,908,886.00	22,829,486.00	79,400.00

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

รายการ	งบสุทธิหลัง โอนเปลี่ยนแปลง	เงินกันไว้เบิก เหลือในปี (การสำรองเงิน)	ใบสั่งซื้อ/ สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
1. งบประมาณที่ได้รับจัดสรรประจำปี					
งบเงินอุดหนุน					
แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา จังหวัดชายแดนภาคใต้					
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	1,143,700.00	-	-	361,879.40	781,820.60
รวม	1,143,700.00	-	-	361,879.40	781,820.60
แผนงานบุคลากรภาครัฐ					
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	143,923,200.00	-	-	134,246,306.37	9,676,893.63
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	5,093,600.00	-	-	2,059,818.17	3,033,781.83
รวม	149,016,800.00	-	-	136,306,124.54	12,710,675.46
แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ					
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	50,535,000.00	-	980,000.00	38,988,816.85	10,566,183.15
ค่าใช้จ่ายลงทุน	11,034,200.00	-	4,202,606.00	-	6,831,594.00
รวม	61,569,200.00	-	5,182,606.00	38,988,816.85	17,397,777.15
รวมเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรประจำปี	211,729,700.00	-	5,182,606.00	175,656,820.79	30,890,273.21
2. เงินงบประมาณเหลือจ่ายสะสม					
งบเงินอุดหนุน					
แผนงานบุคลากรภาครัฐ					
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	2,759,869.00	-	-	2,572,406.00	187,463.00
รวม	2,759,869.00	-	-	2,572,406.00	187,463.00
แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ					
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	38,464,777.87	-	17,330,580.00	12,487,753.09	8,646,444.78
ค่าใช้จ่ายลงทุน	2,845,652.15	-	395,700.00	2,318,191.45	131,760.70
รวม	41,310,430.02	-	17,726,280.00	14,805,944.54	8,778,205.48
รวมเงินงบประมาณเหลือจ่ายสะสม	44,070,299.02	-	17,726,280.00	17,378,350.54	8,965,668.48
รวมทั้งสิ้น	255,799,999.02	-	22,908,886.00	193,035,171.33	39,855,941.69

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
รายงานรายได้แผ่นดิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2565

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ		
รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี	1,223,116.76	2,780,454.54
รายได้แผ่นดินจัดเก็บสุทธิ	<u>1,223,116.76</u>	<u>2,780,454.54</u>
รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง	1,223,116.76	2,780,454.54
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	<u>-</u>	<u>-</u>
รายการรายได้แผ่นดินสุทธิ	<u>-</u>	<u>-</u>

รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี จำนวนเงิน 1,223,116.76 บาท ประกอบด้วย

	(หน่วย : บาท)	
	2565	2564
รายได้ดอกเบี้ย	131,689.87	256,928.20
รายได้อื่น	1,091,426.89	2,523,526.34
รวม รายได้แผ่นดิน - นอกจากภาษี	<u>1,223,116.76</u>	<u>2,780,454.54</u>

ภาคผนวก

ประกาศ

แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศว่า ตามที่ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามประกาศลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๙ ต่อมาเมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับ เป็นเหตุให้ประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามประกาศดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง แต่ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ นั้น

บัดนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่วุฒิสภา และวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบผู้สมควรรับตำแหน่งและไม่มีลักษณะต้องห้ามเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวนหกคน และผู้ได้รับความเห็นชอบดังกล่าวได้ประชุมเพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแล้ว

อาศัยอำนาจ ...

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบมาตรา ๘ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ดังนี้

๑. นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์	เป็นประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๒. นางปรีดา คงแป้น	เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๓. นายสุชาติ เศรษฐมาลินี	เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๔. นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์	เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๕. นางสาวปิติกาญจน์ สิทธิเดช	เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๖. นายวสันต์ ภัยหลีกลี้	เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(นายเพชร เว็ทชาลขัย)

ประธานวุฒิสภา

ประกาศ

แต่งตั้งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศว่า

ตามที่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รวมจำนวน ๖ คน ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ นั้น บัดนี้ วุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบ นางสาวสุภัทรา นาคะผิว ผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้ครบตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบมาตรา ๘ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง นางสาวสุภัทรา นาคะผิว เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕ เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พรเพชร วิชิตชลชัย

ประธานวุฒิสภา

ภาพเครื่องหมายราชการ

ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
Office of the National Human Rights Commission of Thailand

รูปทรงดอกบัว

คือ ความมีคุณธรรม ความเอื้ออาทรระหว่างเพื่อนมนุษย์

รูปมือ

คือ การโอบอุ้มคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของทุกภาคส่วนของสังคมทั้งในระดับประเทศ และระหว่างประเทศ ด้วยหลักแห่งความเสมอภาคและภราดรภาพ

รูปคน ล้อมเป็นวงกลม

คือ ความร่วมมือกันของทุกภาคส่วนในสังคม เพื่อให้เกิดพลัง ในการเสริมสร้างวัฒนธรรมสิทธิมนุษยชนให้เป็นส่วนสำคัญ ในกระบวนการพัฒนาประเทศ

สีน้ำเงิน

คือ ความมุ่งมั่นอดทนในการทำงาน เพื่อสร้างความสามัคคี และการประสานพลังจากทุกภาคส่วนของสังคมในการเสริมสร้าง วัฒนธรรมสิทธิมนุษยชนในสังคมไทย

ค่านิยมองค์กร

กสม. เห็นความสำคัญของการพัฒนาองค์กร โดยมุ่งหวังให้บุคลากรร่วมกันขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุวิสัยทัศน์และพันธกิจที่กำหนด ภายใต้แนวคิดการทำงานอย่างมีส่วนร่วม บุคลากรของสำนักงาน กสม. ทั้งจากฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติงานได้ร่วมกันกำหนดค่านิยมองค์กร คือ “RIGHTS” เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ อันจะนำไปสู่องค์กรที่เป็นเลิศ ซึ่งได้ประกาศใช้ค่านิยมองค์กร เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2562 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

R

Respect

การเคารพและให้เกียรติกัน ยอมรับและเห็นคุณค่าในความเป็นมนุษย์ ปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงาน ประชาชนด้วยความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ

I

Impartiality

การปฏิบัติงานโดยยึดหลักการสิทธิมนุษยชน มีความยุติธรรม ปราศจากอคติ และมีเหตุผล

G

Great Professional

มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์และศิลป์ของการปฏิบัติงาน รอบรู้เรื่องสิทธิมนุษยชนและสหวิทยาการ ปฏิบัติงานด้วยความเข้าใจและเข้าถึงสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน ปัญหาความเดือดร้อนและความรู้สึกของประชาชนผู้ถูกละเมิดหรือผู้ได้รับผลกระทบ มีทักษะในการทำงาน มีจิตบริการ กระตือรือร้น ตลอดจนสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานได้ พึงตระหนักในหน้าที่และการปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยา มีความรับผิดชอบ มีความกล้าหาญในการคิด แสดงความคิดเห็น ตัดสินใจ ยึดมั่นและยืนหยัดในความถูกต้อง โดยไม่หวั่นเกรงต่อกระแสสังคม และพร้อมรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น

High Performance

เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพสูง สร้างสรรค์นวัตกรรมการทำงานเพื่อให้เป็นองค์กรที่ทันสมัย ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ประชาชน และประเทศชาติ

Trust

เป็นองค์กรที่ได้รับความเชื่อถือและได้รับการยอมรับจากทุกภาคส่วน ด้วยการปฏิบัติงานอย่างมีมาตรฐาน โปร่งใส และตรวจสอบได้

Synergy

มีความสามัคคี ผสานความร่วมมือในการทำงาน โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง ภายใต้อบรบอากาศแห่งความเข้าใจ ช่วยเหลือสนับสนุนการทำงานซึ่งกันและกัน เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน สร้างพลังความร่วมมือกับเครือข่ายทุกภาคส่วน ในการส่งเสริม คุ่มครองสิทธิมนุษยชน ให้มีความสำคัญกับการประสานงานระหว่างหน่วยงาน ทั้งภายในองค์กร และภายนอกทั้งที่เป็นองค์กรภาครัฐ เอกชน ประชาสังคมและชุมชน

ภาพคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชุดที่ 4

นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์
ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางปรีดา คงแป้น
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวปิติกาญจน์ สิทธิเดช
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นายวสันต์ ภัยหลิกษ์
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวสุภัทรา นาคะผิว
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ภาพผู้บริหาร สำนักงานคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นายพิทักษ์พล บุณยมาลิก
เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวรตญา กอบศิริกาญจน์
รองเลขาธิการคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวอังฉรา ฉายากุล
รองเลขาธิการคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
(ลาออกเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2565)

นายชินทร์ เกตุปราษฐ์
รองเลขาธิการคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางพรรษา บุญรัตน์
รองเลขาธิการคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

การประชุมเชิงปฏิบัติการ
"แนวทางการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ กสม.
พ.ศ. 2566-2570 ไปสู่การปฏิบัติให้เห็นผลรูปธรรม"

กรม.ภาค ๔ ส.น.
สำนักกฎหมายและสิทธิมนุษยชน
กรม.ภาค 4 ส.น.
ความยุติธรรมภายใต้ร่มธงของชาติ

คณะกรรมาธิการ
สิทธิมนุษยชน (ก.ค.ส.)
รศ.ดร.กอบศิริกาญจน์

คดีนี้
สิทธิมนุษยชน
สิทธิมนุษยชน

Office of the National Human Rights Commission of Thailand

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 6-7

120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขต หลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

โทรศัพท์ 0 2141 3874 โทรสาร 0 2143 9566

E-Mail : library@nhrc.or.th, nhrc.library@gmail.com

SCAN ME

9 786168 274231

ด่วนที่สุด

ที่ สม ๐๗๐๓/ ๑๕๕๓

๕๗6๐/6๕๕๕
วันที่ ๒๕ มี.ค. ๕๕
ณ ๑๑.๒๕ น

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ - ๗
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๒๗ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี ๒๕๖๕ จำนวน ๕๐๐ เล่ม
- ๒. รายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๕๐๐ เล่ม
- ๓. รายการ QR Code

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๒) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๒) บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชน โดยมาตรา ๔๐ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ กำหนดให้การจัดทำรายงานดังกล่าวแล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินเพื่อเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ ให้กรรมการมาแถลงรายงานดังกล่าวต่อรัฐสภาด้วย นอกจากนี้ มาตรา ๔๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ได้กำหนดให้คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ โดยอย่างน้อยให้คณะกรรมการสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการด้วย

บัดนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี ๒๕๖๕ และรายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายเรียบร้อยแล้ว ในการนี้ จึงขอส่งรายงานดังกล่าว พร้อมรายการ QR Code มาเพื่อโปรดเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรต่อไป ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิทักษ์พล บุญมาลิก)

เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๑๔๖ / ๒๕๖๖
วันที่ ๑๕ / ๓๓ / ๖๖ เวลา ๑๐.๐๒ น.

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๒
รับที่ ๑๒ / ๒๕๖๖
วันที่ ๒๗ / ๓๓ / ๖๖ เวลา ๑๕.๐๕ น.

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๘๙๕, ๐๘ ๓๔๔๔ ๑๙๑๙ (ศิริวรรณ)
โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๖๘, ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๗๐
E-mail: evaluation@nhrc.or.th

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๒๘๗ / ๒๕๖๖
วันที่ ๒๕ / ๓.๓.๖๖ เวลา ๑๕.๐๐
ส่งกลุ่มงาน... พจน.๒... ดำเนินการ